

LJUDJE, DRUŽINE, STANOVANJA

**MEDNARODNO
LETO STATISTIKE**
SODELJUJOČA ORGANIZACIJA

STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE

LJUDJE, DRUŽINE, STANOVANJA

Ljubljana, april 2013

registrski
popis 2011

Avtorji: Danilo Dolenc, Erna Miklič, Barica Razpotnik, Darja Šter, Tina Žnidaršič

Tisk: tiskarna Littera picta, d. o. o.

Publikacija je na voljo na spletnem naslovu: www.stat.si/pub.asp

Informacije daje Informacijsko središče:

tel. (01) 241 64 04

elektronska pošta info.stat@gov.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

314(497.4)"2011"

LJUDJE, družine, stanovanja : registrski popis 2011 / [avtorji Danilo
Dolenc ... et al.]. - Ljubljana : Statistični urad Republike Slovenije, 2013

ISBN 978-961-239-264-2
ISBN 978-961-239-265-9 (pdf)
1. Dolenc, Danilo
266555904

UVODNA BESEDA

Popisi prebivalstva spadajo med najboljše statistična raziskovanja, ki jih izvaja večina držav sveta. Po podatkih Združenih narodov popisa prebivalstva okoli leta 2010 ne namerava izvesti samo 7 držav. Za mnoge države so namreč prav popisi prebivalstva edini vir podatkov o številu prebivalcev.

Popisi prebivalstva so za zgodovino vsake države pomembni mejniki, saj si s primerjavo rezultatov zaporednih popisov ustvarimo sliko razvoja prebivalstva v desetletjih in stoletjih. Običajno se s popisom prebivalstva zberejo tudi podatki o gospodinjstvih, družinah in stanovanjih. Vsaka država pa lahko zbira ob popisih prebivalstva tudi druge zanjo pomembne podatke.

Prvi popis prebivalstva na našem današnjem ozemlju je naročila cesarica Marija Terezija, izvedel pa se je 31. 10. 1857, zadnjega je izpeljal Statistični urad Republike Slovenije 1. januarja 2011. Izsledki zadnjega popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj iz leta 2011 so vsebina te publikacije. Ta popis pomeni za slovensko statistiko pomembno prelomnico in velik razvojni dosežek, saj je bil prvi, med katerim na vrata naših domov niso trkali popisovalci. Podatke smo zbrali registrsko, tj. s povezovanjem podatkov iz številnih administrativnih in statističnih podatkovnih virov. Izpeljati popis na tak način je doslej uspelo le desetim evropskim državam.

Popisi so osebna izkaznica države, ogledalo, ki pokaže, koliko nas je, od kod prihajamo, kako smo izobraženi, koliko nas je zaposlenih, v kakšnih skupnostih živimo, kakšna so stanovanja, v katerih stanujemo. Prikaz podatkov o vsem tem smo zajeli v prvem delu publikacije. V drugem delu prikazujemo popisne podatke na ravni slovenskih statističnih regij, in to s kazalniki, ki so veliki meri drugačni od običajnih, splošno znanih; poleg osnovnih števil v zvezi s statističnimi regijami smo pokazali na pojave, o katerih se ne govori prav pogosto, o načinu življenja prebivalcev Slovenije pa povedo veliko. Po vrednosti vsakega kazalnika smo vsako izmed dvanajstih statističnih regij razvrstili na lestvici (jo rangirali), in po mestu na lestvici lahko razberemo, kako se posamezna regija z različnih vidikov umešča v slovenski prostor.

Popisni podatki so prava zakladnica. Ker je prav v vsakem podatku zajet tudi podatek o meni in tebi, bo knjižica zanimiva za najširšo javnost. In ker slike pogosto povedo več kot tisoč besed, so številni podatki, da bi bili še lažje razumljivi, prikazani s sliko – v grafikonih, na kartah ali v kratkih tabelah.

Ker se sodobna družba zelo hitro spreminja, uporabniki pa potrebujejo sveže in aktualne podatke, bomo v prihodnje registrske popisne podatke zagotavljali pogosteje kot na 10 let kot doslej. Naslednja izvedba popolnega registrskega popisa je načrtovana že za 1. januar 2015, nekatere izbrane popisne vsebine pa bodo uporabnikom na voljo celó vsako leto.

Prijazno vabljeni, da publikacijo preberete ali si jo le ogledate. Želimo si, da vam bo v spominu ostal vsaj kakšen podatek o vseh nas, ki naseljujemo ozemlje Republike Slovenije. Še mnogo več iz popisa 2011 pa boste lahko odkrili z brskanjem po spletnem podatkovnem portalu SI-STAT.

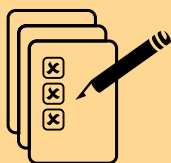

Mag. Irena Križman,
generalna direktorica

VSEBINA

UVODNA BESEDA	3
POPISI 1857–2011	7
Popisi 1857–2011	8
PREBIVALSTVO	11
Sestava prebivalstva	12
Poselitev	13
Državljanstvo	14
Gospodinjске in družinske značilnosti prebivalstva	16
Ženske in otroci	18
Priseljevanje iz tujine	20
Selitvene značilnosti	22
Aktivnost	26
Izobrazba	30
DRUŽINE IN GOSPODINJSTVA	33
Gospodinjstva	34
Družine	38
STANOVANJA	41
Stanovanjski sklad	42
Naseljena stanovanja	44
Nenaseljena stanovanja	47
PREGLED PO STATISTIČNIH REGIJAH	49
METODOLOGIJA	75
Pojasnila o registrskem popisu 2011	76
DEFINICIJE NEKATERIH UPORABLJENIH POJMOV	80
KRAJŠAVE IN MERSKE ENOTE	82
VIRI IN LITERATURA	83

POPISI 1857-2011

1857 - 1991

2002

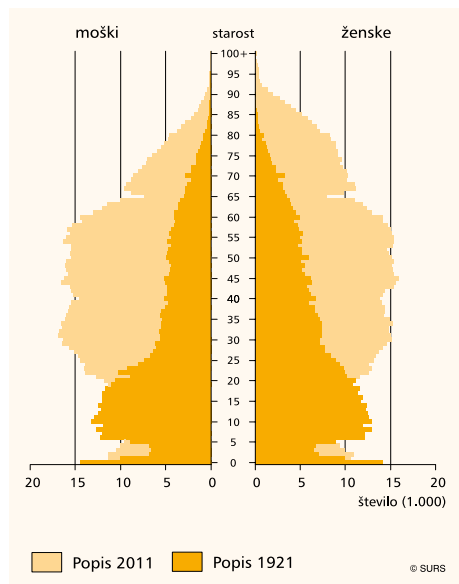
2011

POPISI 1857–2011

Popisi prebivalstva so najstarejša, najboljšežnejša in posledično najdražja statistična raziskovanja, saj temeljijo na popolnem štetju vseh oseb, ki v določenem trenutku prebivajo na ozemlju neke države.

Grafikon 1: **Prebivalstvena piramida, Slovenija, 1921 in 2011**

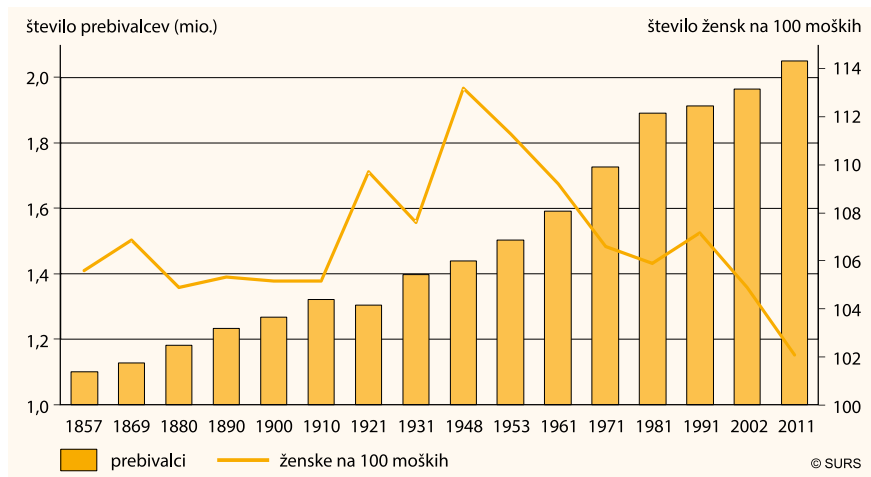
Vir: SURS

Popis 2002 – zadnji terenski popis prebivalstva

Prvi moderni popis prebivalstva je bil na ozemlju današnje Slovenije izveden leta 1857; takrat je bil prvič določen t. i. kritični trenutek (referenčni datum) in prvič so bili podatki tudi objavljeni. Za tem popisom se jih je zvrstilo še 15.

Izvajali so se približno na 10 let (v celotnem obdobju sta bili dve izjemi: leta 1941 popis ni bil izveden zaradi začetka II. svetovne vojne; tako je do popisa 1948 minilo 17 let, do naslednjega leta 1953 pa samo 5 let). Popis 2002, prvi v samostojni Sloveniji, je bil obenem tudi zadnji klasični, zadnji, ki je bil izveden z množico popisovalcev (okrog deset tisoč), ki so podatke zbirali neposredno pri prebivalcih na terenu. Že v popisu 1991 in še v večji meri v popisu 2002 pa so bili poleg neposredno na terenu pridobljenih podatkov že uporabljeni tudi administrativni viri podatkov (predvsem iz Centralnega registra prebivalstva).

Grafikon 2: **Popisi 1857–2011, Slovenija, sedanje ozemlje**

Vir: SURS

V zadnjih 154 letih, v obdobju, za katero imamo zanesljive podatke, se število prebivalcev na sedanjem ozemlju Slovenije ni niti podvojilo. Zaradi žrtev II. svetovne vojne se je zelo spremenilo razmerje med moškimi in ženskami; v letu 2011 izkazan najmanjši delež žensk v zgodovini Slovenije pa je bil predvsem posledica sodobnega ekonomskega priseljevanja pretežno moškega prebivalstva, zlasti iz nekdanjih jugoslovanskih republik.

Leto 2011 – pomemben mejnik v razvoju slovenske statistike

Popis 2011, šestnajsti popis prebivalstva na ozemlju današnje Slovenije, je bil prvi, ki je bil izveden na registrski način. To pomeni, da smo vse potrebne podatke pridobili s povezovanjem številnih podatkov iz obstoječih administrativnih in statističnih virov, torej brez dodatnega zbiranja na terenu in brez izvedbe dodatnih statističnih raziskovanj. Od zadnjega terenskega popisa v letu 2002 se je razlikoval še v nekaterih pomembnih novostih:

- referenčni datum popisa je bil 1. januar (vse od leta 1953 je bil to 31. marec);
- obveznost popisa je bila za države članice EU prvič določena z evropsko uredbo (doslej so se popisi izvajali samo na podlagi priporočil OZN);
- izvedba registrskega popisa je bila uvrščena v Srednjeročni program statističnih raziskovanj za obdobje 2008–2012 (za izvedbo prejšnjih popisov je bil tudi zaradi velikih stroškov pripravljen poseben zakon).

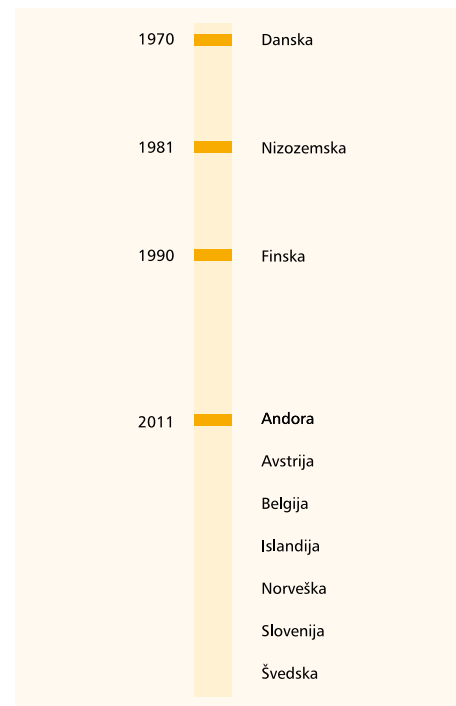
Z registrsko izvedbo popisa se je Slovenija pridružila redkim evropskim državam, ki so tak popis že izvedle. Prva država na svetu, ki je popis izvedla na tak način, je bila Danska, in to že leta 1970, večina preostalih držav pa ga je prvič izpeljala prav v letu 2011.

Tabela 1: Osnovni podatki, Slovenija, 1. 1. 2011

Prebivalci	2.050.189	Družine	567.347
moški	1.014.563	z otroki	429.673
ženske	1.035.626	brez otrok	137.674
Gospodinjstva	813.531	Stanovanja	844.656
enočlanska	266.489	naseljena	670.127
veččlanska	547.042	nenaseljena	174.529

Vir: SURS

Slika 1: Države, ki izvajajo registrski popis, in leto prve izvedbe

PREBIVALSTVO

ŽENSKE IN OTROCI

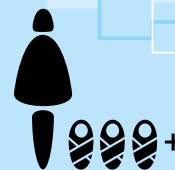
26 %

20 %

39 %

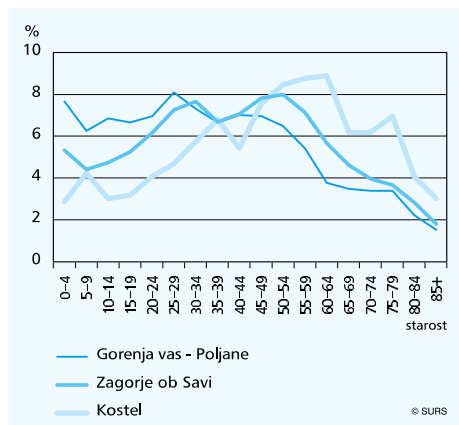

15 %

SESTAVA PREBIVALSTVA

Slovenija je ozemeljsko in prebivalstveno majhna država z neugodno starostno strukturo prebivalstva: 1. 1. 2011 je imela 2.050.189 prebivalcev; šestina je bilo starih 65 ali več let, otrok, mlajših od 15 let, pa je bilo približno sedmina. Moški so bili stari povprečno 40 let, ženske pa povprečno 3,3 leta starejše.

Grafikon 3: Starostna sestava prebivalstva, izbrane občine, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Tabela 2: Izbrani demografski kazalniki, Slovenija, 1. 1. 2011

Povprečna starost (leta)	41,7
Indeks staranja	116,5
Prebivalci, stari 0–14 let (%)	14,2
Prebivalci, stari 15–64 let (%)	69,3
Prebivalci, stari 65 ali več let (%)	16,5
Koeficient starostne odvisnosti mladih	20,5
Koeficient starostne odvisnosti starih	23,9

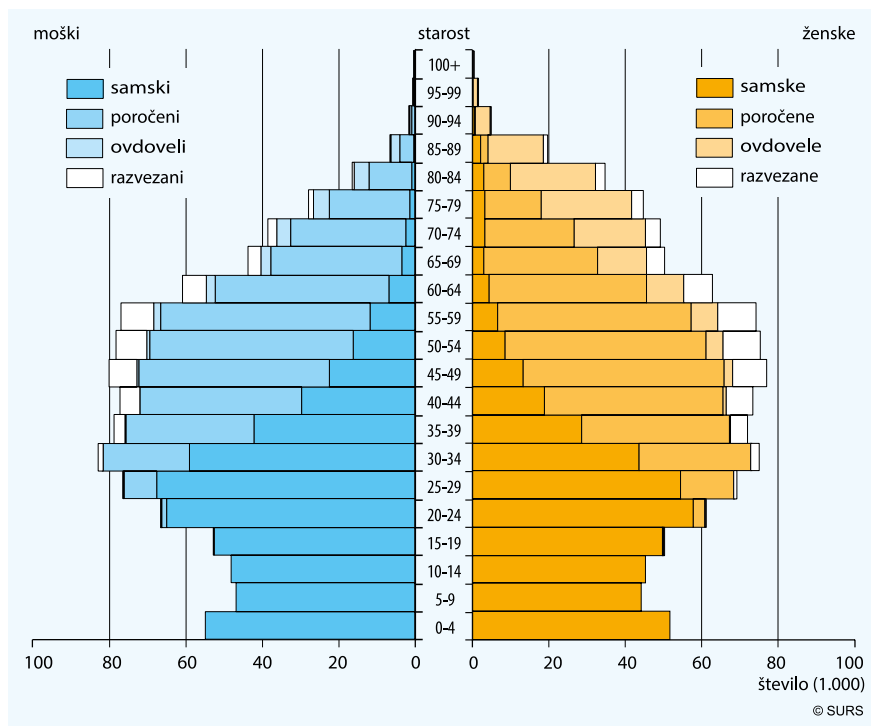
Vir: SURS

Skoraj 90 % prebivalcev v starosti 40–74 let poročenih

Med prebivalci v starosti do 36 let je bilo največ samskih (nikoli poročenih). Med prebivalci, starimi 37 ali več let, pa so do starosti 78 let prevladovali poročeni, po tej starosti pa ovdoveli.

Podatki o zakonskem stanu se glede na spol precej razlikujejo: poročene ženske so prevladovale med ženskami v starosti 36–71 let (bilo jih je več kot polovico), poročeni moški pa med moškimi v starosti 40–91 let (bili so v absolutni večini). Med prebivalci, starimi 85 ali več let, so pri ženskah izrazito prevladovale vdove (75 %), pri moških pa je bilo največ poročenih (55 %); to posredno kaže, da ženske živijo povprečno dlje kot moški.

Grafikon 4: Prebivalstvena piramida, Slovenija, 1. 1. 2011

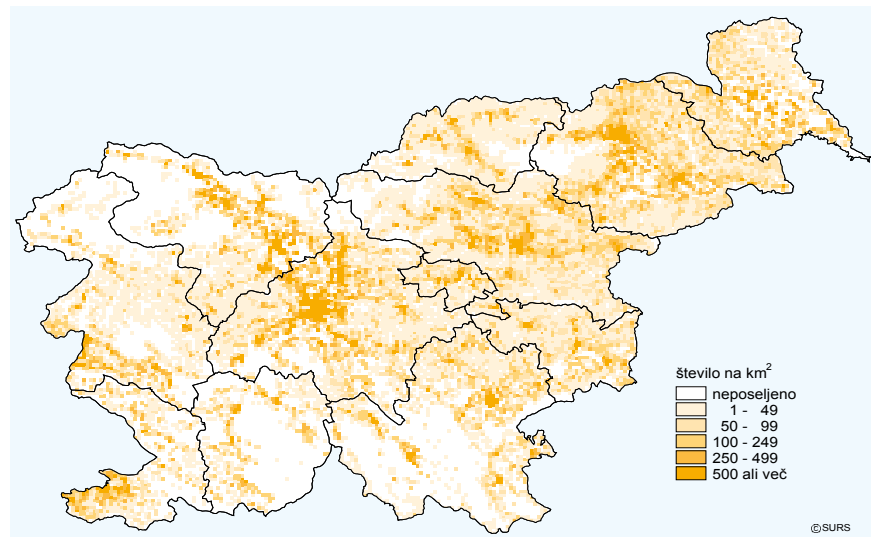

Vir: SURS

POSELITEV

Na kvadratnem kilometru Slovenije je 1. januarja 2011 povprečno živel 101 prebivalec, a poselitev nikakor ni bila enakomerna. Velike razlike so bile že znotraj večjih mest, pa tudi med naselji, občinami in statističnimi regijami.

Karta 1: **Gostota prebivalstva, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vira: SURS, GURS

Daleč najgosteje je bila poseljena občina Ljubljana (več kot 1.000 prebivalcev na kvadratni kilometer), najredkeje pa občina Solčava (tam je živel le pet prebivalcev na kvadratni kilometer).

Najgosteje poseljene so bile občine z velikimi mesti in po površini manjše, a prebivalstveno močne občine na obrobjih večjih zaposlitvenih središč. Najredkeje poseljene so bile občine, katerih velik del površine je bil neposeljen (npr. gorski svet, obsežni gozdovi), in občine, ki so prometno odmaknjene od pomembnejših središč.

Med sedmimi naselji z več kot 20.000 prebivalci je bil najgosteje poseljen Maribor (več kot 2.300 prebivalcev na kvadratni kilometer), najredkeje pa Novo mesto (približno 700 prebivalcev na kvadratni kilometer).

Tabela 3: **Gostota prebivalstva, statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Prebivalci/km ²
Slovenija	101,1
Osrednjeslovenska	208,7
Zasavska	167,5
Podravska	148,9
Savinjska	108,9
Obalno-kraška	106,1
Gorenjska	95,2
Pomurska	89,1
Spodnjeposavska	79,3
Koroška	69,6
Jugovzhodna Slovenija	53,3
Goriška	51,2
Notranjsko-kraška	35,9

Vir: SURS

Besedni oblak 1: **Najgosteje naseljena naselja, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

DRŽAVLJANSTVO

Slovenija je bila že pred osamosvojitvijo zaposlitveno zanimiva za prebivalce iz manj razvitih območij tedanje Jugoslavije. Po osamosvojitvi in vstopu v EU ter z odprtjem trga delovne sile je postala zanimiva za priselitev tudi za druge. Državljeni držav, nastalih na območju nekdanje skupne države, so 1. 1. 2011 predstavljali največjo skupino tujih državljanov v Sloveniji: 87,7 %; državljanov drugih držav članic Evropske unije je bilo 6,5 %, državljanov drugih držav pa 5,8 %. Vsak 25. prebivalec Slovenije je bil tuji državljan – državljan ene izmed 136 držav sveta.

Tabela 4: **Prebivalci po državi državljanstva, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število
Prebivalci Slovenije	2.050.189
Slovenija	1.967.443
Tuje države	82.746
Bosna in Hercegovina	38.836
Kosovo	9.034
Makedonija	8.817
Hrvaška	7.738
Srbija	7.561
Ukrajina	1.219
Bolgarija	1.084
Kitajska	877
Italija	870
Nemčija	761
Črna gora	609
Ruska federacija	597
Slovaška	451
Združeno kraljestvo	391
Avstrija	378
Moldavija, Republika	273
Združene države	236
Romunija	230
Madžarska	201
Francija	179
Tajska	179
Poljska	175
Češka republika	163
Dominikanska republika	149
Nizozemska	111
druge države	1.627

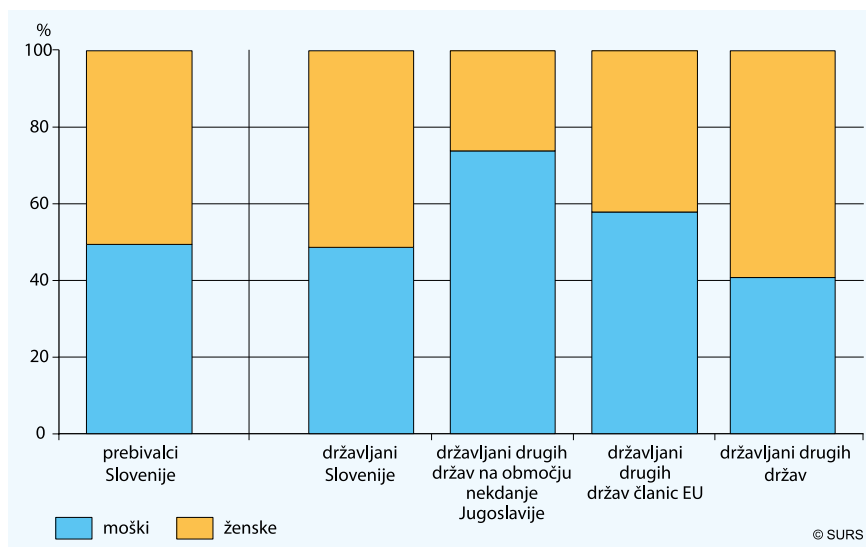
Vir: SURS

Med tujimi državljani več mlajših in več moških kot med državljani Slovenije

Če primerjamo prebivalce Slovenije glede na to, ali so državljani Slovenije ali ne, ugotovimo, da so bili tuji državljani v povprečju mlajši od državljanov Slovenije: tujci so bili stari povprečno 37,7 leta, državljani Slovenije pa 41,8 leta. Med prebivalci, državljani drugih držav, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije, so bili najmlajši državljani Kosova (30,1 leta), najstarejši pa državljani Hrvaške (45,3 leta).

Delež moških je bil med tujimi državljani precej večji kot med državljani Slovenije. Med državljani Slovenije je bilo 94 moških, med tujimi državljani pa 244 moških na 100 žensk.

Grafikon 5: **Prebivalstvo po državljanstvu, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

2.488 prebivalcev Slovenije ima državljanstvo ene od neevropskih držav

V Sloveniji so 1. 1. 2011 živeli tudi državljani 35 azijskih držav (več kot polovica teh prebivalcev je imela državljanstvo Kitajske), 31 afriških držav, 15 držav Severne in Srednje Amerike, 11 držav Južne Amerike (največ jih je imelo državljanstvo Brazilije) ter štirih držav Oceanije (večina teh je imela avstralsko državljanstvo).

Tuji državljani nekoliko manj izobraženi, največ zaposlenih v gradbeništvu

Izobrazba tujih državljanov je bila v povprečju nekoliko nižja od izobrazbe celotnega prebivalstva. Skoraj polovica vseh prebivalcev Slovenije, starih 15 ali več let, je imela končano srednjo strokovno, srednjo splošno, višješolsko ali visokošolsko izobrazbo. Med tujimi državljani je bilo takšnih manj kot petino.

Največ v Sloveniji živečih in zaposlenih tujih državljanov iz držav, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije, je delalo v gradbeništvu (47 %). Delež teh, ki so delali v gradbeništvu, je bil največji med državljani Kosova (73 %); zaposleni državljani Srbije pa so v največjem odstotku delali v predelovalnih dejavnostih (četrtnina).

Zaposleni državljani drugih držav članic Evropske unije so v največjem odstotku delali v predelovalnih dejavnostih (17 %); sicer je bil delež teh največji med državljani Slovaške (22 %).

Tuji državljani prebivajo v večjem odstotku v mestnih območjih

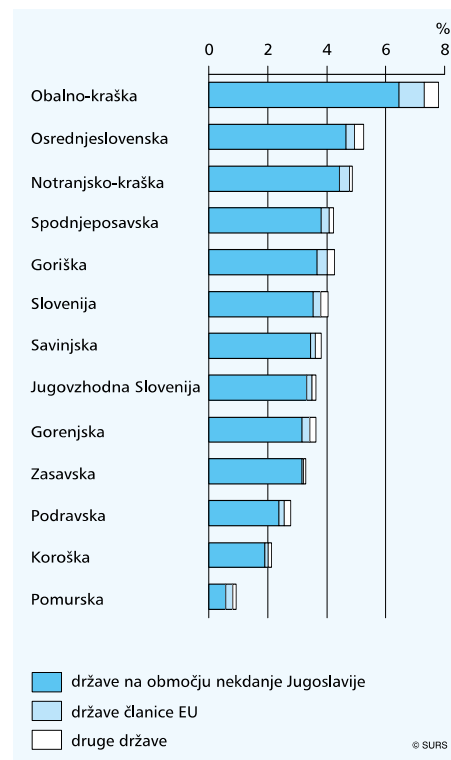
Trije od štirih pri nas živečih tujih državljanov so prebivali v mestnih območjih, za celotno prebivalstvo Slovenije pa je bilo značilno, da je 50 % živel v mestnih, 50 % pa v nemestnih območjih. Od prebivalcev s tujim državljanstvom so živeli v mestnih območjih v največjem odstotku državljani drugih držav, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije (76 %), in državljani Kitajske (90 %), v nemestnih območjih pa državljani Združenega kraljestva, Madžarske, Nizozemske, Nemčije in Italije (v več kot 50 %).

Tabela 5: **Naselja z največjim številom tujih državljanov, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Tuji državljani		Državljanstvo		
	število	%	države na območju nekdanje Jugoslavije	države članice EU	druge države
Ljubljana	19.474	7,2	17.355	1.218	901
Maribor	5.288	5,6	4.704	370	214
Celje	2.699	7,2	2.480	155	64
Koper	2.652	10,6	2.341	116	195
Kranj	2.511	6,8	2.270	110	131
Novo mesto	1.855	7,9	1.715	70	70
Velenje	1.836	7,2	1.741	73	22
Izola	1.200	10,7	1.097	50	53

Vir: SURS

Grafikon 6: **Tuji državljani po območju držav državljanstva, statistične regije, Slovenija 1. 1. 2011**

Vir: SURS

GOSPODINJSKE IN DRUŽINSKE ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA

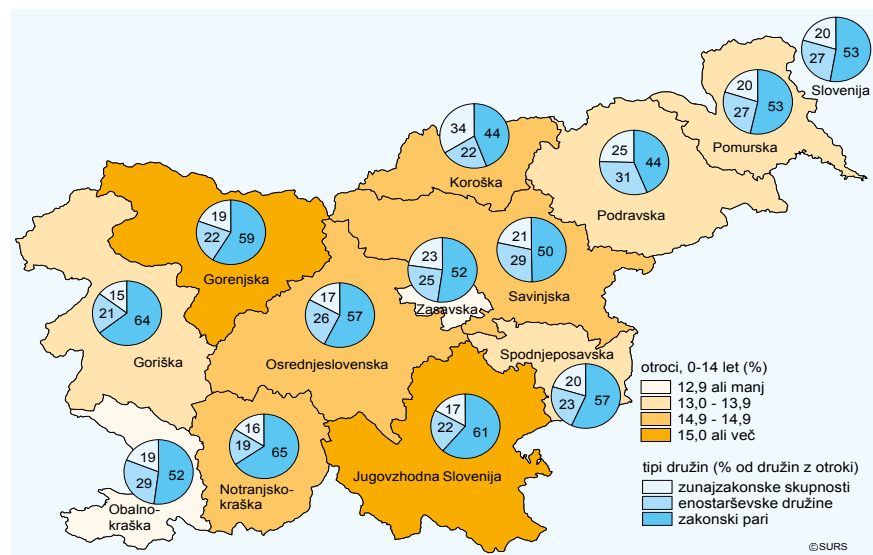
1. 1. 2011 je 98,3 % prebivalcev Slovenije živel v zasebnih, 1,7 % pa v skupinskih in posebnih gospodinjstvih. Dve tretjini prebivalcev sta živeli v družinah, ki so jih sestavljali eden ali oba od staršev in otroci, vsak osmi prebivalec pa je živel sam.

Tabela 6: **Položaj prebivalcev v gospodinjstvu, Slovenija, 1. 1. 2011**

	%
Skupaj	100,0
Zakonec brez otrok	12,2
Zakonec z otroki	23,2
Mati z otroki	5,8
Oče z otroki	1,1
Zunajzakonski partner brez otrok	1,2
Zunajzakonski partner z otroki	4,8
Otrok v zakonski skupnosti	19,6
Otrok v enostarševski družini	9,4
Otrok v zunajzakonski skupnosti	3,8
Ni član družine, živi sam	13,0
Ni član družine, živi z drugimi	4,2
Član skupinskega/posebnega gospodinjstva	1,7

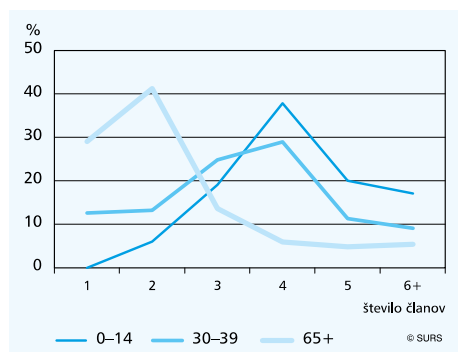
Vir: SURS

Karta 2: **Otroci, stari 0–14 let, po tipu družine, v kateri živijo, statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vira: SURS, GURS

Grafikon 7: **Prebivalci po starosti in številu članov gospodinjstva, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Otroci in mladi

Največ otrok, starih manj kot 15 let, je živel z obema od staršev, ki sta bila poročena (skoraj 54 %), nekaj več kot 25 % jih je živel le z enim od staršev, približno 20 % pa z obema od staršev, ki nista bila poročena.

Več kot polovica prebivalcev, starih do 27 let, je še živela v svoji primarni družini z enim ali obema od staršev. Pri tem se podatki za moške za nekaj let razlikujejo od podatkov za ženske: moški so živeli v svoji primarni družini v več kot 50 % še pri starosti 29 let, ženske pa še pri starosti 26 let.

Odhajanje od staršev

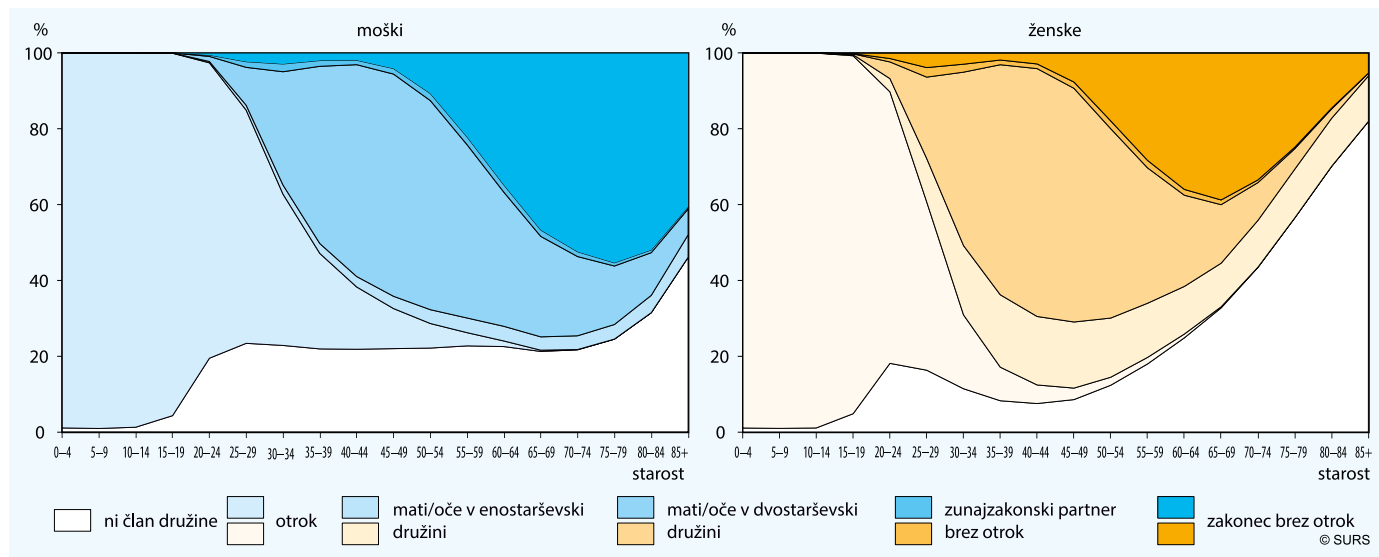
Moških pri 30 letih, ki so živeli z vsaj enim od staršev, je bilo sicer več kot tistih, ki so živeli sami, kot partnerji ali kot starši, a manj kot polovica; leto starejši moški (31 let) pa so že večinoma živeli sami ali v svoji družini (kot partnerji in/ali očetje).

Med ženskami pri 27 letih je bilo več kot polovico takih, ki so živele same ali v svoji družini (kot partnerke in/ali matere). Nekajletna razlika glede na moške je bila odraz razlike v starosti pri vzpostavljanju partnerske zveze (tudi povprečna starost ženina ob sklenitvi prve zakonske zveze je že več desetletij okrog 3 leta višja od povprečne starosti neveste ob sklenitvi prve zakonske zveze).

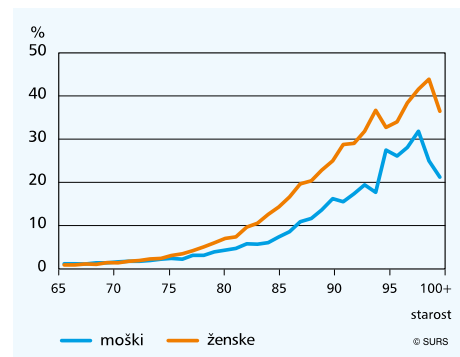
Zrelo obdobje

Prebivalci med približno 30. in 60. letom starosti so bili v največjem številu zakonci z otroki. Prebivalci, stari 61 ali več let, so bili pogosteje zakonci brez otrok; ti so se v veliki meri že odselili od doma ali si ustvarili svoje družine. Med prebivalci, stari 79 ali več let, je bilo največ takih, ki so živeli sami (najpogosteje zaradi smrti sozакonca). Med 85 ali več let stari prebivalci je bilo skoraj 19 % takih, ki so živeli v skupinskih gospodinjstvih, večinoma v domovih za starostnike.

Grafikon 8: Položaj v družini, Slovenija, 1. 1. 2011

Grafikon 9: Člani skupinskih gospodinjstev, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

ŽENSKES IN OTROCI

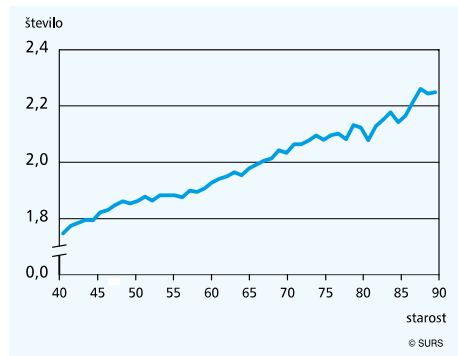
Za Slovenijo je za zadnjih 150 let značilno, da izkušnjo materinstva doživlja vedno več žensk; v zadnjih desetih letih se je število mater povečalo za 31.000, število živorojenih otrok pa zaradi nižje rodnosti le za 19.000. Na 1. 1. 2011 smo v Sloveniji našli 663.127 mater. Vsaka četrta ženska, starejša od 14 let, ni ali še ni rodila.

Tabela 7: **Rodnost žensk, Slovenija, 1. 1. 2011**

Starost	Povprečno število otrok na žensko	Rodile 4 ali več otrok (%)	Niso rodile (%)
Skupaj	1,51	4,4	25,9
15–19	0,01	0,0	99,4
20–29	0,32	0,2	76,6
30–39	1,38	2,0	24,2
40–49	1,81	3,5	8,8
50–59	1,88	3,8	6,5
60–69	1,97	5,8	6,7
70–79	2,08	10,3	8,5
80+	2,17	15,2	13,0

Vir: SURS

Grafikon 10: **Povprečno število živorojenih otrok na žensko, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

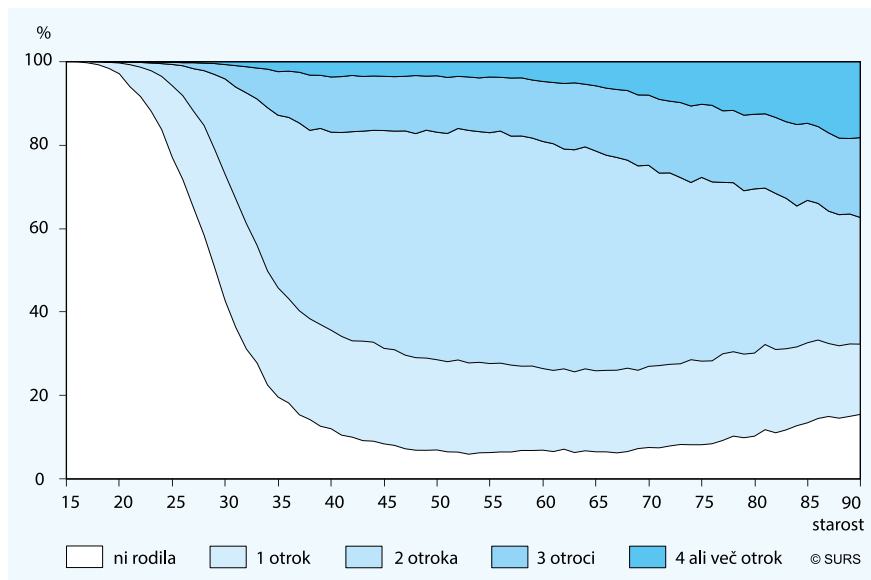
Vedno več mater

Prebivalke Slovenije, ki so do 1. 1. 2011 rodile (enkrat ali večkrat), so bile matere skupaj 1.348.967 otrokom. Vsaka je v povprečju rodila dva otroka. Če ta kazalnik izračunamo za vse ženske, stare 15 ali več let (torej za tiste, ki so svojo rodno dobo že končale, in tudi za tiste, ki sploh še niso začele rojevati), pa ta znaša 1,5 otroka.

Največ mater ima dva otroka

S starostjo se povečuje število otrok, ki jih je rodila ena ženska. Enostavno reprodukcijo prebivalstva (več kot 2,08 otroka) so še zagotavljale ženske, rojene do sredine tridesetih let prejšnjega stoletja. Generacije, danes stare 40–44 let, za katere lahko predvidevamo, da so svojo rodno dobo že končale, so rodile povprečno od 1,7 do 1,8 otroka. Generacije, stare 20–30 let, vstopajo v rodno obdobje postopoma in enakomerno: polovica žensk pri 29 letih je že doživela materinstvo, med ženskami v starosti 35 let pa so matere že štiri od petih. Med ženskami, starimi 40–69 let, je vsaka druga rodila po dva otroka.

Grafikon 11: **Ženske in živorojeni otroci, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

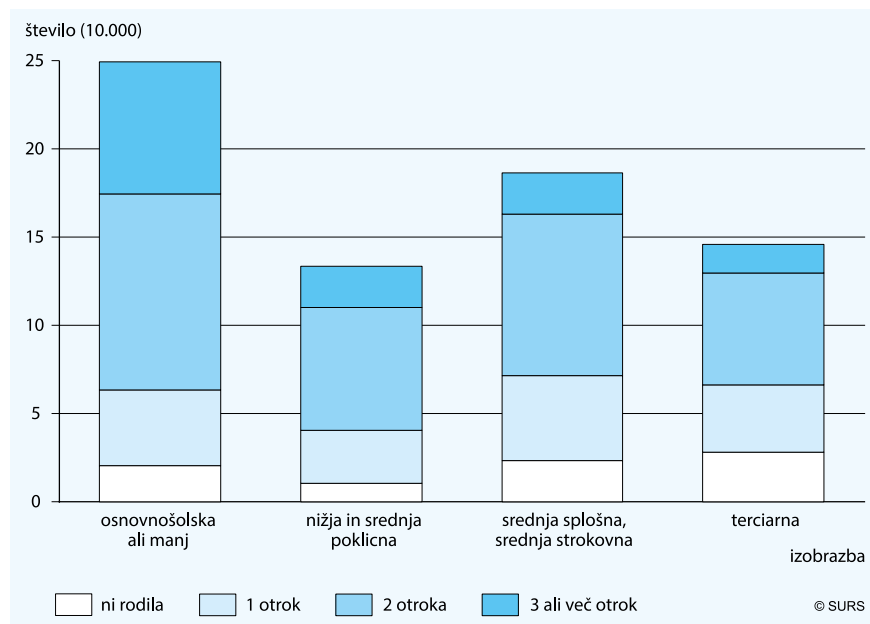
Rodnost žensk s prvim prebivališčem v tujini se bistveno ne razlikuje od rodnosti žensk, rojenih v Sloveniji

Najpomembnejši razlog za razmeroma dolgotrajno obdobje počasnega upadanja rodnosti – ta je namreč kritične vrednosti dosegla šele po osamosvojitvi – je bilo priseljevanje v Slovenijo, čeprav bistvenih razlik med rodnostjo žensk, katerih prvo prebivališče po njihovem rojstvu je bilo v Sloveniji, in rodnostjo tistih, katerih prvo prebivališče je bilo v tujini, ni. Priseljenke so se hitro prilagodile novemu okolju. Med ženskami, starejšimi od 40 let, med katerimi bodo le še redke postale matere, je rodnost tistih z območja nekdanje Jugoslavije nekoliko nižja od rodnosti tistih, ki so bile rojene v Sloveniji (1,91 : 1,95).

Višja izobrazba pomeni praviloma manj otrok

Bolj izobražene ženske imajo manj otrok, hkrati pa se z višanjem izobrazbe povečuje tudi delež žensk brez otrok. Daljše izobraževanje žensk vpliva na to, da se pozneje odločajo za otroka. Te razlike so najočitnejše v starosti 25–30 let, ko veliko deklet zaključuje študij. Študentka v tej starosti je v povprečju rodila 0,06 otroka, diplomantka 0,48, povprečje na žensko v tej starosti pa je 0,58.

Grafikon 12: Rodnost žensk, starih 30 ali več let, po izobrazbi, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Tabela 8: Rodnost žensk po območju njihovega prvega prebivališča, Slovenija, 1. 1. 2011

	Povprečno število otrok na žensko	Rodile 4 ali več otrok (%)	Niso rodile (%)
15 ali več let			
Skupaj	1,51	4,4	25,9
Slovenija	1,49	4,5	27,0
druge države z območja nekdanje Jugoslavije	1,73	4,2	13,6
druge države	1,30	3,2	30,8
40 ali več let			
Skupaj	1,95	6,4	8,2
Slovenija	1,95	6,6	8,3
druge države z območja nekdanje Jugoslavije	1,91	4,9	6,6
druge države	1,74	5,3	13,0

Vir: SURS

PRISELJEVANJE IZ TUJINE

Slovenija je bila že pred osamosvojitvijo ciljno območje prebivalcev iz pretežno manj razvitih okolij nekdanje Jugoslavije. V veliki meri so bili to tipični ekonomski priseljenci neslovenskega rodu, deloma pa tudi priseljenci s slovenskimi koreninami.

Tabela 9: **Prebivalci po prvem prebivališču in državljanstvu, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Prebivalci Slovenije	2.050.189	100,0
Državljeni RS	1.967.443	96,0
Slovenija	1.818.063	88,7
tujina	149.380	7,3
Tuji državljani	82.746	4,0
tujina	79.208	3,8
Slovenija	3.538	0,2

Vir: SURS

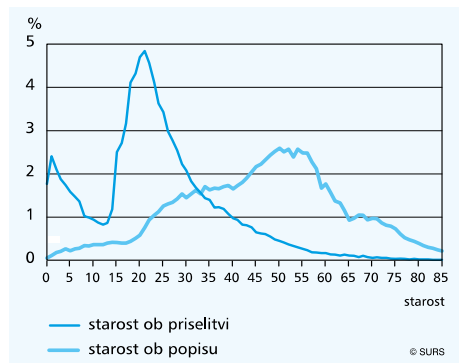
Vsak deveti prebivalec Slovenije je najprej živel v tujini

1. 1. 2011 je v Sloveniji živel 229.000 prebivalcev (11 %), ki so se v Slovenijo priselili; to je 59.000 več kot leta 2002. Povečanje za tretjino v zadnjem desetletju je bilo posledica:

- večjega povpraševanja po delovni sili (predvsem v gradbeništvu);
- vstopa Slovenije in drugih držav v EU; zaradi prostega pretoka delovne sile so začeli prihajati priseljenci iz novih izvornih držav (npr. iz Slovaške, Bolgarije);
- sekundarnega priseljevanja družinskih članov v Slovenijo že prebivajočih tujih državljanov (zlasti z območja nekdanje Jugoslavije).

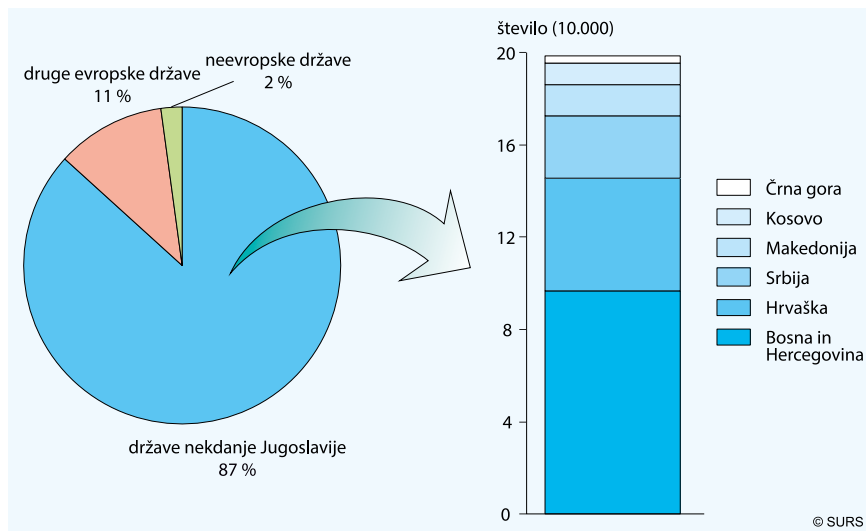
Kljub tem spremembam je Slovenija v selitvenem smislu še vedno zelo tesno povezana z drugimi državami na območju nekdanje Jugoslavije; v teh državah je imelo svoje prvo prebivališče po rojstvu 87 % priseljencev. Dva prebivalca s prvim prebivališčem v tujini od treh sta že imela državljanstvo Slovenije (največ jih je državljanstvo Slovenije pridobilo v kratkem obdobju po osamosvojitvi). Slovenija tako spada med evropske države z najvišjim deležem državljanov, rojenih v tujini.

Grafikon 13: **Prebivalci s prvim prebivališčem v tujini po starosti, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Grafikon 14: **Prebivalci s prvim prebivališčem v tujini po območju/državi prvega prebivališča, Slovenija, 1. 1. 2011**

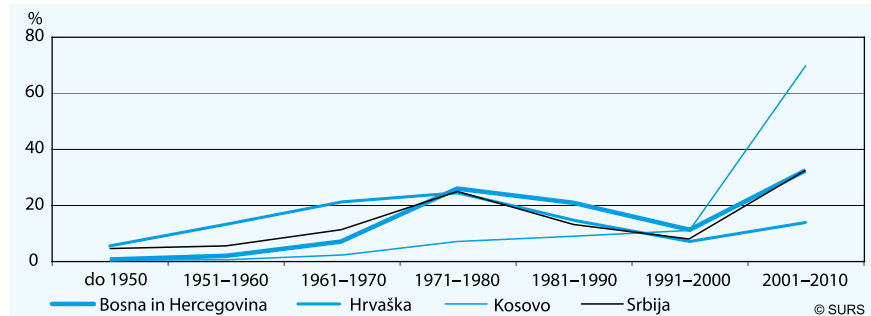
Vir: SURS

Priseljeni prebivalci Slovenije prihajajo iz 165 držav

Velika večina priseljenih prebivalcev Slovenije je imela svoje prvo prebivališče v eni izmed naslednjih držav: v drugih državah nastalih na območju nekdanje Jugoslavije, v Avstriji, Italiji, Nemčiji, Ukrajini, Franciji, Ruski federaciji in Švici. V vsaki od preostalih držav, iz katere so prihajali priseljeni prebivalci Slovenije, je imelo svoje prvo prebivališče po manj kot 1.000 teh prebivalcev. Malo manj kot 5.000 jih je imelo svoja prva prebivališča v skupaj 123 neevropskih državah. Največ izmed teh jih je imelo svoje prvo prebivališče na Kitajskem, 784 (5 % od teh jih je imelo slovensko državljanstvo). Del teh prebivalcev je prihajal iz tistih neevropskih držav, ki so v 20. stoletju sprejele številne slovenske izseljence (Argentina, Kanada, ZDA); ti so imeli večinoma slovensko državljanstvo (82 %). V 50 državah pa je imelo svoje prvo prebivališče manj kot po 5 priseljenih prebivalcev Slovenije.

Med priseljenimi prebivalci Slovenije, ki izvirajo iz držav na območju nekdanje Jugoslavije, je imelo slovensko državljanstvo največ tistih, katerih prvo prebivališče je bilo na Hrvaškem, in sicer 87 %, najmanj pa tistih, katerih prvo prebivališče je bilo na Kosovu, 22 %. Med novodobnimi priseljenci (priselili so se po letu 1991) jih je imelo slovensko državljanstvo manj kot 30 %.

Grafikon 15: **Prebivalci s prvim prebivališčem v izbranih državah po obdobju priselitve, Slovenija, 1. 1. 2011**

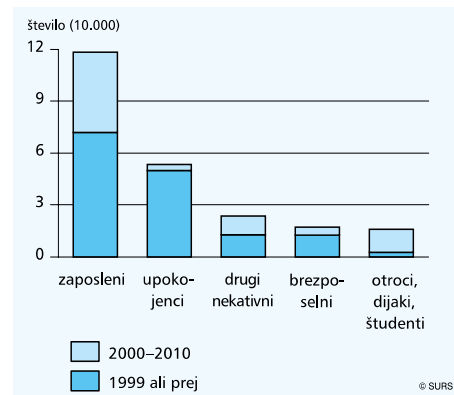

Vir: SURS

Vsak stoti prebivalec, rojen v Sloveniji, je živel tudi v tujini

Od 21.892 prebivalcev, ki so bili rojeni v Sloveniji in so se iz države odselili, pozneje pa znova priselili (povratni selivci), jih je imelo 94 % slovensko državljanstvo. Vrnili so se iz 101 države, a le v 16 državah jih je prebivalo vsaj 100. Iz držav na območju nekdanje Jugoslavije so se vrnili predvsem potomci priseljencev prve generacije, iz držav, kamor so Slovenci pogosto odhajali na začasno delo (t. i. zdomstvo), so se vračali po upokojitvi (povprečna starost povratnih selivcev iz Nemčije je bila 60 let), povratni selivci iz razvitih neevropskih držav (ZDA, Kanada, Avstralija) pa so predstavljali dobro tretjino celotnega meddržavnega selitvenega toka.

Grafikon 16: **Prebivalci s prvim prebivališčem v tujini po statusu aktivnosti in obdobju priselitve, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Tabela 10: **Prebivalci s prvim prebivališčem v tujini po izbranih državah prvega prebivališča, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%	
		moški	državljeni Slovenije
Bosna in Hercegovina	96.897	62,2	60,0
Hrvaška	49.158	49,1	87,3
Srbija	26.368	58,4	68,7
Makedonija	13.658	62,7	36,8
Kosovo	9.350	71,7	22,2
Nemčija	8.480	50,3	90,5
Avstrija	3.164	47,0	89,0
Italija	3.134	50,9	75,4
Črna Gora	2.811	55,1	80,2
Ukrajina	1.406	26,3	18,6
Francija	1.244	45,9	85,6
Ruska federacija	1.120	30,1	46,4
Švica	1.112	51,3	90,8

Vir: SURS

SELITVENE ZNAČILNOSTI

Selitvena mobilnost prebivalstva Slovenije je v primerjavi z drugimi evropskimi državami zelo nizka, še zlasti to velja za mobilnost med statističnimi regijami. Kljub temu je bilo v Sloveniji 1. 1. 2011 samo 7 naselij, v katerih so vsi prebivalci živeli že od rojstva, nasprotno pa so v 72 naseljih prebivali samo priseljenci. V treh od štirih naselij je prebivala vsaj ena oseba, katere prvo prebivališče je bilo v tujini.

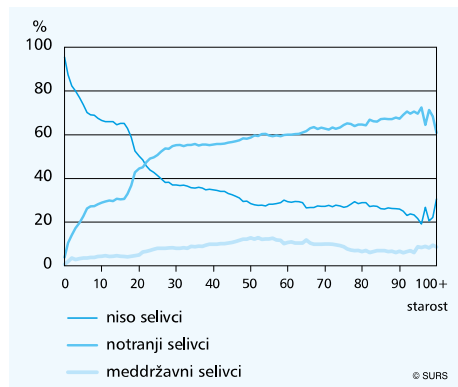
Ker delež selivcev s starostjo narašča (verjetnost, da se bo oseba vsaj enkrat v življenju statistično selila, je približno 75-odstotna), so bili prebivalci, ki se niso nikoli selili, v povprečju 13 let mlajši od selivcev (povprečna starost selivcev je bila skoraj 47 let).

Tabela 11: **Prebivalci glede na selivnost in tip selitve, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Skupaj	2.050.189	100,0
Nikoli se niso selili	818.564	39,9
Meddržavni selivci	250.480	12,2
po priselitvi se niso več selili	154.412	7,5
po priselitvi so se selili	74.176	3,6
povratni selivci	21.892	1,1
Notranji selivci (zadnja selitve)	981.145	47,9
med naselji iste občine	313.207	15,3
med občinami	406.132	19,8
med statističnimi regijami	261.806	12,8

Vir: SURS

Grafikon 17: **Prebivalci po tipu zadnje selitve, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

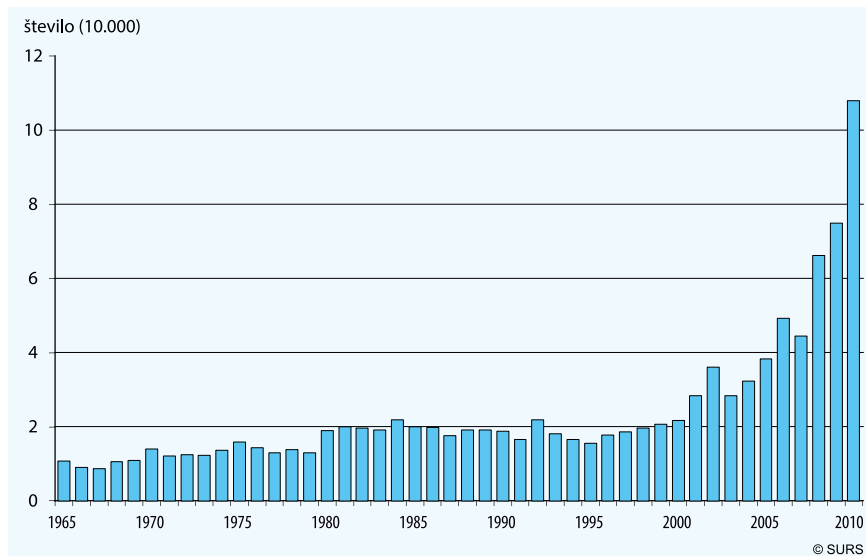
4 selivci od 10 so se preselili v zadnjem desetletju

Čeprav so selitve ponovljiv demografski dogodek, v popisih prebivalstva spremljamo le zadnje selitve. Zato se število selivcev po letu zadnje selitve s časovno oddaljenostjo praviloma zmanjšuje.

Največ vseh selivcev (8,8 %) se je (tudi zaradi spremenjene definicije prebivalstva) preselilo v letu 2010. Več prebivalcev se je nazadnje selilo še v osemdesetih letih (posledica intenzivne stanovanjske gradnje v tem obdobju). V devetdesetih letih je izstopalo leto 1992, ko so se prebivalci selili predvsem zaradi administrativne registracije selitve po izvedeni privatizaciji družbenih stanovanj.

Lastno stanovanje je po eni strani gibalo, po drugi pa zaviralni element notranje prostorske mobilnosti.

Grafikon 18: **Selivci po letu zadnje selitve, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Samo tri statistične regije imajo pozitiven notranji selitveni prirast

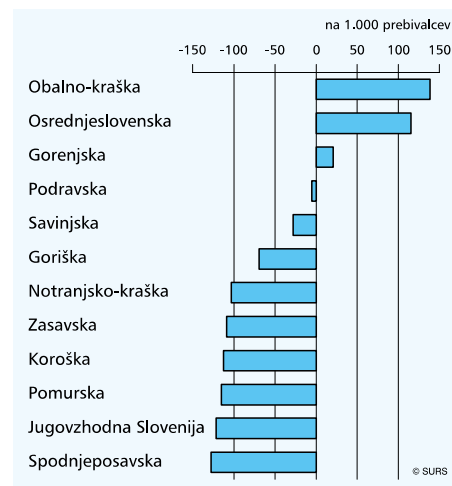
Samo 14 % prebivalcev s prvim prebivališčem v Sloveniji ne živi več v statistični regiji, v kateri so živeli takoj po rojstvu. Pozitiven medregijski selitveni prirast so izkazovale samo tri regije, osrednjeslovenska, obalno-kraška in gorenjska, pri čemer je kar 77 % vsega medregijskega selitvenega prirasta pripadalo osrednjeslovenski regiji. Največ prebivalcev je zaradi notranjega preseljevanja izgubila jugovzhodna Slovenija (15.600). Samo obalno-kraška regija je izkazovala pozitiven medregijski selitveni prirast z vsemi regijami, pomurska pa z vsemi negativnega. Najbolj uravnotežen je bil v podravski regiji, in sicer je ta izkazovala neznaten negativen medregijski prirast (5 na 1.000 prebivalcev) zaradi odseljevanja v osrednjeslovensko regijo. Medregijske selitve so še pospešile neenakomeren demografski in posledično družbeni razvoj posameznih območij, saj se običajno odseljuje mlado, bolj izobraženo prebivalstvo. Edini regiji s pozitivnim medregijskim prirastom prebivalstva s terciarno izobrazbo sta bili osrednjeslovenska (20.363) in obalno-kraška (2.540). O centralizaciji Slovenije še očitneje govori podatek, da ima kar 38 % v osrednjeslovensko regijo priseljenih prebivalcev terciarno izobrazbo oz. da se je vsak peti prebivalec s terciarno izobrazbo priselil v osrednjeslovensko regijo iz drugega območja Slovenije, predvsem iz podravske in savinjske regije ter jugovzhodne Slovenije.

Tabela 12: Mobilnost prebivalcev s prvim prebivališčem v Sloveniji, statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011

	Prebivališče			Medregijski selivci		
	ob popisu	ob rojstvu	Ista statistična regija	priseljeni iz druge statistične regije	odseljeni v drugo statistično regijo	selitveni prirast
Slovenija	1.821.601	1.821.601	1.565.092	256.509	256.509	0
Osrednjeslovenska	458.431	405.429	365.389	93.042	40.040	53.002
Obalno-kraška	86.776	74.722	66.487	20.289	8.235	12.054
Gorenjska	181.238	177.485	155.656	25.582	21.829	3.753
Podravska	295.600	297.120	264.367	31.233	32.753	-1.520
Zasavska	38.941	43.170	33.068	5.873	10.102	-4.229
Notranjsko-kraška	45.583	50.286	38.684	6.899	11.602	-4.703
Savinjska	233.417	239.881	207.965	25.452	31.916	-6.464
Goriška	108.776	116.312	99.204	9.572	17.108	-7.536
Koroška	68.596	76.308	62.282	6.314	14.026	-7.712
Spodnjeposavska	62.941	70.981	54.581	8.360	16.400	-8.040
Pomurska	112.933	125.928	104.076	8.857	21.852	-12.995
Jugovzhodna Slovenija	128.369	143.979	113.333	15.036	30.646	-15.610

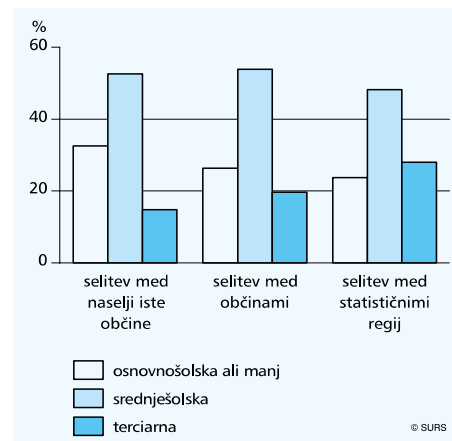
Vir: SURS

Grafikon 19: Medregijski selitveni prirast, statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011

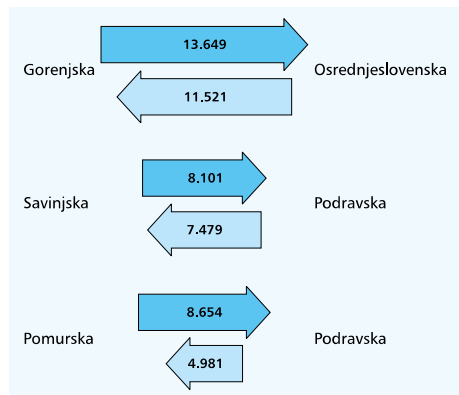
Vir: SURS

Grafikon 20: Notranji selivci, stari 30 ali več let, po tipu zadnje selitve in izobrazbi, Slovenija, 1. 1. 2011

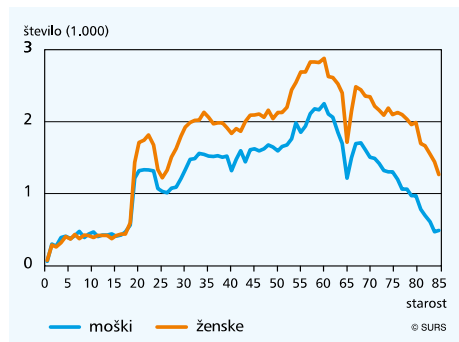
Vir: SURS

Grafikon 21: **Najštevilnejši uravnoteženi medregijski selitveni tokovi, statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Grafikon 22: **Medregijski selivci s prvim prebivališčem v Sloveniji, Slovenija, 1. 1. 2011**

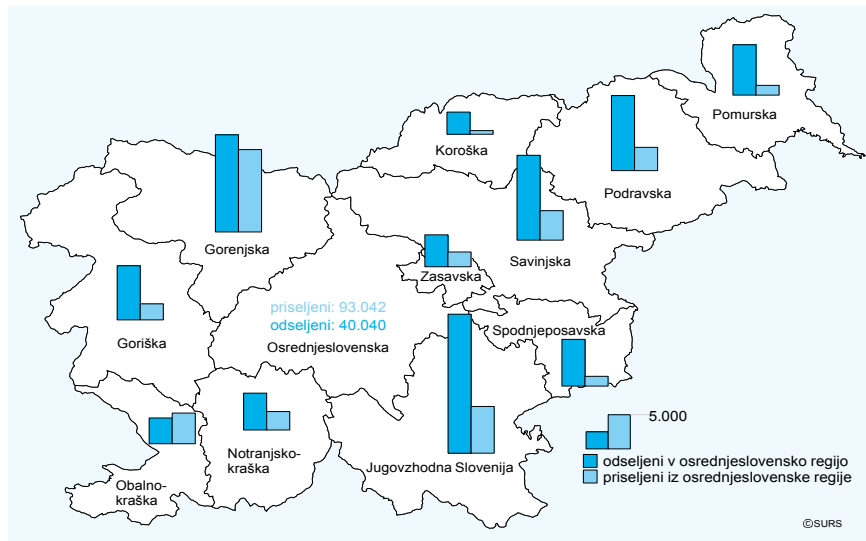
Vir: SURS

Največ selitvenih tokov med sosednjimi statističnimi regijami

Pet tokov selivcev med dvema statističnima regijama je presežlo 10.000 selivcev. Najštevilnejši enosmerni tok je tekel iz jugovzhodne Slovenije v osrednjeslovensko regijo (19.500 selivcev), najštevilnejša, tudi zelo uravnotežena dvosmerna tokova pa sta tekla med osrednjeslovensko in gorenjsko regijo (skupaj 25.000 selitev). Ti trije tokovi skupaj s tokovoma iz podravske in savinjske regije v osrednjeslovensko regijo so predstavljali dobro četrtino vseh medregijskih selitev v Sloveniji glede na prebivališče ob rojstvu.

Če izvajamo odselitve iz posamezne statistične regije v osrednjeslovensko regijo, ki so bile posledica funkcijske centralnosti in nadpovprečne razvitosti (regionalni bruto domači proizvod osrednjeslovenske regije je slovensko povprečje v letu 2010 presejal za 41 indeksnih točk), so vsi preostali številčno pomembnejši tokovi tekli med dvema sosednjima regijama.

Karta 3: **Selitveni tokovi osrednjeslovenske z drugimi regijami glede na regijo prvega prebivališča, statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011**

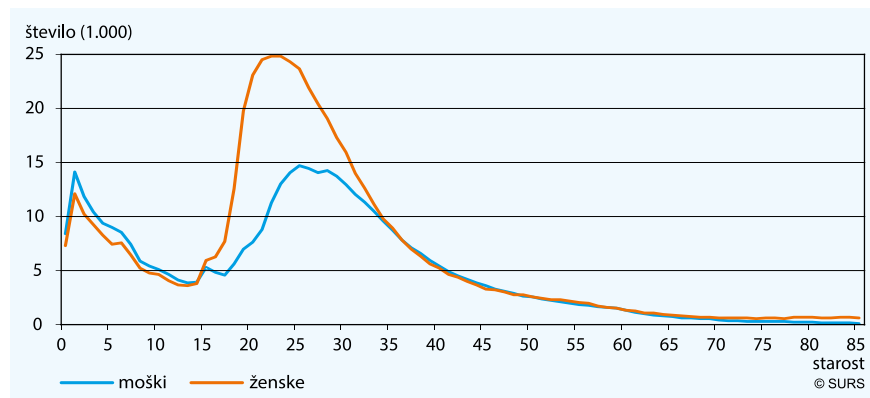

Vira: SURS, GURS

Ženske se pogosteje selijo kot moški

Med prebivalci s prvim prebivališčem v Sloveniji je naselje prebivališča do 1. 1. 2011 spremenilo 44 % moških in 56 % žensk. Razlike se začnejo večati po 19. letu starosti (tudi zaradi začasnih selitev v kraj šolanja zaradi študija, saj je bilo med vpisanimi 60 % študentk). Pomembno gibalno notranje selivnosti je po 30. letu starosti tudi vzpostavitev družine oz. lastnega gospodinjstva, tako da je bila med notranjimi selivci po tej starosti samskih le 20 % prebivalcev, med tistimi, ki se niso nikoli selili, pa 33 %. Največje razlike v stopnjah selivnosti za moške in ženske sicer nastanejo med štiridesetim in petdesetim letom starosti. Z dviganjem starosti pa se stopnje selivnosti bistveno ne spreminjajo: za moške so dosegle največ 65 %, za ženske pa 73 %.

Grafikon 23: Prebivalci s prvim prebivališčem v Sloveniji po starosti ob zadnji selitvi, Slovenija, 1. 1. 2011

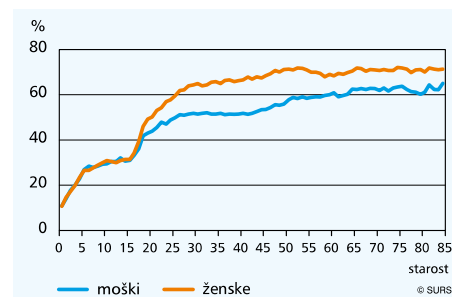
Vir: SURS

Pet od šestih notranjih selivcev se preseli pred 40. rojstnim dnevom

Po starosti notranjih selivcev ob zadnji selitvi lahko ugotovljamo nekatere zakonitosti v življenjskem ciklu. Zelo številne so selitve predšolskih otrok, ki se praviloma preselijo s svojimi starši (z obema ali enim od staršev). Od 18. do 33. leta starosti se preseli že polovica vseh notranjih selivcev. Za to starostno obdobje so značilne začasne selitve (predvsem študentov, med katerimi je veliko žensk), vzpostavitev lastne družine, rojstvo otrok(a), reševanje stanovanjskega problema. Ko mladi družini uspe dobiti lastno stanovanje, se mobilnost zelo zmanjša. Kar 40 % prebivalcev od tistih, ki so bili ob zadnji selitvi stari 65 ali več let, pa se je preselilo v dom za starostnike.

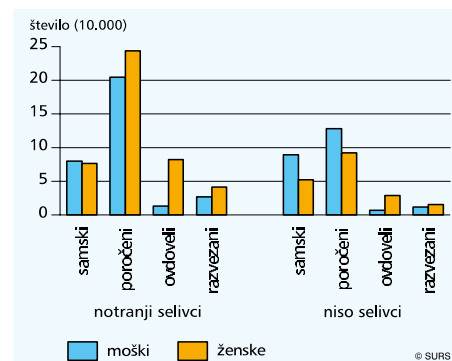
Z zadnjo notranjo selitvijo se razmerje med prebivalci mestnih in nemestnih območij ni bistveno spremenilo. Samo 23.000 prebivalcev več se je preselilo iz nemestnih v mestna območja kot obratno. Največ notranjih selitev je teklo med mestnimi območji (29 %).

Grafikon 24: Stopnja selivnosti za prebivalce s prvim prebivališčem v Sloveniji, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Grafikon 25: Prebivalci s prvim prebivališčem v Sloveniji, stari 30 ali več let, po selivnosti in zakonskem stanu, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Tabela 13: Notranji selivci (zadnja selitev) po tipu območja, Slovenija, 1. 1. 2011

Tip območja prejšnjega prebivališča	Tip območja sedanjega prebivališča		
	Slovenija	mestno	nemestno
Slovenija	1.057.323	572.886	484.437
Mestno	550.168	302.431	247.737
Nemestno	507.155	270.455	236.700

Vir: SURS

AKTIVNOST

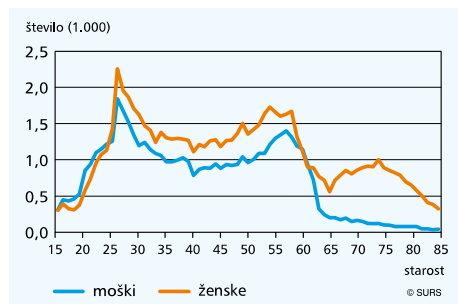
1. 1. 2011 je bilo v Sloveniji nekaj manj kot 1.760.000 delovno sposobnih prebivalcev (tj. oseb, starih 15 ali več let), to je 85,8 % celotnega prebivalstva Slovenije. Od tega je bilo 53,7 % aktivnih (to so zaposleni in brezposelni skupaj), 46,3 % pa neaktivnih (med te spadajo tisti, ki se izobražujejo, upokojenci in drugi neaktivni prebivalci).

Tabela 14: Status aktivnosti prebivalcev, starih 15 ali več let, Slovenija, 1. 1. 2011

	Skupaj	Moški	Ženske
Aktivni	53,7	60,1	47,5
zaposleni	47,5	53,4	41,8
brezposelni	6,2	6,7	5,7
Neaktivni	46,3	39,9	52,5
učenci in dijaki	5,1	5,4	4,8
študenti	5,3	4,6	6,0
upokojenci	28,5	23,9	33,0
drugi neaktivni	7,4	6,1	8,7

Vir: SURS

Grafikon 26: Drugi neaktivni, Slovenija, 1. 1. 2011

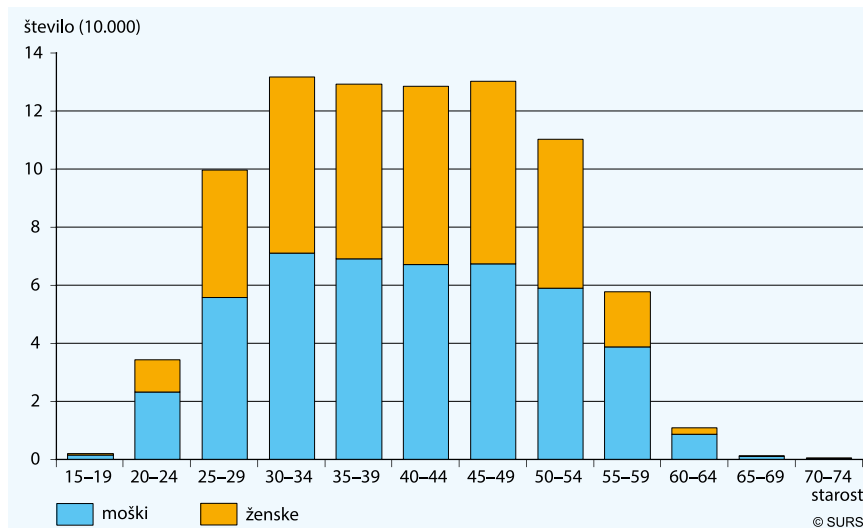

Vir: SURS

Zaposlenih več med moškimi kot med ženskami

Vsak drugi prebivalec Slovenije, star 15 ali več let, je bil zaposlen, vsak šestnajsti pa brezposeln. Stopnja delovne aktivnosti za moške (53,4 %) je bila višja kot za ženske (41,8 %). Razlike v aktivnosti moških in žensk so posledica poznejšega vstopa žensk na trg dela, zgodnejšega upokojevanja žensk in večjega števila moških v starosti 15–74 let (v precejšnji meri tudi zaradi specifične spolne sestave k nam priseljenih tujih državljanov).

Grafikon 27: Zaposleni, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Dva od treh zaposlenih delata v storitvenih dejavnostih

Do popisa leta 1961 je bilo največ prebivalcev zaposlenih v kmetijskih dejavnostih, ob popisih od 1971 do 1991 je skoraj polovica vseh zaposlenih delala v sekundarnih dejavnostih (v glavnem v industriji). Ob popisu 2002 je več kot polovica vseh zaposlenih delala v storitvenih dejavnostih, 1. 1. 2011 pa je delež zaposlenih v teh dejavnostih dosegel 63 %.

12 % brezposelnih je iskalo prvo zaposlitev

Brezposelni moški je do 1. 1. 2011 iskal delo v povprečju poldrugo leto, brezposelna ženska pa še dva meseca in pol dlje. Več kot 40 % vseh brezposelnih je nazadnje delalo v predelovalnih dejavnostih, gradbeništvu ali trgovini. Sorazmerno najmanj brezposelnih (3,7 %) je bilo nazadnje zaposlenih v dejavnostih javne uprave.

Tabela 15: Mere aktivnosti prebivalstva, starega 15 ali več let, Slovenija, 1. 1. 2011

		%		
		Skupaj	Moški	Ženske
Stopnja aktivnosti	skupaj	53,7	60,1	47,5
	državljeni Slovenije	52,7	58,3	47,6
	tujji državljani	75,6	86,8	45,7
Stopnja delovne aktivnosti	skupaj	47,5	53,4	41,8
	državljeni Slovenije	46,6	51,6	41,9
	tujji državljani	67,9	79,7	36,6
Stopnja brezposelnosti	skupaj	11,5	11,1	12,0
	državljeni Slovenije	11,6	11,4	11,8
	tujji državljani	10,2	8,3	19,9

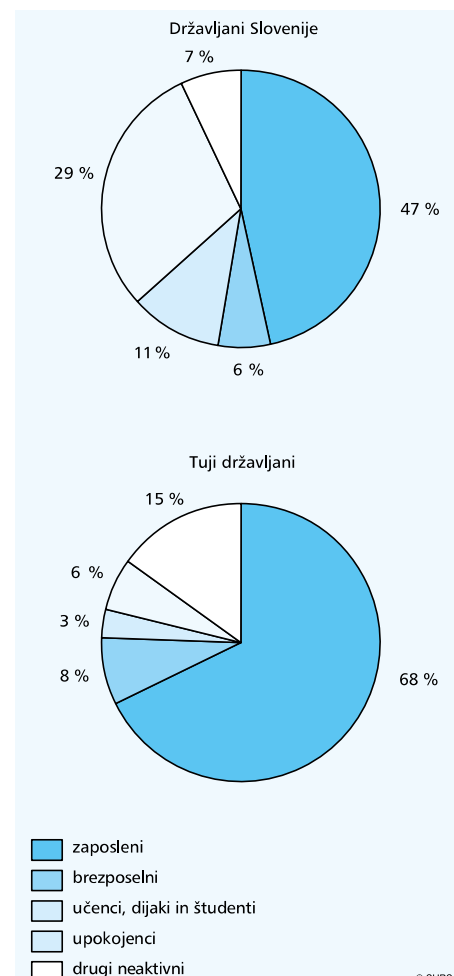
Vir: SURS

Med tujimi državljani zaposlena dva od treh

Med tujimi državljani v Sloveniji je bilo 1. januarja 2011 nekaj manj kot 76.000 delovno sposobnih (tj. starih 15 ali več let), od tega jih je bilo skoraj 52.000 zaposlenih; stopnja delovne aktivnosti zanje je znašala 67,9 %.

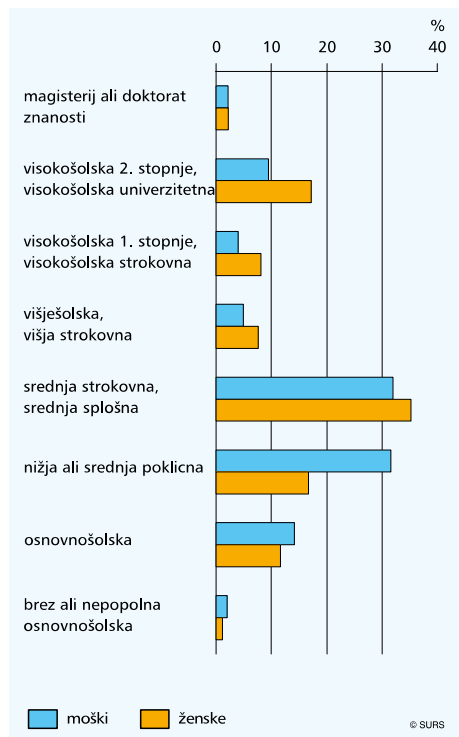
Spol je bil pri tujih državljanih zelo pomembna determinanta zaposlenosti. Moški so bili v veliki meri zaposleni, stopnja delovne aktivnosti tujih državljanek pa je bila nižja od slovenskega povprečja. Stopnja delovne aktivnosti za moške z državljanstvom Kosova je znašala kar 85,1 %, za ženske pa le 12,2 %. Tudi pri prebivalcih z državljanstvom Bosne in Hercegovine, Srbije in Makedonije je stopnja delovne aktivnosti za moške znašala okoli 80 %, za ženske pa le okoli 36 %. Največ tujih državljanek (41 %) je bilo po statusu aktivnosti razvrščenih med druge neaktivne osebe (gospodinje, prejemnice socialnih pomoči), med moškimi s tujim državljanstvom je bilo takih le 5 %. Tak status aktivnosti je imelo skoraj dve tretjini žensk z državljanstvom Kosova in polovica žensk z državljanstvom Makedonije.

Grafikon 28: Status aktivnosti prebivalcev, starih 15 ali več let, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Grafikon 29: **Izobrazba zaposlenih, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Zaposlene ženske bolj izobražene od zaposlenih moških

Zaposlene ženske imajo v povprečju višjo izobrazbo od zaposlenih moških. Vsaka tretja zaposlena ženska je imela terciarno izobrazbo, med zaposlenimi moškimi le vsak peti. V starosti 20-40 let je terciarno izobrazbo imela celo več kot polovica zaposlenih žensk (55 %) ter malo manj kot polovica moških. Zaposleni moški za zdaj še ohranjajo prednost pri magisteriju in doktoratu znanosti, vendar samo zaradi izrazite razlike v številu moških in žensk s tovrstno izobrazbo pri višjih starostih. Med ženskami v starosti od 25 do 41 let, razen pri starosti 32 let, pa so tiste s tovrstno izobrazbo že številnejše od moških pri teh letih.

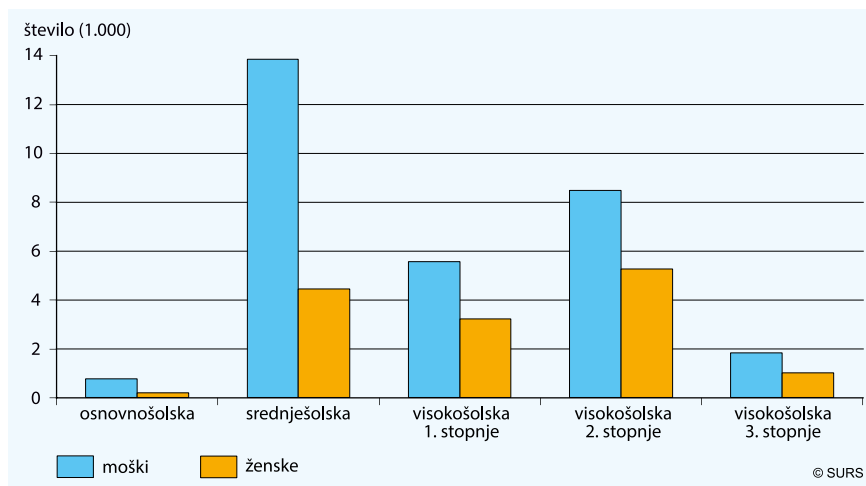
Med zaposlenimi samo vsak peti star 50 ali več let

V povprečju najstarejše osebe med zaposlenimi so po pričakovanju delale v kmetijskih dejavnostih (37 %). Trije od štirih zaposlenih v teh dejavnostih so delali na lastni oz. družinski kmetiji. Dejavnosti, v katerih je bilo med zaposlenimi vsaj 25 % oseb starih 50 ali več let, so bile še: oskrba z električno energijo (29 %); oskrba z vodo ter ravnanje z odpadki in odplakami (29 %); poslovanje z nepremičninami (28 %) ter izobraževanje (25 %). Odstotek starejših oseb med zaposlenimi je bil najnižji v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (15 %).

Med menedžerji vsaj višješolsko izobraženih polovica, med menedžerkami dve tretjini

Med zaposlenimi je bilo skoraj 45.000 (5,4 %) menedžerjev, od tega dve tretjini moških.

Grafikon 30: **Izobrazba menedžerjev, Slovenija, 1. 1. 2011**

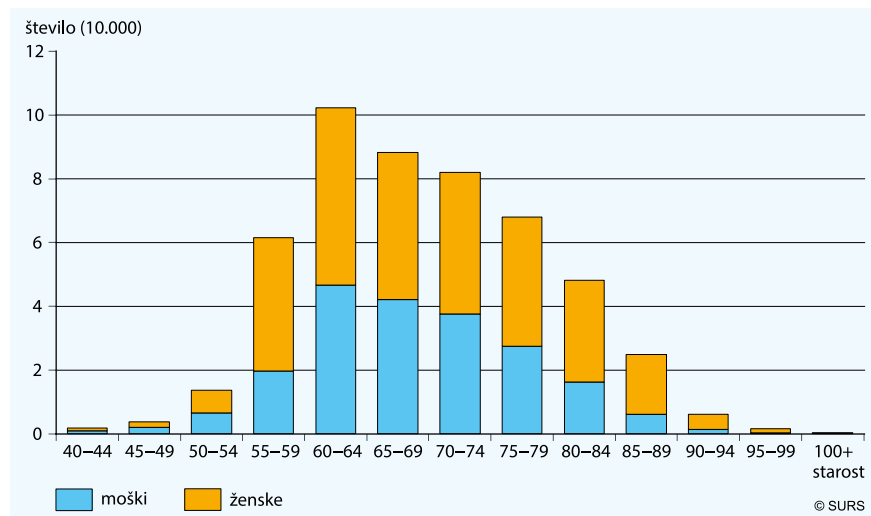
Vir: SURS

Upokojenci

Za zaposlenimi so upokojenci druga najštevilnejša skupina prebivalstva. Med prebivalci, stari 15 ali več let, je bil upokojenec vsak četrti moški in vsaka tretja ženska.

Z zakonom predpisana starost za uveljavitev polne starostne pokojnine se uvaja postopoma in se razlikuje glede na spol. Ženske, ki so v letu 2010 želele v Sloveniji uveljavljati pravico do starostne pokojnine, so morale biti starejše od 57 let in imeti najmanj 37,3 leta pokojninske dobe, moški pa so to pravico dosegli pri starosti najmanj 58 let in z najmanj 40 leti pokojninske dobe. Pokojnino je prejelo tudi 7,3 % žensk in 8,3 % moških, ki so bili mlajši od najnižje predpisane starosti za upokojitev.

Grafikon 31: **Upokojenci, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Izobrazba upokojencev je po posameznih statističnih regijah zelo različna. V pomurski statistični regiji je imelo največ upokojencev le osnovnošolsko izobrazbo, povprečno vsak drugi (ta podatek je v veliki meri odraz specifične gospodarske usmeritve te regije v drugi polovici 20. stoletja). V celotni Sloveniji pa je imel vsak deseti upokojenec najmanj višješolsko izobrazbo.

Tabela 16: **Upokojenci po tipu gospodinjstva, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Skupaj	Moški	Ženske
Skupaj	501.842	206.449	295.393
Enočlansko	120.416	32.440	87.976
Veččlansko upokojensko	132.175	64.408	67.767
Veččlansko drugo	232.076	104.793	127.283
Skupinsko	17.175	4.808	12.367

Vir: SURS

Tabela 17: **Izobrazba upokojencev, statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011**

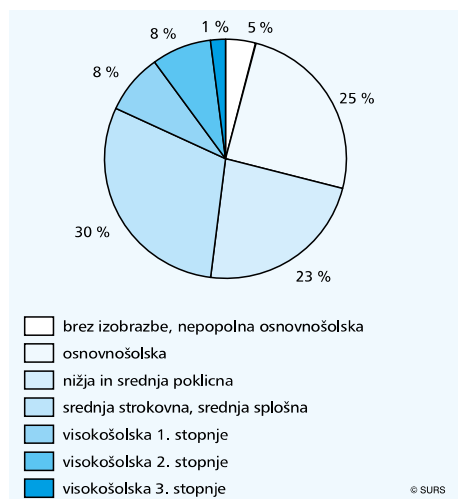
	Izobrazba		%
	osnovno-šolska ali manj	terciarna	
Slovenija	43,4	10,4	
Gorenjska	39,8	10,0	
Goriška	48,9	8,7	
Jugovzhodna Slovenija	52,0	7,1	
Koroška	47,4	6,7	
Notranjsko-kraška	50,5	7,4	
Obalno-kraška	42,5	11,4	
Osrednjeslovenska	35,0	16,0	
Podravska	42,4	9,8	
Pomurska	57,1	6,8	
Savinjska	46,1	7,7	
Spodnjeposavska	49,4	6,5	
Zasavska	45,1	6,5	

Vir: SURS

IZOBRAZBA

Izobrazbena sestava prebivalstva se prikazuje za prebivalce, stare 15 ali več let, torej po starosti, ko večina konča obvezno osnovnošolsko izobraževanje. Izobrazba prebivalstva Slovenije se zvišuje; skoraj vsi najstniki nadaljujejo šolanje na srednji stopnji. Z razvojem mreže višjih in visokih šol, z novimi oblikami izobraževanja ter s še vedno brezplačnim šolanjem in z vse težjim vstopanjem mladih na trg dela pa se je povečala vključenost v terciarno izobraževanje. 1. 1. 2011 je imel povprečno vsak drugi prebivalec srednješolsko, vsak četrti osnovnošolsko, vsak šesti pa najmanj višješolsko izobrazbo.

Grafikon 32: **Izobrazba prebivalcev, starih 15 ali več let, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Tabela 18: **Prebivalci s terciarno izobrazbo, Slovenija, 1. 1. 2011**

Starost	Skupaj	Moški	Ženske	%
Skupaj	17,5	15,3	19,6	
25–29	26,4	17,2	36,6	
30–34	31,7	22,9	41,5	
35–39	28,4	21,3	36,2	
40–44	23,2	18,2	28,4	
45–49	20,2	16,4	24,2	
50–54	17,7	15,9	19,5	
55–59	14,9	14,1	15,7	
60–64	15,2	16,3	14,1	
65 +	10,2	15,4	6,9	

Vir: SURS

Ženske v povprečju bolj izobražene kot moški

Najmanj višješolsko izobrazbo je imelo 15,3 % moških in 19,6 % žensk. Višji odstotek žensk z najmanj višješolsko izobrazbo je posledica večje vključenosti žensk v izobraževanje na terciarni stopnji in tudi njihove večje uspešnosti pri dokončanju študija. Izobrazba žensk je bila nižja od izobrazbe moških predvsem v višjih starostnih skupinah (med starejšimi osebami je imelo osnovnošolsko izobrazbo ali nižjo od te več žensk kot moških).

Tipična moška izobrazba je bila srednja poklicna; med tremi prebivalci s to izobrazbo sta jo imela skoraj dva moška.

Velike regionalne razlike

Med osebami, starimi 30–49 let, je bil delež oseb s terciarno izobrazbo v osrednjeslovenski statistični regiji (33,4 %) skoraj dvakrat tolikšen kot v pomurski regiji (17,7 %).

Razlike med regijami se zaradi velike vključenosti mladega prebivalstva v terciarno izobraževanje sicer počasi zmanjšujejo, še vedno pa se diplomanti zaradi primernih delovnih mest nadpovprečno zaposlujejo v osrednjeslovenski regiji. Zato ta regija poleg obalno-kraške edina izkazuje pozitiven selitveni prirast prebivalstva s terciarno izobrazbo. Vsak četrti priseljeni prebivalec osrednjeslovenske regije ima zdaj terciarno izobrazbo. V osrednjeslovenski regiji se pravzaprav koncentrira človeški kapital, saj tu prebiva tudi skoraj polovica prebivalcev s terciarno izobrazbo, ki so se v Slovenijo priselili iz tujine.

Slovenija delno dosegla enega izmed ciljev strategije Evropa 2020

Eden izmed ciljev krovne evropske razvojne strategije do leta 2020 na področju izobraževanja je povečati delež prebivalcev s terciarno izobrazbo med prebivalci v starosti 30–34 let na 40 %. Slovenija je ta cilj delno že dosegla, saj ima terciarno izobrazbo 41,5 % žensk pri tej starosti. Cilju pa se je šele do polovice približal delež moških te starosti s terciarno izobrazbo (22,9 %).

Med prebivalci, starimi 25–34 let, samo še vsak deseti nima vsaj poklicne izobrazbe

Mlajše generacije danes po končani osnovni šoli večinoma nadaljujejo šolanje, zato njihova izobrazba večinoma presega izobrazbo njihovih staršev.

Med 25–34 let starimi prebivalci Slovenije (ko večinoma že lahko govorimo o zaključenem srednješolskem izobraževanju) je imelo osnovnošolsko izobrazbo ali manj 14 % moških (razmeroma visoka vrednost tega podatka je odraz tudi velikega števila slabše izobraženih tujih državljanov v tej starostni skupini) in samo 7 % žensk. Med 45–59 let starimi prebivalci pa je svoje izobraževanje zaključil na osnovnošolski stopnji skoraj vsak četrti. Pri generacijah, ki so se izobraževale pretežno v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, je bila neenakost med spoloma obrnjena: le osnovnošolsko izobrazbo je namreč imelo 19 % moških in 27 % žensk.

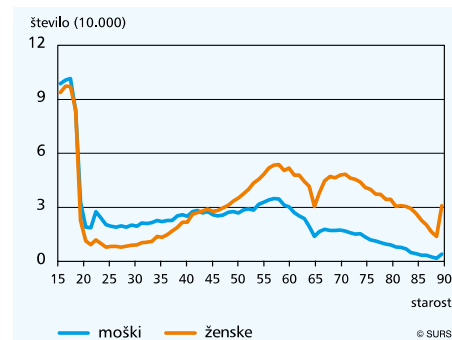
Prikrajšanost žensk pri vključenosti v nadaljnje izobraževanje se še izraziteje kaže pri generacijah, ki so bile 1. 1. 2011 stare 65–79 let in so se izobraževale med drugo svetovno vojno ali v prvem desetletju po njej; samo osnovnošolsko izobrazbo je namreč imelo 20 % moških in kar 44 % žensk te generacije.

Vsak peti tuji državljan v Sloveniji ima vsaj srednjo strokovno izobrazbo

Tuji državljani, ki prebivajo v Sloveniji, so v povprečju manj izobraženi kot državljani Slovenije. Na slabšo izobrazbeno sestavo prebivalcev s tujim državljanstvom najbolj vplivajo tisti, ki so se priselili iz drugih držav, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije; teh je namreč med tujci skoraj 88 %; 44 % teh oseb je imelo le osnovnošolsko ali celo nižjo izobrazbo, samo 4 % pa terciarno. Njihova najznačilnejša izobrazba je sicer srednja poklicna.

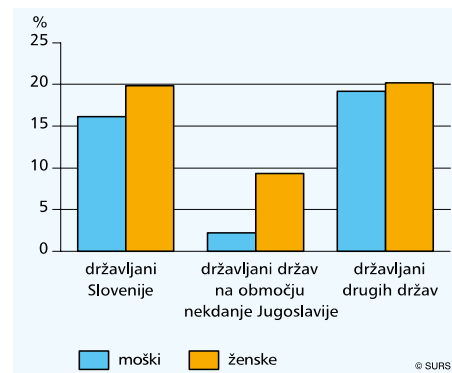
Nasprotno pa je imela kar petina prebivalcev z državljanstvom drugih držav vsaj višješolsko izobrazbo. Ti, čeprav so maloštevilni, so po izobrazbi celo nekoliko presegali izobrazbeno raven vsega prebivalstva Slovenije, saj jih je imelo terciarno izobrazbo 20 % (18 % državljanov RS). Tudi število magistrstov in doktorjev znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo je presegalo slovensko povprečje (92 : 72). Govorimo lahko o pravem 'prитоку možganov'. Podatki potrjujejo znano dejstvo, da vsakemu selitvenemu toku (v tem primeru 'begu možganov') sledi protitok, ki je lahko celo močnejši in ima v državi prejemnici številne pozitivne učinke.

Grafikon 33: Prebivalci z osnovnošolsko izobrazbo, Slovenija, 1. 1. 2011

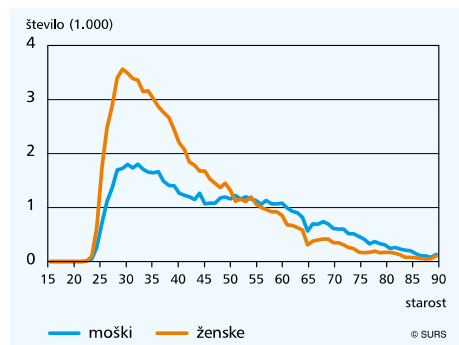
Vir: SURS

Grafikon 34: Prebivalci s terciarno izobrazbo po državljanstvu, Slovenija, 1. 1. 2011

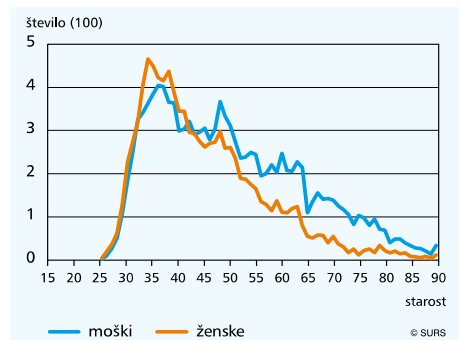
Vir: SURS

Grafikon 35: **Prebivalci z visokošolsko izobrazbo 2. stopnje, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Grafikon 36: **Prebivalci z magisterijem ali doktoratom znanosti, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

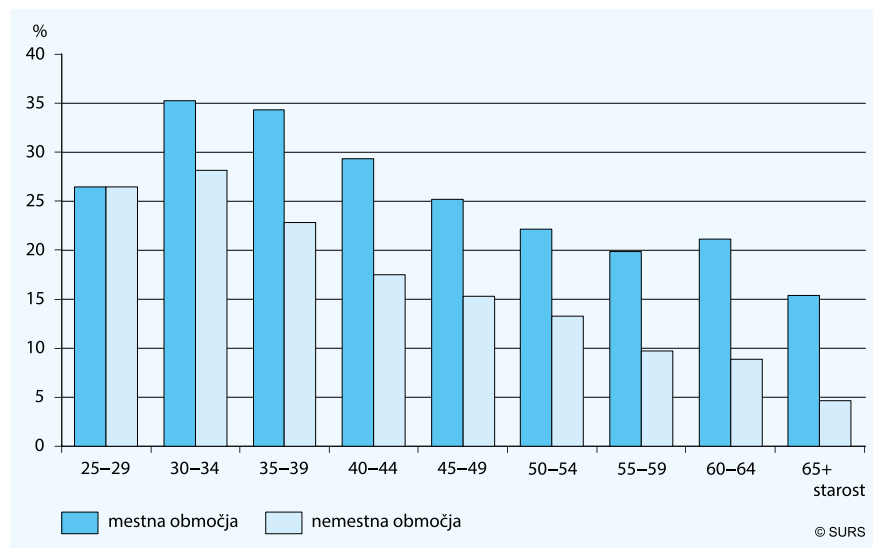
Prebivalci mestnih območij bolje izobraženi

Razlika v izobrazbeni strukturi prebivalstva se odraža tudi med mestnimi in nemestnimi območji in je gotovo tudi posledica neenake dostopnosti šol za pridobitev terciarne izobrazbe in ustreznih delovnih mest, saj je teh bistveno več v urbanih središčih. Med prebivalci mestnih območij je imel diplomo, magisterij ali doktorat vsak peti (21,4 %), med prebivalci nemestnih območij le vsak sedmi (13,5 %); vendar se razlike v odstotku prebivalcev s terciarno izobrazbo med prebivalci obeh območij zmanjšujejo (v starostni skupini 25–29 let sta bila deleža v obeh območjih že izenačena).

Med prebivalci nemestnih območij je imel nižjo stopnjo izobrazbe ali le končano osnovno šolo ali niti te ne vsak tretji, med prebivalci mestnih območij pa le vsak četrti.

Tudi delež prebivalcev s poklicno izobrazbo je bil v nemestnih območjih višji od deleža v mestnih območjih. Omenjeni območji sta se najmanj razlikovali po deležu prebivalcev s srednješolsko izobrazbo.

Grafikon 37: **Prebivalci s terciarno izobrazbo po tipu območja, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

DRUŽINE IN GOSPODINJSTVA

DRUŽINE

par z otroki

51 %

enostarševske

25 %

par brez otrok

24 %

GOSPODINJSTVA

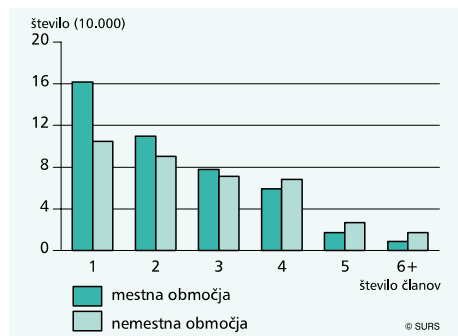
Večina prebivalstva (98,4 %) je 1. 1. 2011 živel v zasebnih gospodinjstvih (v nadaljevanju gospodinjstva). Preostalih 1,7 % prebivalcev je prebivalo v skupinskih ali v t. i. posebnih gospodinjstvih; ta tip gospodinjstev smo prvič opredelili prav v registrskem popisu 2011. Vanje smo uvrstili tudi brezdomce.

Tabela 19: **Gospodinjstva in prebivalci, Slovenija, 1. 1. 2011**

Tip gospodinjstva	število	
	Gospodinjstva	Prebivalci
Skupaj	813.872	2.050.189
Zasebno	813.531	2.016.423
enočlansko	266.489	266.489
veččlansko		
nedružinsko	20.041	43.551
enodružinsko	450.262	1.334.985
enodružinsko razširjeno	38.113	157.276
dvo- ali večdružinsko	36.047	196.846
dvo- ali večdružinsko razširjeno	2.579	17.276
Skupinsko	286	32.371
študentski dom	43	10.811
dom za starostnike	117	16.913
socialnovarstveni in drugi zavodi	81	3.918
samostan	45	729
Posebno	55	1.395

Vir: SURS

Grafikon 38: **Velikost gospodinjstev, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Gospodinjstva v mestnih območjih imajo povprečno 2,3 člana

Število gospodinjstev se je od popisa 2002 povečalo za 128.000, na 813.531, povprečna velikost gospodinjstva pa se je zmanjšala na 2,48 člana.

Nekaj več kot polovica vseh gospodinjstev (53,5 %) je prebivalo v mestnih območjih, v teh gospodinjstvih pa je živel 49,4 % vseh prebivalcev, zato je bila razlika v povprečni velikosti gospodinjstva v mestnih in nemestnih območjih precejšnja (2,29 : 2,69). Velikih gospodinjstev, tj. takih z 10 ali več člani, je bilo 470, od tega sta skoraj dve tretjini živeli v nemestnih območjih.

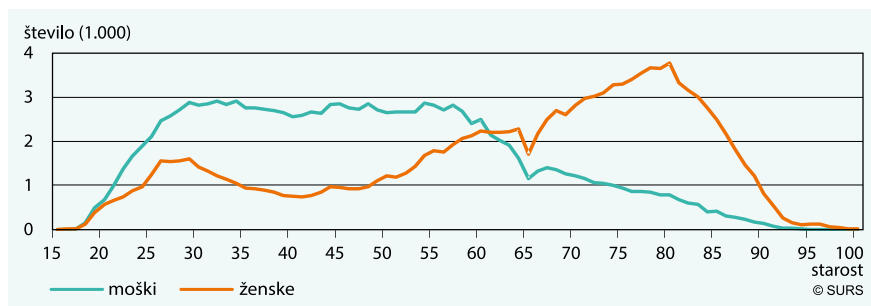
Vsako tretje gospodinjstvo je enočlansko

Število gospodinjstev se je v zadnjem desetletju povečalo zaradi povečanega števila prebivalcev in intenzivne stanovanjske gradnje.

Najbolj se je povečalo število enočlanskih gospodinjstev (s 150.000 na 266.000), tudi zato, ker smo tuje državljanke, ki so stanovali v samskih domovih (če tam niso živeli s svojimi družinskimi člani), šteli za enočlanska gospodinjstva. Enočlanska gospodinjstva v omenjenih domovih so pretežno moška, le vsako deseto je bilo žensko.

Pri višji starosti prebivalcev začnejo med vsemi enočlanskimi gospodinjstvi prevladovati ženska gospodinjstva, v veliki meri kot posledica smrti sozakonca in odselitve otrok. Kar 71 % žensk, starih 65 ali več let, ki so živele same, je bilo vdov, samskih je bilo le 12 %; delež vdovcev je dosegel tako vrednost šele po starosti 80 let. Glavni razlog za ta nesorazmerja je bila razlika v povprečnem trajanju življenja moških in žensk, saj je življenjska doba žensk v povprečju za 6 let daljša.

Grafikon 39: **Enočlanska gospodinjstva, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Dve tretjini prebivalcev živita v enodružinskem gospodinjstvu

427.000 prebivalcev ali vsak peti prebivalec Slovenije živi v štiričlanskem enodružinskem gospodinjstvu. V treh četrtinah enodružinskih gospodinjstev (teh je sicer 55 %) živita dve zaporedni generaciji (starši in otroci), v četrtini pa samo ena generacija (zakonca ali zunajzakonska partnerja brez otrok).

Poleg članov družine lahko prebivajo v gospodinjstvu tudi druge osebe (razširjeno gospodinjstvo).

V vsakem štirinajstem gospodinjstvu živijo vsaj tri generacije

Od skupaj 38.626 gospodinjstev z dvema ali več družinami je bila dobra četrtina takih, v katerih sta prebivala zakonski par brez otrok in zakonski par z otroki. Najpogosteje so bila to gospodinjstva s tremi generacijami, ki so jih sestavljali stari starši in sin/hči z zakoncem in otrokom (otroki). Namesto zakonskega para z otrokom pa je velikokrat živel v istem gospodinjstvu skupaj s starši in njihovo družino tudi enostarševska družina (slaba četrtina).

V 7 % gospodinjstev so prebivale vsaj tri generacije. Ker so bila to praviloma številnejša gospodinjstva, je v njih prebivalo skoraj 300.000 prebivalcev (15 %). Sobivanje treh generacij je v Sloveniji najpogostejše v individualnih hišah. Med člani trigeneracijskih gospodinjstev je bil majhen del takih (8,6 %), ki niso bili hkrati tudi člani družine (praviloma je to eden od ovdovelih ali razvezanih starih staršev).

Vsak četrti tuji državljan živi v gospodinjstvu z vsaj enim državljanom Slovenije

Skoraj četrtina tujih državljanov je prebivala v samskih domovih. Zaradi značilnosti te skupine prebivalstva je skoraj polovica gospodinjstev tujih državljanov enočlanskih (mladi neporočeni moški, visoka stopnja zaposlenosti, glavna dejavnost gradbeništvo, v Sloveniji imajo samo začasno prebivališče).

Gospodinjstev z dvema članoma ali več, katerih vsi člani so imeli tuje državljanstvo, je bilo 5,6 % (61.000 prebivalcev). Gospodinjstev, v katerih so sobivali državljani Slovenije in tuji državljani, pa je bilo 2,2 % (65.000 prebivalcev), pri čemer je bil delež tujih državljanov tretjinski.

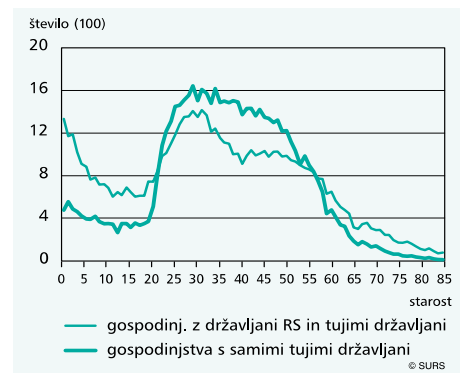
Več kot polovica pri nas živečih državljanov Nemčije in Ukrajine (prevladovala so ženske) je sobivalo v gospodinjstvih z državljani Slovenije. Med ženskami z državljanstvom Tajske, Dominikanske republike, Rusije in Moldavije je bilo poročenih ali je živel v zunajzakonski skupnosti z državljanom Slovenije najmanj 70 %. Delež državljanov iz držav na območju nekdanje Jugoslavije (ti predstavljajo največjo skupino tujcev v Sloveniji), ki so živeli v državljansko mešanih gospodinjstvih, je bil precej manjši; v gospodinjstvih, v katerih je bil najmanj en član državljan Slovenije, je sobivalo na primer 20 % državljanov Bosne in Hercegovine in 13 % državljanov Kosova.

Tabela 20: **Generacijska sestava gospodinjstev, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Skupaj	813.531	100,0
Dve zaporedni generaciji	359.645	44,2
Enočlansko gospodinjstvo	266.489	32,8
Samo prva generacija	116.039	14,2
Tri zaporedne generacije	56.310	6,9
Generacija ni določljiva	10.221	1,3
Prva in tretja generacija	3.177	0,4
Štiri zaporedne generacije	1.186	0,1
Prva, tretja in četrta generacija	441	0,1
Prva, druga in četrta generacija	23	0,0

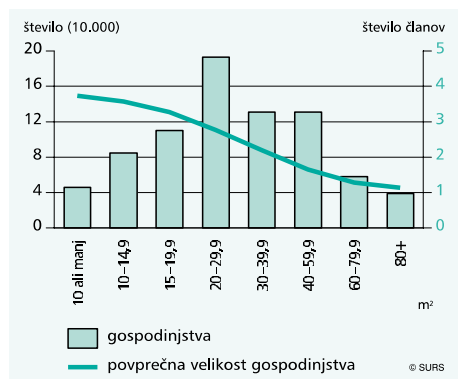
Vir: SURS

Grafikon 40: **Prebivalci v gospodinjstvih s tujimi državljani, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Grafikon 41: **Gospodinjstva po uporabni površini stanovanja na stanovalca in povprečni velikosti gospodinjstva, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Tabela 21: **Stanovanjska infrastruktura gospodinjstev, Slovenija, 1. 1. 2011**

	%
Kuhinja v stanovanju	98,6
Tekoča voda v stanovanju	99,0
Stranišče v stanovanju	96,3
Kopalnica v stanovanju	96,3
Stranišče in kopalnica v stanovanju	95,6
Priključek na javno kanalizacijo	56,2
Napeljava elektrike v stanovanju	99,0
Napeljava telefona v stanovanju	89,2
Napeljava plina v stanovanju	22,2
Centralno ogrevanje v stanovanju	70,2
Daljinsko ogrevanje v stanovanju	13,7

Vir: SURS

Večina gospodinjstev prebiva v stanovanjih z urejeno osnovno infrastrukturo

Nekaj več kot 21.000 gospodinjstev (2,6 %) je prebivalo v posebnih oblikah nastanitve (npr. v samskih domovih, hotelih in drugih turističnih objektih ali drugih bivalnih prostorih, ki ne ustrezajo definiciji stanovanja).

Od 792.000 gospodinjstev, ki so prebivala v običajnih stanovanjih, jih 4,4 % (to pomeni 56.000 oseb) ni imelo v stanovanju stranišča in kopalnice, 1 % (to pomeni 18.500 oseb) pa tudi ne tekoče vode. Sorazmerno največ takih gospodinjstev je bilo v pomurski, najmanj pa v gorenjski statistični regiji.

60 % gospodinjstev prebiva v enostanovanjski stavbi

Za Slovenijo je značilno sobivanje več generacij v enem stanovanju z ločenimi gospodinjstvi (predvsem v večnadstropnih enostanovanjskih hišah). Za večino gospodinjstev (za 70 %) je veljalo, da so tvorile vse osebe, ki so prebivale v enem stanovanju, eno gospodinjstvo. Vsako peto gospodinjstvo v enostanovanjskih hišah in vsako osemindvajseto gospodinjstvo v večstanovanjskih stavbah je stanovanje delilo še z enim gospodinjstvom.

V povprečju je v enostanovanjskih stavbah bivalo v enem stanovanju 1,31, v večstanovanjskih stavbah pa 1,06 gospodinjstva.

68 % gospodinjstev živi v lastnem stanovanju

Čeprav je bilo v Sloveniji kar 90 % stanovanj v lasti fizičnih oseb, le dobri dve tretjini gospodinjstev živita v lastnem stanovanju (vsaj eden od članov gospodinjstva je lastnik oz. solastnik stanovanja).

Slovenija se v evropskem merilu uvršča med države z zelo nizkim deležem najemnih stanovanj; to se odraža tudi v dejstvu, da je le 9 % gospodinjstev živelo v najetem stanovanju (najetem bodisi od pravne ali fizične osebe). Zato je bila razmeroma velika tretja skupina gospodinjstev (23 %), ki je stanovanje uporabljala na drugi podlagi. V enostanovanjskih hišah je to najpogosteje sorodniška vez med lastnikom in uporabnikom (zelo pogosto v stanovanjih z dvema gospodinjstvom, kjer prebivajo starši in otroci s svojo družino), v večstanovanjskih stavbah pa gre v večji meri za oddajanje stanovanja v lasti fizične osebe (lahko tudi brez ustrezne pogodbe). Pomemben dejavnik pri analizi teh podatkov je tudi dejstvo, da so postopki vpisa lastništva stanovanja v zemljiško knjigo velikokrat dolgotrajni (tudi zaradi neurejenega dedovanja).

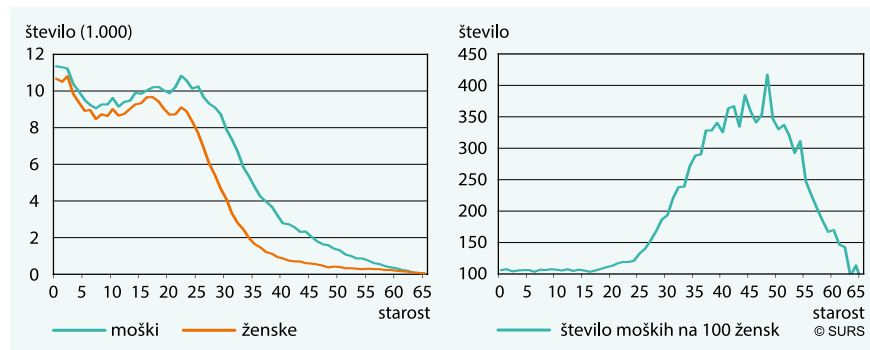
V dveh gospodinjstvih od treh je zaposlen vsaj en član

Gospodinjstev, v katerih ni bilo članov, ki bi bili zaposleni ali upokojevci, je bilo 7,5 %. V polovici takih gospodinjstev je bil vsaj en član brezposeln. Gospodinjstev, v katerih so bili vsi člani brezposelni, je bilo 21.000, od tega 93 % enočlanskih. Upokojenskih gospodinjstev je bilo 23 %, okoli dve tretjini enočlanskih in okoli tretjina dvočlanskih. V vsakem šestem gospodinjstvu se je vsaj en član redno izobraževal v programih za pridobitev srednješolske ali terciarne izobrazbe.

Samo v četrtini dvo- ali veččlanskih gospodinjstev ni otrok

Med otroke, ki živijo v gospodinjstvu, se štejejo osebe – njihova starost v popisni metodologiji ni omejena –, ki živijo v istem gospodinjstvu z vsaj enim od staršev, in ne morda v zakonski ali zunazakonski skupnosti ali s svojimi otroki. Verjetnost, da prebiva v gospodinjstvu vsaj en otrok, se povečuje s številom članov gospodinjstva: dvočlanskih gospodinjstev z otroki je bilo 37 %, tričlanskih gospodinjstev z otroki pa že več kot 95 %, v vseh devet- ali veččlanskih gospodinjstvih pa je prebival vsaj en otrok.

Grafikon 42: Otroci v gospodinjstvih, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Moški ostajajo veliko dlje v primarnem gospodinjstvu

Prva prelomnica je pri starosti 27 let, ko razmerje v številu med moškimi in ženskami, ki še živijo v primarnem gospodinjstvu, prvič preseže polovico. Pri starosti 31 let je bilo še enkrat več moških kot žensk, ki so še živeli v prvotnem gospodinjstvu s svojimi starši, pri starosti 37 let pa je bilo takih moških že dvakrat več kot žensk.

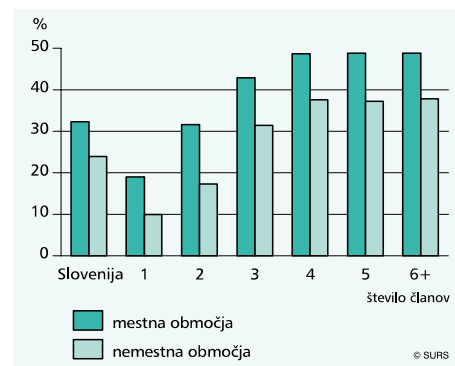
Delno se izvorna gospodinjstva vzpostavijo na novo s ponovno vključitvijo otrok po razvezi ali ovdovelosti otrok. Po 40. letu starosti je bilo takih, ki so po svojem položaju v gospodinjstvu opredeljeni kot otroci, med moškimi 22 %, med ženskami pa 27 %.

Tabela 22: Gospodinjstva po številu zaposlenih in številu upokojevcev, Slovenija, 1. 1. 2011

Število zaposlenih med člani gospodinjstva	Število upokojevcev med člani gospodinjstva				
	Skupaj	0	1	2	3+
Skupaj	813.531	447.821	249.136	114.061	2.513
0	286.658	61.366	151.968	71.875	1.449
1	279.996	192.476	59.686	27.147	687
2	197.365	156.279	28.282	12.503	301
3	39.193	29.476	7.513	2.140	64
4+	10.319	8.224	1.687	396	12

Vir: SURS

Grafikon 43: Gospodinjstva, katerih vsaj en član ima terciarno izobrazbo, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

DRUŽINE

Na začetku leta 2011 smo v Sloveniji našeli 567.347 družin. Če bi vsi prebivalci živeli v družinah, bi ta v povprečju štela 3,6 člana. Ker pa je v družinah živelo 81 % prebivalcev, je imela družina v Sloveniji povprečno malo manj kot 3 člane (2,9).

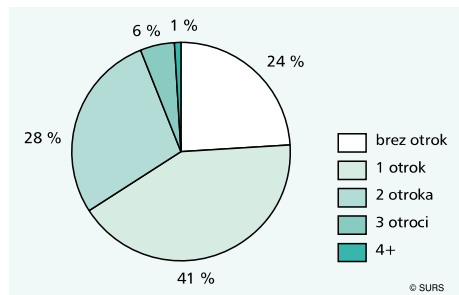
Podatki za zadnja tri desetletja kažejo, da se v Sloveniji povečuje število družin brez otrok in enostarševskih družin, hkrati pa se zmanjšuje število otrok v družinah.

Tabela 23: **Družine, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Skupaj	567.347	100,0
Zakonski par brez otrok	125.489	22,1
Zakonski par z otroki	237.422	41,8
Mati z otroki	119.706	21,1
Oče z otroki	23.423	4,1
Zunajzakonska partnerja brez otrok	12.185	2,1
Zunajzakonska partnerja z otroki	49.122	8,7

Vir: SURS

Grafikon 44: **Družine po številu otrok, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Tabela 24: **Povprečna starost partnerjev in staršev, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Moški	Ženske
Skupaj	53,7	50,7
Zakonski par brez otrok	65,3	62,2
Zakonski par z otroki	50,5	47,4
Enostarševska družina	53,3	50,7
Zunajzakonska partnerja brez otrok	48,3	45,9
Zunajzakonska partnerja z otroki	41,1	38,1

Vir: SURS

Zakonski par z otroki – najpogostejši tip družine

Najpogostejši tip družine v Sloveniji je zakonski par z otroki. Hkrati pa je to tudi edini tip družine, ki se številčno zmanjšuje že tri desetletja. Razlogi so številni: od t. i. praznjenja gnezda, ko odrasli otroci zapustijo svojo izvorno družino in si ustvarijo novo, do razveze partnerjev in sprememb nekaterih tradicionalnih vzorcev v življenjskem ciklu, saj poroka ni več edini razlog za skupno bivanje dveh partnerjev.

Med družinami zakonskih parov brez otrok je bilo 11 % takih, v katerih je bila žena že starejša od 44 let in ni rodila.

Že vsaka četrta družina je enostarševska

V zadnjih tridesetih letih se je najbolj povečal delež enostarševskih družin, in danes jih je med vsemi družinami že četrtnina, med družinami z otroki pa tretjina.

Glavnino enostarševskih družin sestavljajo matere z otroki. Med temi materami je bilo največ samskih – nikoli poročenih (33 %). Sicer prevladujejo samske med tistimi, ki so stare do 42 let; med tistimi, ki so stare 43–60 let, je največ razvezanih; med tistimi, ki so stare nad 60 let, pa je največ ovdovelih.

Vsaka šesta mati in vsak četrty oče v enostarševskih družinah sta bila formalno poročena, zato sklepamo, da je delež enostarševskih družin v resnici nižji.

Vsaka deveta družina je zunajzakonska skupnost

Čeprav se v zadnjih letih že več kot polovica otrok rodi neporočenim staršem, pa zunajzakonske skupnosti, značilnejše za mlajše prebivalce, kot tip skupnega bivanja med mladimi vendarle ne prevladujejo. Res je, da se je v desetih letih prav število zunajzakonskih skupnosti med vsemi tipi družin najbolj povečalo (za 20.000), vendar je še vedno več tistih mladih parov, ki živijo v zakonski zvezi (ki so tudi formalno poročeni). Med vsemi družinami z otroki je bila vsaka deveta družina zunajzakonskih partnerjev.

V veliki večini (v 72 %) zunajzakonskih skupnosti sta bila oba partnerja samska. Med moškimi in ženskami po 60. letu pa prevladujejo razvezani.

V treh družinah od štirih živijo tudi otroci

V 76 % vseh družin je živel vsaj en otrok. Ker je v več kot polovici (v 54 %) družin z otroki res prebival le en sam otrok, družin z veliko otroki pa je zelo malo, je bilo povprečno število otrok v družini z otroki majhno: 1,56. Med zadnjima popisoma se je število teh družin rahlo povečalo (za 1.370), in to predvsem na račun precejšnjega povečanja družin z enim otrokom (za 25.000) in zmanjšanja družin z dvema otrokoma (za 22.000). V največji družini je živelo 13 otrok.

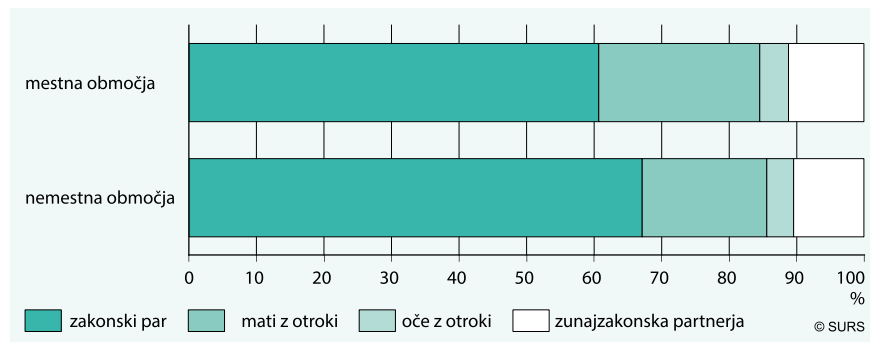
Četrtnina otrok prispeva v družinski proračun

Ker otrok v družini po popisni metodologiji ni opredeljen s starostjo in ker v Sloveniji otroci pozno zapuščajo svoje izvorne družine, je bila kar četrtnina otrok že zaposlenih; največ takšnih otrok je prebivalo v enostarševski družini. Dve tretjini otrok v družinah sta se še izobraževali ali bili mlajši od 15 let; v družinah zunajzakonskih partnerjev skoraj vsi (90 %), saj so tu živeli v povprečju najmlajši otroci, v družinah zakonskih parov dva od treh, v enostarševskih družinah pa vsak drug.

Med dvostarševskimi družinami je vsaka petindvajseta vzpostavljena družina

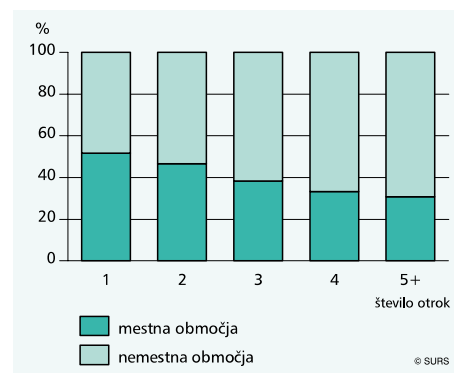
Posebne življenjske situacije (razveza, smrt zakonca, razpad zunajzakonskih skupnosti), zaradi katerih se razbije osnovna družinska celica, so za nekatere lahko povod za oblikovanje življenjske skupnosti z novim partnerjem. Če v takih družinah živi vsaj en otrok, ki ni skupen biološki otrok obeh partnerjev, govorimo o vzpostavljeni družini. Takih smo v Sloveniji našli 11.509 (4,1 %). V 86 % takih družin je bil neskupni otrok biološki otrok partnerke. Partnerja v takih družinah praviloma nista poročena, v dveh družinah od treh pa imata vsaj enega skupnega otroka. To je tudi glavni razlog, da je povprečno število otrok v takih družinah (2,03) višje od povprečja.

Grafikon 45: Družine po tipu območja, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Grafikon 46: Družine po številu otrok in tipu območja, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Tabela 25: Otroci v družinah, Slovenija, 1. 1. 2011

	Povprečno število otrok	Povprečna starost otroka
Družine z otroki	1,56	18,6
Zakonski par z otroki	1,69	18,6
Mati z otroki	1,35	21,6
Oče z otroki	1,29	22,1
Zunajzakonska partnerja z otroki	1,59	10,3

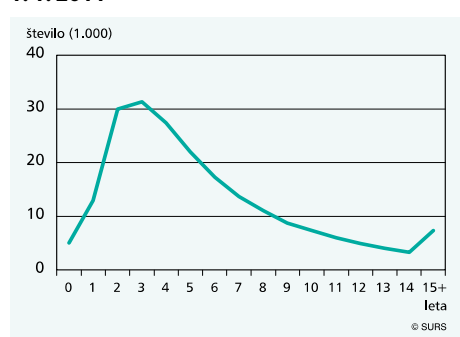
Vir: SURS

Tabela 26: **Družine, statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Zunaj-zakonske skupnosti (%)	Družine s 3 ali več otroki (% od družin z otroki)
Slovenija	10,8	8,6
Gorenjska	10,7	11,3
Goriška	7,3	9,3
Jugovzhodna Slovenija	8,4	11,6
Koroška	17,8	7,2
Notranjsko-kraška	8,4	9,3
Obalno-kraška	9,8	5,2
Osrednjeslovenska	10,1	9,7
Podravska	13,4	6,3
Pomurska	9,7	6,6
Savinjska	11,5	8,0
Spodnjeposavska	9,8	9,2
Zasavska	11,1	6,1

Vir: SURS

Grafikon 47: **Starostna razlika med najstarejšim in najmlajšim otrokom v družinah, Slovenija, 1. 1. 2011**

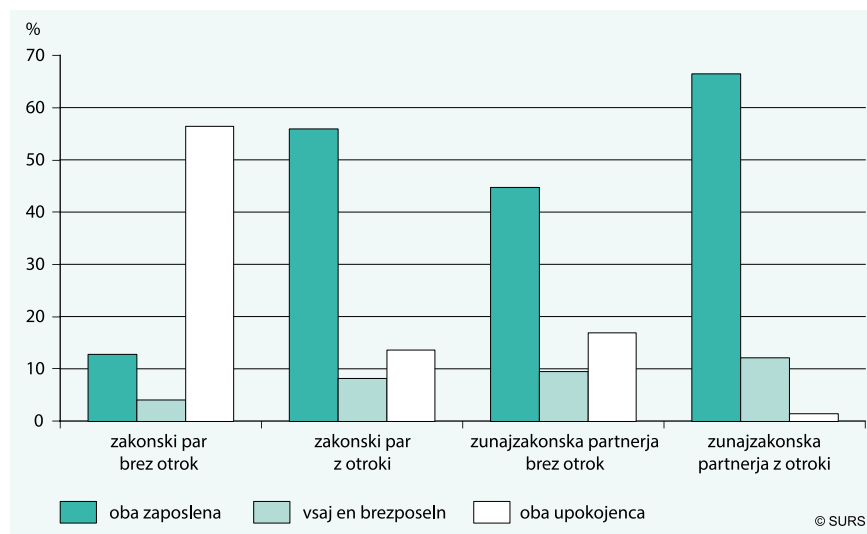

Vir: SURS

Več kot polovica družin poročenih parov brez otrok je upokojskih

Družin, v katerih sta oba zakonca/partnerja zaposlena, je 44 %. Med družinami zakonskih parov brez otrok je takih družin, v kateri sta oba zakonca zaposlena, 13 %. Med družinami zunajzakonskih partnerjev z otroki je takih družin, v katerih sta oba zaposlena, največ, 67 %. V vsaki četrti družini poročenih ali neporočenih parov sta oba partnerja upokojena.

Grafikon 48: **Družine po statusu aktivnosti zakoncev/partnerjev, Slovenija, 1. 1. 2011**

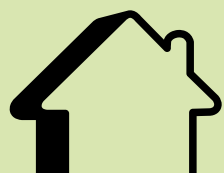
Vir: SURS

Zakonci/partnerji prihajajo iz več kot 130 držav sveta

V 82 % družin zakonskih parov ali zunajzakonskih partnerjev sta oba zakonca/partnerja od rojstva prebivala v Sloveniji. V vsaki petnajsti taki družini sta oba po rojstvu živel v isti tuji državi. 23.501 ženska, rojena v Sloveniji, je živel v zakonski ali partnerski zvezi z moškim, ki se je v Slovenijo priselil. 18.391 moških, rojenih v Sloveniji, je svojo življenjsko sopotnico našlo med ženskami, ki so se v Slovenijo priselile. Priseljeni partnerji najpogosteje izhajajo iz držav, s katerimi ima Slovenija tradicionalno močne ekonomsko pogojene selitvene tokove (iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Nemčije), v nekoliko manjši meri pa iz sosednjih držav Italije in Avstrije.

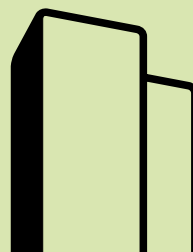
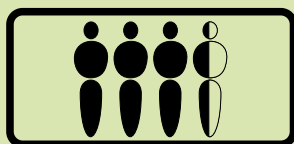
STANOVANJA

NASELJENA STANOVANJA

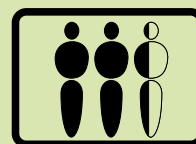
395.000 stanovanj

100 m²

275.000 stanovanj

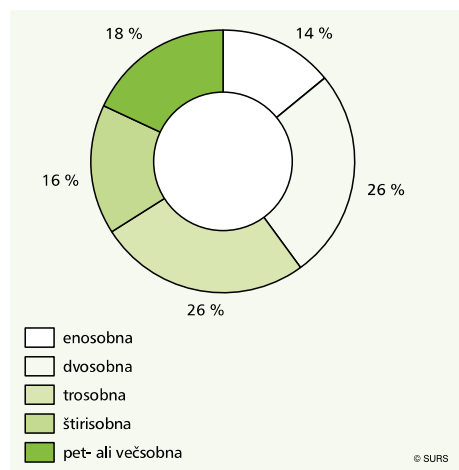
56 m²

STANOVANJSKI SKLAD

Stanovanjski sklad Slovenije je 1. 1. 2011 obsegal nekaj manj kot 845.000 stanovanj. Če bi bila vsa naseljena, bi bila v vsakem v povprečju 2,4 stanovalca. Ker je bilo vsako peto stanovanje nenaseljeno, so v naseljenem stanovanju živele v povprečju 3 osebe – tolikšna pa je tudi povprečna slovenska družina. Za Slovenijo je v primerjavi z drugimi državami EU značilen zelo visok delež lastniških stanovanj (90 %); velika večina teh stanovanj je bila odkupljena po t. i. »Jazbinškovem zakonu«, ki je začel veljati v začetku devetdesetih let. Še ob popisu 1991, ki je bil izveden le pol leta pred privatizacijo, je bilo stanovanj v družbeni lasti 31 %.

Grafikon 49: **Stanovanja po številu sob, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Tabela 27: **Stanovanja po vrsti stavbe, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Skupaj	844.656	100,0
Enostanovanjske stavbe	452.016	53,5
Dvostanovanjske stavbe	58.984	7,0
Tro- ali večstanovanjske stavbe	307.201	36,4
Nestanovanjske in druge stavbe	26.455	3,1

Vir: SURS

Med stavbami prevladujejo hiše

Razpršena poselitev, značilna za Slovenijo, se odraža v strukturi stanovanjskega sklada, saj prevladujejo stanovanja v individualnih (pretežno enostanovanjskih) hišah. V njih je 1. 1. 2011 bilo 61 % vseh stanovanj. Nekaj več kot tretjina stanovanj (36 %) je bila v tro- ali večstanovanjskih stavbah. Najmanjši delež stanovanj (3 %) je bil v stavbah, kjer so bile površine, namenjene nestanovanjski rabi, večje od površin za stanovanjsko rabo.

Največ stanovanj je imelo med 60 in 80 m² uporabne površine. Stanovanja v individualnih hišah so bila v povprečju večja in so merila 95,4 m², stanovanja v tro- in večstanovanjskih stavbah pa so bila precej manjša (55,5 m²).

Tabela 28: **Stanovanja, Slovenija, 1. 1. 2011**

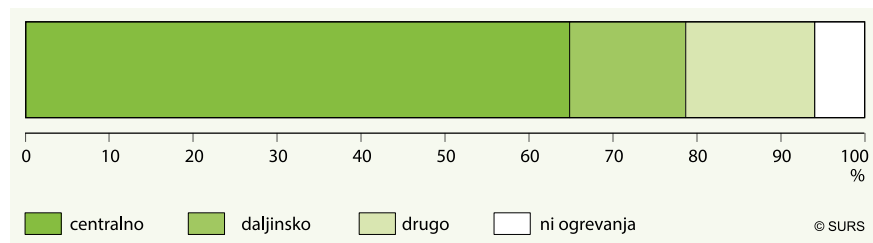
	Skupaj	Mestna območja	Nemestna območja
Skupaj	844.656	438.189	406.467
Naseljena stanovanja	670.127	370.928	299.199
Nenaseljena stanovanja (brez počitniških)	153.789	62.876	90.913
Počitniška stanovanja	20.740	4.385	16.355
Povprečna površina stanovanja (m ²)	79,6	70,7	89,3
Povprečna površina naseljenega stanovanja na osebo (m ²)	27,4	27,1	27,6
Povprečno število oseb v naseljenem stanovanju	3,0	2,6	3,4

Vir: SURS

Devet stanovanj od desetih je imelo osnovno infrastrukturo

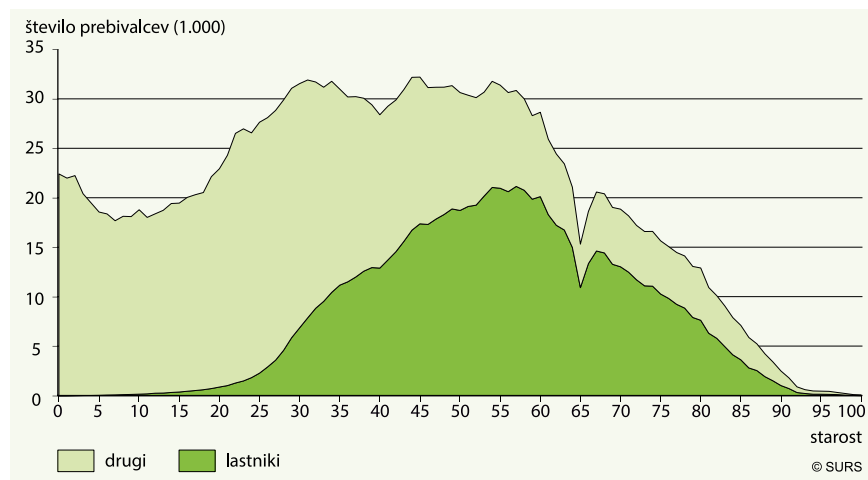
Kakovost stanovanj glede na opremljenost z osnovnimi napeljavami se izboljšuje ne le zaradi novogradenj, ampak tudi s prenovami. Tako je velika večina stanovanj (91 %) imela v stanovanju vso osnovno infrastrukturo: kopalnico, stranišče, elektriko in vodo. Brez kopalnice in notranjega stranišča je bilo 48.000 stanovanj, pretežno v stavbah, starih okoli sto let. 40 % teh stanovanj je bilo naseljenih.

Grafikon 50: Vrsta ogrevanja v stanovanjih, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Grafikon 51: Prebivalci po lastništvu stanovanja, Slovenija, 1. 1. 2011

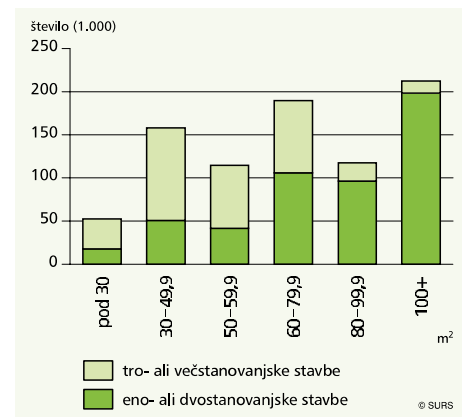
Vir: SURS

Tabela 29: Stanovanja po obdobju dograditve, Slovenija, 1. 1. 2011

Obdobje	Število	%
Skupaj	844.656	100,0
Pred letom 1919	121.955	14,4
1919–1945	57.973	6,9
1946–1960	80.827	9,6
1961–1970	122.353	14,5
1971–1980	176.521	20,8
1981–1990	146.825	17,4
1991–2000	64.743	7,7
2001–2005	31.500	3,7
2006+	41.959	5,0

Vir: SURS

Grafikon 52: Velikost stanovanj, Slovenija, 1. 1. 2011

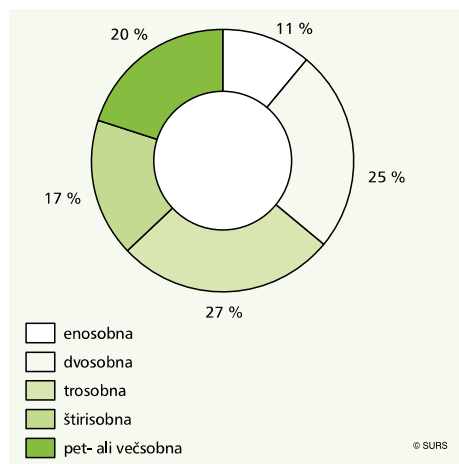

Vir: SURS

NASELJENA STANOVANJA

Medtem ko se je število stanovanj v zadnjih desetletjih ves čas povečevalo (leta 1971 jih je bilo 477.000), pa se njihova naseljenost znižuje, tako da se je delež naseljenih stanovanj v tem času zmanjšal s 96 % na 80 %. 61 % naseljenih stanovanj s povprečno velikostjo nekaj več kot 100 m² je bilo v individualnih hišah, v katerih je živel 66 % prebivalcev. Naseljena stanovanja v tro- ali večstanovanjskih stavbah so bila v povprečju za 44 m² manjša.

Grafikon 53: **Naseljena stanovanja po številu sob, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

Tabela 30: **Naseljena stanovanja po lastništvu, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Skupaj	670.127	100,0
Zasebna last fizičnih oseb	615.606	91,9
Last javnega sektorja	37.595	5,6
Drugo ali neznano	16.926	2,5

Vir: SURS

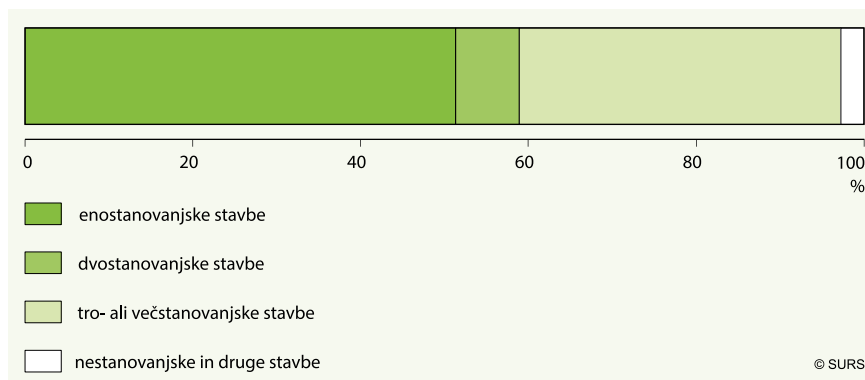
Štiri naseljena stanovanja od petih so lastniška

78 % naseljenih stanovanj je bilo lastniških; to pomeni, da je bil vsaj en član gospodinjstva v takem stanovanju lastnik tega stanovanja. V teh stanovanjih je živel 81 % prebivalcev.

13 % naseljenih stanovanj smo lahko opredelili kot uporabniška stanovanja. To pomeni, da v teh stanovanjih nihče od stanovalcev ni lastnik, hkrati pa stanovanje ni najemno; lastniki takih stanovanj so najpogosteje sorodniki (starši) stanovalcev. V takih stanovanjih je prebivalo 9 % prebivalcev.

V 9 % najemnih stanovanj je prebivalo 7 % prebivalcev. Preostali 3 % prebivalcev pa niso živeli v običajnih stanovanjih, pač pa v drugih oblikah nastanitve (npr. v domovih za starostnike, samskih domovih, študentskih domovih, samostanih).

Grafikon 54: **Naseljena stanovanja, Slovenija, 1. 1. 2011**

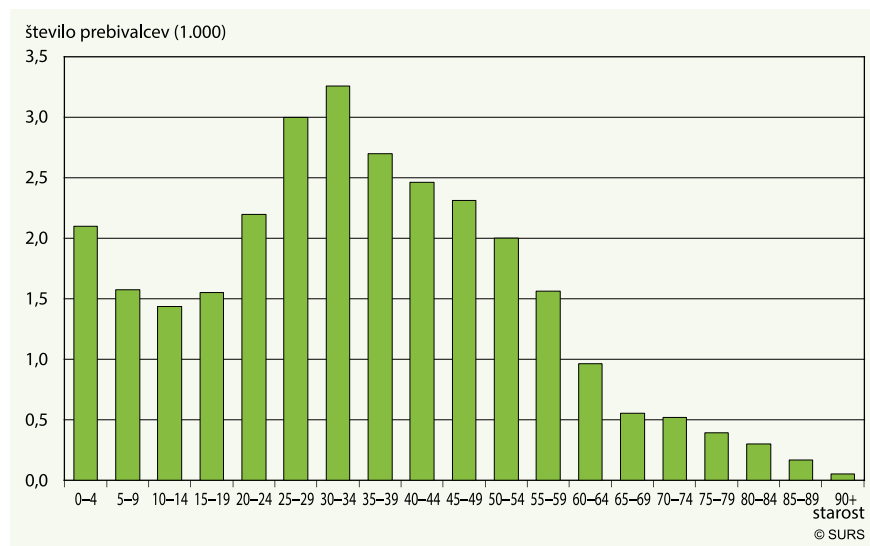

Vir: SURS

Najemna stanovanja so v povprečju manjša od lastniških

Med najemna stanovanja sodijo neprofitna, tržna, službena in namenska stanovanja (npr. za upokojece). Največ najemnih stanovanj predstavljajo neprofitna najemna stanovanja (70 %), in v teh je prebivalo 5 % vseh prebivalcev. Povprečna velikost najemnega stanovanja je bila 55 m². V najemnem stanovanju je v povprečju živel 2,4 prebivalca.

Grafikon 55: Prebivalci tržnih najemnih stanovanj, Slovenija, 1. 1. 2011

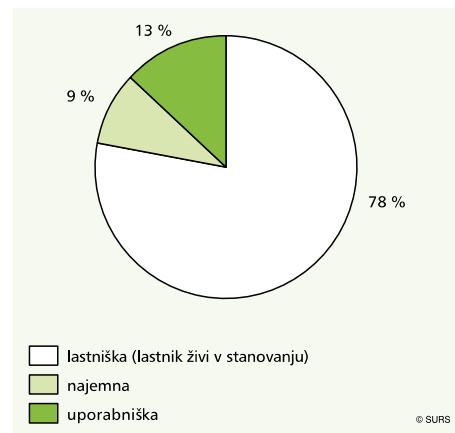

Vir: SURS

Gostota naseljenosti večja kot v državah OECD

V stanovanju so povprečno živeli trije prebivalci, in sicer v enem ali več gospodinjstvih (povprečno 1,2 gospodinjstva na naseljeno stanovanje). Povprečna uporabna površina stanovanja na prebivalca je bila 27,4 m² ali 1,1 sobe. Če za sobo štejemo tudi kuhinjo, pa je prišlo na prebivalca 1,4 sobe; vrednost tega kazalnika za države članice OECD v povprečju znaša 1,6 sobe na prebivalca. Nekaj manj kot 8.000 gospodinjstev je uporabljalo na istem naslovu dve ali več stanovanj. Ta stanovanja so bila praviloma v dvostanovanjskih hišah.

Grafikon 56: Naseljena stanovanja po lastniškem statusu, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Tabela 31: Najemna stanovanja, Slovenija, 1. 1. 2011

	število	
	Stanovanja	Prebivalci
Skupaj	62.152	148.432
Neprofitna	43.438	104.354
Tržna	12.378	29.038
Službena	4.405	10.895
Namenska	1.931	4.145

Vir: SURS

Tabela 32: **Naseljena stanovanja brez stranišča in kopalnice, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Slovenija	20.052	3,0
Mestna območja	5.002	1,3
Nemestna območja	15.050	5,0

Vir: SURS

Tabela 33: **Naseljena stanovanja brez vode, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Slovenija	6.833	1,0
Mestna območja	364	0,1
Nemestna območja	6.469	2,2

Vir: SURS

Tabela 34: **Naseljena stanovanja brez elektrike, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Slovenija	5.934	0,9
Mestna območja	773	0,2
Nemestna območja	5.161	1,7

Vir: SURS

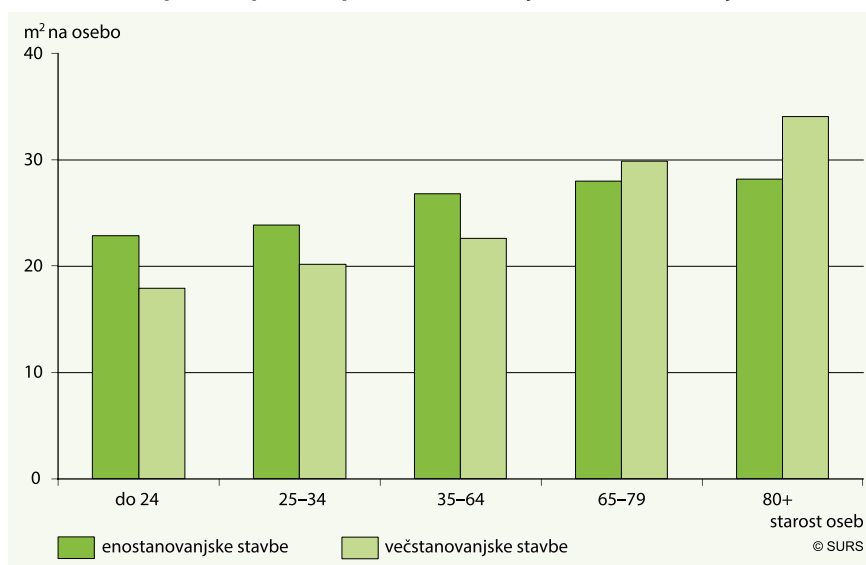
Tabela 35: **Naseljena stanovanja brez centralnega ali daljinskega ogrevanja, Slovenija, 1. 1. 2011**

	Število	%
Slovenija	108.157	16,1
Mestna območja	45.392	12,2
Nemestna območja	62.765	21,0

Vir: SURS

Povprečna uporabna površina na osebo se s starostjo oseb povečuje

Povprečna uporabna površina stanovanja na osebo v večstanovanjskih stavbah preseže povprečno uporabno površino stanovanja na osebo v enostanovanjskih stavbah po 65. letu starosti oseb. Glavni razlog je velikost gospodinjstva, saj so ostarela enočlanska gospodinjstva v večstanovanjskih stavbah številnejša zaradi odselitve otrok. Ko si ti ustvarijo družino, se običajno izselijo iz skupnega stanovanja s starši. Ta stanovanja so bila sicer v povprečju manjša kot v individualnih hišah, zato pa je bilo sobivanje dveh ali treh generacij v takih hišah pogostejše (eno gospodinjstvo je običajno prebivalo v pritličju, drugo pa v prvem nadstropju hiše).

Grafikon 57: **Povprečna uporabna površina stanovanja na osebo, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

V 104.000 stanovanjih (15 %) je živel več kot eno gospodinjstvo, najpogosteje dve. Večina teh stanovanj (84 %) je bila v individualnih enostanovanjskih hišah. V vsakem izmed teh stanovanj je prebivalo povprečno 5 oseb, na prebivalca pa je bilo 20,9 m² uporabne površine. Stanovanja oseb, ki so živele same in so bile stare 65 ali več let, so v hišah v povprečju merila 77 m², v tro- ali večstanovanjskih stavbah pa 51 m².

NENASELJENA STANOVANJA

V Sloveniji je bilo 1. 1. 2011 vsako peto stanovanje nenaseljeno (prazno); med taka stanovanja uvrščamo tudi počitniška stanovanja. Vseh nenaseljenih stanovanj je bilo 175.000. Od tega jih je bilo kar 38 % zgrajenih pred letom 1945 ali pa so imela nepopolno infrastrukturo, torej so bila brez enega ali več elementov osnovne infrastrukture (npr. brez stranišča, kopalnice, elektrike ali vode v stanovanju). Za počitniški namen se je uporabljalo 12 % nenaseljenih stanovanj. Od preostale polovice praznih stanovanj jih je bilo 22 % v večstanovanjskih stavbah, 28 % pa jih je bilo v eno- ali dvostanovanjskih hišah.

Nenaseljena stanovanja manjša od naseljenih

Nenaseljena stanovanja so bila v povprečju manjša od naseljenih; tista, ki so se nahajala v individualnih hišah, so merila povprečno 80,1 m²; prazna stanovanja v tro- ali večstanovanjskih stavbah pa so merila povprečno 51,6 m². Med nenaseljenimi stanovanji je precej stanovanj v starih hišah; te pa so manjše od hiš, ki se gradijo v zadnjem obdobju.

Tabela 36: Nenaseljena stanovanja, Slovenija, 1. 1. 2011

Vrsta stavbe	število		
	Slovenija	Mestna območja	Nemestna območja
Skupaj	174.529	67.261	107.268
Eno- ali dvostanovanjske stavbe	116.207	21.675	94.532
Večstanovanjske in druge stavbe	58.322	45.586	12.736

Vir: SURS

Največ praznih stanovanj je v osrednjeslovenski statistični regiji

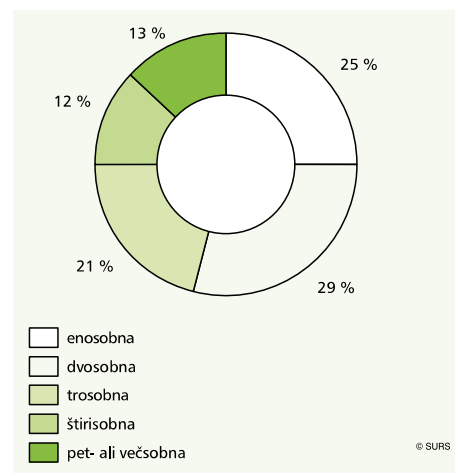
V osrednjeslovenski statistični regiji je bilo največ praznih stanovanj v mestni občini Ljubljana: 22.278. Ta stanovanja so predstavljala 18 % vseh stanovanj v tej občini. Po deležu praznih (nenaseljenih) stanovanj sta bili prvi obalno-kraška in spodnjeposavska regija, hkrati pa sta ti dve regiji spadali tudi med regije z največjim deležem počitniških stanovanj.

Manj počitniških stanovanj kot pred desetimi leti

V popisu 2002 smo našli skoraj 32.000 stanovanj za počitek in rekreacijo. Ker se je njihovo število do leta 2011 zmanjšalo skoraj za tretjino, domnevamo, da so številna (okoli 4.000) od njih postala običajna stanovanja in da so se v ta stanovanja predvsem po upokojitvi preselili njihovi lastniki. Nekaterim stanovanjem, ki so bila ob popisu 2002 počitniška, se je tudi spremenila dejanska raba – postala so 'zidanice', te pa niso stanovanjski objekti. Ta sprememba je bila najopaznejša v pomurski statistični regiji in v jugovzhodni Sloveniji.

Sicer je bil delež počitniških stanovanj največji v gorenjski regiji, in sicer v občini Bohinjski Bistrica; v tej občini je bilo namenjenih počitniški rabi nekaj več kot četrtnina stanovanj. Velike deleže počitniških stanovanj so imele tudi občine Kranjska Gora, Bovec in Kostel.

Grafikon 58: Nenaseljena stanovanja po številu sob, Slovenija, 1. 1. 2011

Vir: SURS

Tabela 37: Počitniška stanovanja, Slovenija, 1. 1. 2011

Število sob	število		
	Skupaj	Eno- ali dvo- stanovanjske stavbe	Več- stanovanjske stavbe
Skupaj	20.740	16.562	4.178
1 soba	7.373	5.120	2.253
2 sobi	6.812	5.510	1.302
3 sobe	4.075	3.581	494
4 ali več sob	2.480	2.351	129

Vir: SURS

Tabela 38: **Nenaseljena stanovanja po obdobju dograditve, Slovenija, 1. 1. 2011**

	število		
	Skupaj	Eno- ali dvo- stanovanj- ske stavbe	Več- stanovanj- ske stavbe
Skupaj	174.529	116.207	58.322
pred letom 1946	46.916	34.328	12.588
1946–2006	108.750	74.555	34.195
2006+	18.863	7.324	11.539

Vir: SURS

Tabela 39: **Opremljenost nenaseljenih stanovanj, Slovenija, 1. 1. 2011**

	število
Brez kopalnice in brez notranjega stranišča	28.190
Brez kopalnice, imajo pa notranje stranišče	6.825
Brez notranjega stranišča, imajo pa kopalnico	1.737
Brez kuhinje	10.381

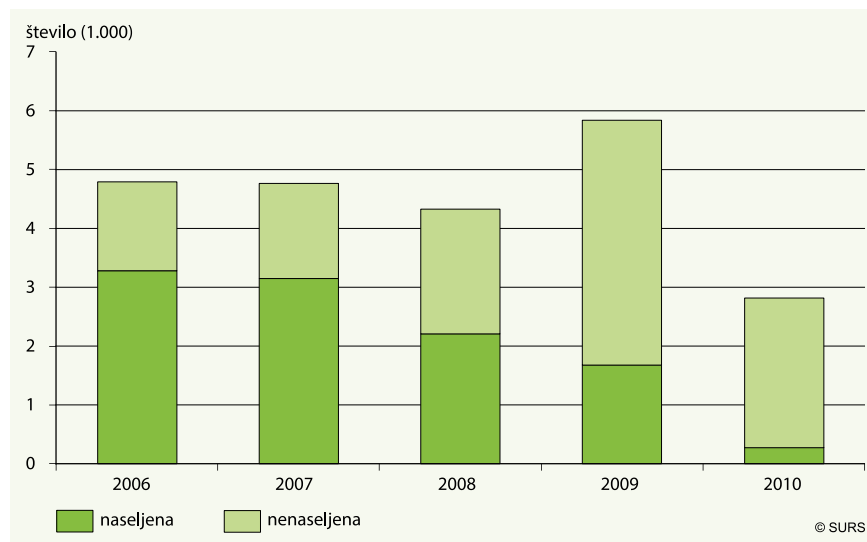
Vir: SURS

Vsako deseto stanovanje, zgrajeno po letu 2005, je še vedno prazno

Skoraj 19.000 praznih stanovanj (11 %) je bilo zgrajenih po letu 2005, od tega okoli 12.000 v večstanovanjskih stavbah. Največ praznih novih stanovanj je bilo v občini Ljubljana, in sicer skoraj 3.900. V občini Maribor je bilo praznih 1.200 novih stanovanj. Večje število praznih novih stanovanj je bilo še v občinah Dol pri Ljubljani, Škofljica in Komenda, torej v območju sodobne suburbanizacije, kamor se preseljujejo predvsem mlade družine iz urbanih središč (tudi zaradi nižje cene stanovanj).

Okoli 9.000 praznih stanovanj, zgrajenih po letu 2005, je bilo še v lasti pravnih oseb. Gre pretežno za stanovanja, grajena v obdobju gospodarske konjunktore, ki so zaradi splošne gospodarske krize ostala neprodana.

Grafikon 59: **Naseljenost novih stanovanj v večstanovanjskih stavbah po letu dograditve, Slovenija, 1. 1. 2011**

Vir: SURS

PREGLED PO STATISTIČNIH REGIJAH

POMURSKA STATISTIČNA REGIJA

Pomurska statistična regija je med vsemi dvanajstimi slovenskimi statističnimi regijami po izbranih kazalnikih najbolj izstopala v eno ali drugo smer.

Delež ovdovelih oseb je bil 1. 1. 2011 tukaj največji (vsaka deseta oseba), saj je pričakovano trajanje življenja v tej regiji najnižje med slovenskimi regijami. Zaradi načina življenja in poselitve je bil tudi delež trigeneracijskih gospodinjstev tukaj največji (vsako deseto gospodinjstvo). V tej regiji so namreč prevladovale enostanovanjske stavbe s povprečno največjimi stanovanji (85,7 m²). Najmanj prebivalcev pa je tu živelo samih.

Ženske rojevajo tu mlajše kot v drugih regijah, kljub temu pa je bil delež velikih družin (s tremi ali več otroki) manjši od slovenskega povprečja.

Slabša razvitost te regije, ta se odraža tudi v najnižjem bruto domačem proizvodu na prebivalca, je eden od vzrokov za odseljevanje iz regije. Ker se odseljujejo predvsem prebivalci z višjo izobrazbo, je bil tudi delež oseb s končano terciarno izobrazbo tu najnižji. Zaradi visoke stopnje brezposelnosti je bilo razmerje med zaposlenimi in neaktivnimi prebivalci v tej regiji najmanj ugodno (sto zaposlenih je vzdrževalo 163 brezposelnih, otrok, šolajočih, upokojencev ali drugih neaktivnih oseb). Prebivalci te regije se tradicionalno zaposlujejo v tujini (med njimi je bilo tudi največ t. i. zdomcev), v glavnem zaradi obmejne lege, v preteklosti pa so odhajali na delo čez mejo tudi zaradi slabe prometne povezave s preostalim delom države.

Tabela 40: Izbrani kazalniki za pomursko statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	119.145	7	2.050.189
Tuji državljani (%)	0,9	12	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	362	2	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	27,7	2	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,60	4	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	7,4	1	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	7,7	3	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	7,9	4	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	16,7	7	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	24,1	12	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	46	9	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	129	10	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	132	4	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,63	1	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	46,3	12	67,9
Zaposleni v tujini (%)	3,2	1	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	20,0	1	12,0
Upokojenci (%)	28,6	8	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	43,8	2	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	52	12	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	59,2	12	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	117	10	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	22,1	10	27,2

POMURSKA STATISTIČNA REGIJA

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	45.255	8	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,60	3	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	27,9	12	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	3,8	3	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	10,0	1	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	21,5	12	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	21,8	12	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	1,2	11	2,2
Priseljenska gospodinjstva (%)	14,6	11	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	5,1	12	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	6,2	2	3,7
Družine			
Število	34.482	6	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	9,7	9	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	6,6	9	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	6,4	12	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	2,5	1	0,9
Vzpostavljene družine (%)	3,7	9	4,1
Stanovanja			
Število	48.268	8	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	405	8	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	2,4	11	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	9,7	9	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	37.365	8	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	3,1	3	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	28,2	3	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	8,5	1	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	2,9	10	3,5

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

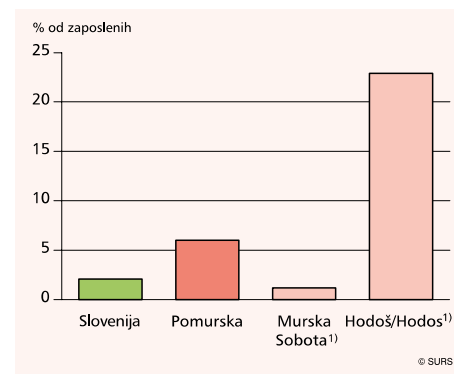
Vir: SURS

Gospodarska kriza je to zaposlovanje samo še pospešila, tako da že 3,2 % tukajšnjih zaposlenih dela v tujini, predvsem v sosednji Avstriji (85 % tistih, ki delajo v tujini).

Ker regija zaposlitveno nikoli ni bila privlačna, se to odraža tudi v najmanjšem deležu prebivalcev, rojenih v tujini. Samo vsak dvajseti prebivalec se je v pomursko regijo priselil iz tujine; najštevilnejši so bili priseljenci iz Hrvaške, sledili so priseljenci iz Nemčije in Avstrije; iz teh dveh držav so se priseljevali predvsem v tujini rojeni družinski člani ekonomskih migrantov iz šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja.

Ta regija je izstopala še po najvišjem deležu naseljenih stanovanj z nepopolno infrastrukturo. Gre za stanovanja, ki so brez vsaj enega elementa osnovne infrastrukture: stranišča, kopalnice elektrike in/ali vode. Največ jih je bilo v občinah Hodoš/Hodos, Gornji Petrovci in Šalovci.

Grafikon 60: Kmetje, Slovenija, 1. 1. 2011

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v pomurski statistični regiji.

Vir: SURS

PODRAVSKA STATISTIČNA REGIJA

Podravska statistična regija je (poleg pomurske in zasavske) 1. 1. 2011 izstopala po nizki stopnji delovne aktivnosti prebivalstva, obenem pa tudi po visoki stopnji brezposelnosti, eni najvišjih med vsemi regijami. Sicer je bila zaposlenost starejših prebivalcev v podravski regiji ena višjih v Sloveniji (vsak četrti prebivalec, star 55–64 let, je bil še zaposlen), hkrati pa je ta podatek kazal na sorazmerno slab položaj mladih pri vstopu na trg delovne sile. Med 25–29 let starimi prebivalci je bilo zaposlenih 65 % ali za 10 odstotnih točk manj kot v notranjsko-kraški regiji. Tudi delež brezposelnih na zaposlenega v starosti 25–29 let (22,4 %) je za 11,5 odstotnih točk presegal gorenjsko regijo, ki je pri vrednosti tega deleža izkazovala najboljše stanje.

Nekdaj zelo industrializirana regija se je predvsem po osamosvojitvi Slovenije močno prestrukturirala, tako da je bil delež zaposlenih v predelovalnih dejavnostih povsem enak slovenskemu povprečju. Po deležu zaposlenih v storitvenih dejavnostih (62 %) pa je zaostajala samo za osrednjeslovensko regijo (73,5 %), kljub temu pa je bil ta delež nižji od povprečja za Slovenijo (63 %).

Zaradi naravnih danosti te regije (rodovitna ravnica, gozdnata in vinorodna območja) je bilo veliko tukajšnjih prebivalcev zaposlenih v kmetijskih dejavnostih (4.600); 20 % vseh v kmetijstvu zaposlenih prebivalcev Slovenije je živelo v tej regiji. Tu je tudi največ kmetijskih gospodarstev v Sloveniji.

Tabela 41: Izbrani kazalniki za podravsko statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	323.119	2	2.050.189
Tuji državljani (%)	2,8	10	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	356	3	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	23,4	8	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,48	10	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	5,5	9	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	6,2	7	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	7,9	3	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	13,3	11	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	28,4	8	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	63	3	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	134	7	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	136	2	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,53	3	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	68,7	4	67,9
Zaposleni v tujini (%)	1,8	3	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	15,1	3	12,0
Upokojenci (%)	28,0	10	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	39,7	6	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	85	10	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	78,3	11	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	104	12	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	23,2	9	27,2

PODRAVSKA STATISTIČNA REGIJA

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	133.305	2	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,38	10	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	33,9	3	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	2,6	10	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	7,1	6	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	25,2	7	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	22,6	7	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	1,6	10	2,2
Priseljska gospodinjstva (%)	21,4	9	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	9,4	5	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	4,6	4	3,7
Družine			
Število	90.925	2	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	13,4	2	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	6,3	10	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	9,4	5	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	1,0	4	0,9
Vzpostavljene družine (%)	5,4	1	4,1
Stanovanja			
Število	135.995	2	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	421	5	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	5,3	3	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	8,4	11	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	108.839	2	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	2,9	10	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	27,5	6	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	5,8	4	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	3,2	8	3,5

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

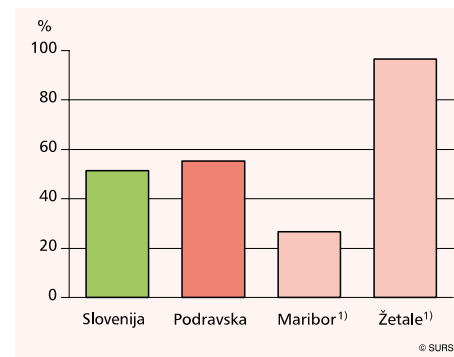
Vir: SURS

Poleg osrednjeslovenske regije je podravska regija izkazovala najmanj odselitev prebivalstva v druge regije. Samo 11 % prebivalcev Slovenije s prvim prebivališčem v podravski regiji je namreč živel ob popisu druge v Sloveniji.

Za podravsko regijo je značilna precej nizka rodnot. Ženske so v povprečju rojevale manj otrok kot tukaj le še v osrednjeslovenski in obalno-kraški regiji.

Podravska regija je izstopala še po deležu vzpostavljenih družin (5,4 %). To so družine, v katerih je poleg obeh staršev (zakoncev oz. zunajzakonskih partnerjev) vsaj en otrok, ki ni njun skupni biološki otrok. Vzpostavljene družine so najpogostejše v zunajzakonskih skupnostih in teh je bilo v podravski regiji med vsemi družinami 13 % (več jih je bilo le še v koroški regiji, 18 %).

Grafikon 61: Naseljena stanovanja v enostanovanjskih stavbah, Slovenija, 1. 1. 2011

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v podravski statistični regiji.

Vir: SURS

KOROŠKA STATISTIČNA REGIJA

Prebivalci koroške statistične regije sodijo po povprečni starosti med mlajše. Delež prebivalcev, starih 80 ali več let, je bil 1. 1. 2011 tu med vsemi regijami najnižji, kar kaže na krajše pričakovano trajanje življenja, ki je lahko tudi posledica degradacije okolja v regiji.

Čeprav je koroška regija ena bolj industrializiranih in čeprav so se v nekaterih tukajšnjih dejavnostih v preteklosti v veliki meri zaposlovali priseljenci z območja nekdanje Jugoslavije, pa je imela drugi najnižji delež prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini. Razloge za to bi lahko iskali tudi v načinu poselitve (velike gorske kmetije), reliefu (ozke doline), v bližini meje (ta je bila nekoč zelo zaprta) in tudi v visoki rodnosti, tako da je industrija lahko zaposlila domače presežke delovne sile. Nekaj manj kot 40 % prebivalcev je živel v naselju svojega prvega prebivališča (se ni nikoli selilo).

Druga značilnost te regije so poleg visoke rodnosti številne zunajzakonske skupnosti, ki so za to nekdanj povsem ruralno regijo že tradicionalne. Daleč najvišji delež takšnih družin (17,8 %) – ta za dve tretjini presega slovensko povprečje – se kaže tudi v strukturi prebivalstva po zakonskem stanu: dve ženski od treh, starih 24 ali več let, ki so že rodile, sta bili samski (tj. nikoli poročeni).

V povprečju je ena ženska od začetka svoje rodne dobe rodila 1,69 otroka, vsaka dvanajsta (drugi najvišji delež) je rodila vsaj 4 otroke in vsaka osemnajsta, starejša od 40 let, še ni rodila. Zelo visok je tukaj tudi delež gospodinjestev, v katerih so vsi mlajši od 35 let. V več kot vsaki drugi družini z otroki je živel vsaj en otrok, ki še ni dopolnil 18 let.

Tabela 42: Izbrani kazalniki za koroško statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	72.494	9	2.050.189
Tuji državljani (%)	2,1	11	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	330	7	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	18,8	12	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,69	1	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	6,5	4	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	8,2	2	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	5,5	12	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	16,8	6	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	26,9	10	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	43	10	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	144	1	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	109	9	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,53	4	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	67,8	8	67,9
Zaposleni v tujini (%)	1,5	5	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	17,6	2	12,0
Upokojenci (%)	29,0	5	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	38,0	11	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	54	11	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	84,7	8	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	120	8	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	23,2	8	27,2

KOROŠKA STATISTIČNA REGIJA

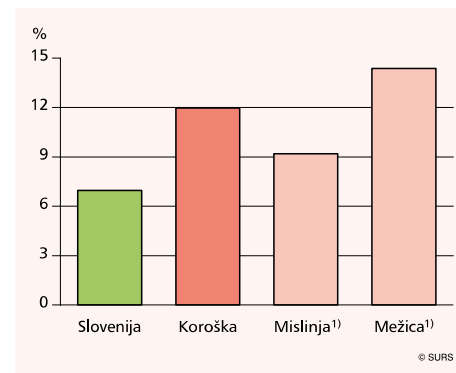

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	30.327	9	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,36	11	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	32,4	7	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	2,0	11	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	4,4	12	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	22,4	10	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	23,5	5	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	1,0	12	2,2
Priseljska gospodinjstva (%)	13,8	12	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	15,3	2	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	3,3	9	3,7
Družine			
Število	20.867	9	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	17,8	1	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	7,2	8	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	7,3	9	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,8	6	0,9
Vzpostavljene družine (%)	5,1	2	4,1
Stanovanja			
Število	26.682	10	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	368	12	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	3,1	9	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	15,5	4	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	22.585	9	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	3,2	2	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	27,2	7	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	3,9	10	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	2,9	9	3,5

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

Vir: SURS

Grafikon 62: **Zunajzakonski partnerji, Slovenija, 1. 1. 2011**

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v koroški statistični regiji.

Vir: SURS

Ta regija je izstopala še po najmanjšem številu stanovanj na število prebivalcev (368 na 1.000 prebivalcev). Posledično je bilo za to regijo značilno najvišje povprečno število oseb v stanovanju, in sicer 3,2 (enako kot v jugovzhodni Sloveniji). Stanovanja pa so bila nadpovprečno velika (85,1 m²), po tem kazalniku se je namreč koroška regija uvrstila takoj za pomursko regijo.

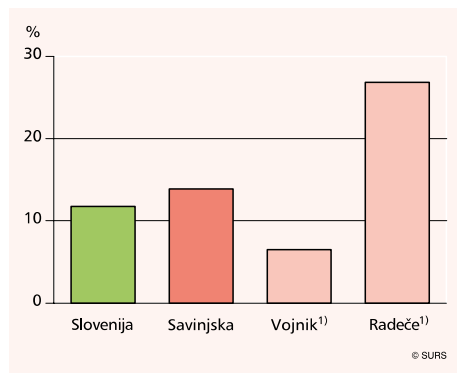
SAVINJSKA STATISTIČNA REGIJA

Razlike med najredkeje in najgosteje naseljenimi občinami v savinjski statistični regiji so ogromne in so posledica njene raznolike naravnogeografske sestave.

1. 1. 2011 je bila najgosteje naseljena občina Celje s 512 prebivalci na km², najredkeje naseljena pa občina Solčava s komaj 5 prebivalci na km². Tudi druge občine Zgornje Savinjske doline, ki mejijo na Solčavo, so bile redko poseljene.

Zaradi velikih razlik v razvitosti med posameznimi območji je bilo veliko kazalnikov za celotno regijo blizu povprečja za Slovenijo. Znotraj regije pa so nekatera območja izrazito odstopala. Tako je npr. delež prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini v tej regiji znašal 10 % (kljub obmejni legi s Hrvaško manj od povprečja za Slovenijo); v občini Gornji Grad je ta delež znašal manj kot 2 %, v občini Velenje pa kar 21 %.

Grafikon 63: **Priseljeni iz druge statistične regije, Slovenija, 1. 1. 2011**

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v savinjski statistični regiji.

Vir: SURS

Tabela 43: **Izbrani kazalniki za savinjsko statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011**

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	259.726	3	2.050.189
Tuji državljani (%)	3,8	6	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	343	5	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	23,3	9	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,55	8	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	6,1	6	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	6,1	8	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	7,2	10	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	17,0	5	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	29,3	7	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	50	6	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	142	2	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	123	7	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,47	6	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	66,0	9	67,9
Zaposleni v tujini (%)	0,4	6	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	13,6	5	12,0
Upokojenci (%)	28,5	9	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	38,2	10	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	101	7	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	89,1	5	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	118	9	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	25,1	6	27,2

SAVINJSKA STATISTIČNA REGIJA

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	105.615	3	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,43	8	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	33,1	4	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	2,7	9	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	6,3	9	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	24,2	8	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	22,4	9	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	1,7	9	2,2
Priseljenska gospodinjstva (%)	23,4	8	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	11,5	3	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	3,9	6	3,7
Družine			
Število	72.923	3	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	11,5	3	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	8,0	7	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	8,3	8	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,9	5	0,9
Vzpostavljene družine (%)	4,4	3	4,1
Stanovanja			
Število	103.340	3	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	398	10	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	4,0	7	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	10,6	8	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	82.981	3	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	3,1	6	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	26,1	11	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	5,3	6	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	4,0	2	3,5

Savinjska regija je z zalogami lignita poleg zasavske regije središče rudarstva v Sloveniji, zato tu živi skoraj polovica vseh zaposlenih, ki v Sloveniji delajo v rudarstvu. Nadpovprečna zaposlenost v primerjavi s Slovenijo je v industriji ter v proizvodnji električne energije, kar je neposredno povezano z izkopom premoga.

Delež zaposlenih prebivalcev, ki odhajajo na delo v drugo občino v regiji, je bil tu eden večjih v Sloveniji (38 %), in sicer zato, ker je bilo največ delovnih mest še vedno v središčih nekdanjih občin (Celje, Velenje, Žalec), poleg tega pa je na tem območju po letu 1995 nastalo veliko novih občin.

Šele po odprtju avtocestne povezave med savinjsko in osrednjeslovensko regijo se je povečala dnevna migracija delovne sile med tema dvema regijama. Še v letu 2000 smo ugotavljali, da zaposlitvena privlačnost Ljubljane sega le do Trojan, v začetku leta 2011 pa je imelo delovno mesto v osrednjeslovenski regiji 8 % zaposlenih iz savinjske regije (82 % teh prav v Ljubljani).

Ker je bila povprečna starost prebivalcev v enočlanskih gospodinjstvih med nižjimi (pod 54 let), je bil za regijo značilen najnižji delež ostarelih gospodinjstev, v katerih so vse osebe starejše od 70 let. Četrtnina moških, ki so živeli sami, je bilo tujih državljanov (90 % je bilo zaposlenih).

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

Vir: SURS

ZASAVSKA STATISTIČNA REGIJA

Zasavska statistična regija je bila 1. 1. 2011 tako po številu prebivalcev kot po površini najmanjša med dvanajstimi slovenskimi statističnimi regijami. V njej je prebivalo le 2,2 % vseh prebivalcev Slovenije. Gostota naseljenosti je bila druga največja: na kvadratnem kilometru površine je živelo 168 prebivalcev.

Povprečna starost prebivalcev te regije je bila najvišja (43,0 leta). Najmanj ugodno je bilo tudi razmerje med starejšimi in otroki: indeks staranja je dosegel vrednost 139.

Med prebivalci, starejšimi od 14 let, je bil vsak tretji upokojenec (to je največ med vsemi regijami). Delež študentov je bil eden najnižjih.

Odstotek oseb s terciarno izobrazbo je bil drugi najnižji med regijami (13,5 %); to med drugim pomeni, da je bilo priložnosti za visoko izobražene v nekdanji rudarski regiji bolj malo; tudi delež oseb s terciarno izobrazbo, priseljenih iz drugih regij, je bil prav tu najnižji med vsemi regijami.

Rudarstvo ni bilo v nobeni drugi regiji tako pomembna dejavnost kot v tej, saj je v tej dejavnosti delalo tukaj 2,3 % zaposlenih ali osmina vseh, ki so bili zaposleni v rudarstvu v Sloveniji. Številni med njimi so se v Slovenijo priselili – vsak osmi prebivalec zasavske regije je imel prvo prebivališče v tujini, med temi kar 93 % v drugih državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije (največ med regijami).

Tabela 44: Izbrani kazalniki za zasavsko statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	44.222	12	2.050.189
Tuji državljani (%)	3,3	9	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	347	4	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	22,0	11	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,49	9	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	6,4	5	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	4,3	11	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	5,8	11	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	19,5	1	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	26,6	11	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	43	11	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	135	5	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	102	12	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,56	2	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	58,5	11	67,9
Zaposleni v tujini (%)	0,3	9	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	12,2	6	12,0
Upokojenci (%)	32,9	1	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	45,5	1	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	119	4	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	93,3	1	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	163	4	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	15,2	12	27,2

ZASAVSKA STATISTIČNA REGIJA

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	18.698	12	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,34	12	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	32,8	5	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	1,7	12	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	4,7	11	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	21,9	11	28,4
Upokojenska gospodinjstva (%)	27,9	1	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	2,6	4	2,2
Priseljenska gospodinjstva (%)	25,4	5	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	24,4	1	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	3,4	7	3,7
Družine			
Število	12.811	12	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	11,1	4	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	6,1	11	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	7,0	11	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,8	7	0,9
Vzpostavljene družine (%)	4,1	5	4,1
Stanovanja			
Število	17.974	12	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	406	7	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	1,7	12	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	13,5	6	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	15.822	12	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	2,7	11	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	25,5	12	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	4,3	9	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	3,7	5	3,5

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

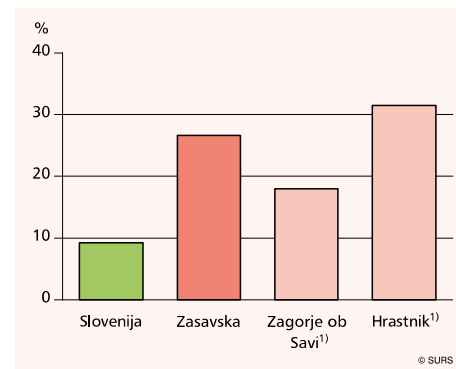
Vir: SURS

Gospodinjstva v zasavski regiji so bila v povprečju najmanjša: imela so 2,3 člana. Delež upokojenskih gospodinjstev je bil tu med vsemi regijami največji (skoraj 28 %).

Ta statistična regija je bila prva po deležu najemnih stanovanj: bilo jih je 27 % (povprečje za Slovenijo je bilo 9 %). To je bilo deloma povezano tudi s tem, da je bil v tej regiji najvišji tudi delež stanovanj v tri- ali večstanovanjskih stavbah (60 %). Ker je bilo tu največ stanovanj v večstanovanjskih stavbah, je imela ta regija najnižji delež tri- ali večsobnih stanovanj.

Po letu 2005 se v zasavski regiji skoraj ni več gradilo novih stanovanj.

Grafikon 64: Najemna stanovanja, Slovenija, 1. 1. 2011

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v zasavski statistični regiji.

Vir: SURS

SPODNJEPOSAVSKA STATISTIČNA REGIJA

Spodnjeposavska statistična regija je bila 1. 1. 2011 po številu prebivalcev ena manjših; v njej je živelo nekaj čez 3 % vseh prebivalcev Slovenije. Približno 30 % prebivalcev te regije je živelo v mestnih območjih, kar je bil drugi najmanjši delež med regijami v Sloveniji.

Povprečna starost prebivalcev regije (42,2 leta) je bila nekoliko višja od povprečja za celotno državo, tudi indeks staranja je bil nekoliko višji (123); v tej regiji je živelo nekoliko več moških kot žensk (za celotno Slovenijo je veljalo ravno obrneno).

Ta regija je bila ena od treh (poleg zasavske in notranjsko-kraške), iz katerih so se prebivalci v največjem številu odseljevali v druge regije. Nekaj več kot 23 % prebivalcev s prvim prebivališčem v tej regiji je v začetku leta 2011 živelo drugod po Sloveniji.

Čeprav bi zaradi obmejne lege te regije morda pričakovali precejšen delež zaposlenih v tujini, je bil ta pojav majhen: le 0,3 % zaposlenih je delalo v tujini (manj jih je bilo le v jugovzhodni Sloveniji).

V tej regiji je bilo veliko brezposelnih zlasti med starejšimi; med aktivnimi prebivalci v starosti 55 ali več let je bilo brezposelnih več kot 29 %, največ med regijami. Tudi po deležu gospodinjestev, v katerih sta bila oba zakonca/partnerja brezposelna, se je regija uvrstila v slovenski vrh.

V dejavnosti oskrba z električno energijo, plinom in paro je delalo 3,2 % zaposlenih iz te regije – nikjer drugje ni bila ta dejavnost tako pomembna. Gre seveda za zaposlene v Jedrski elektrarni Krško in v hidroelektrarnah na spodnji Savi.

Tabela 45: Izbrani kazalniki za spodnjeposavsko statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	70.167	10	2.050.189
Tuji državljani (%)	4,2	5	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	323	8	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	24,2	6	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,60	3	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	6,8	3	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	6,7	4	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	7,5	8	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	16,5	8	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	27,2	9	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	34	12	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	138	3	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	126	6	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,52	5	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	68,6	5	67,9
Zaposleni v tujini (%)	0,3	11	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	14,3	4	12,0
Upokojenci (%)	28,7	7	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	38,6	8	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	103	6	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	83,1	9	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	161	5	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	20,5	11	27,2

SPODNJEPOSAVSKA STATISTIČNA REGIJA

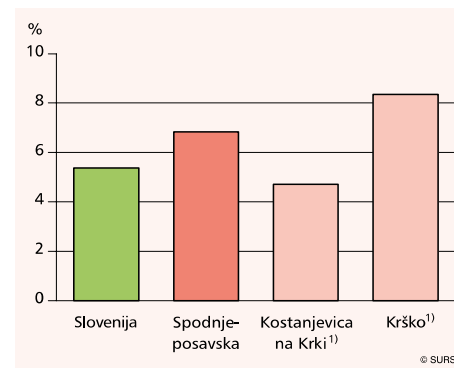
Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	27.868	10	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,48	6	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	32,7	6	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	3,0	7	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	6,7	8	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	23,1	9	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	22,9	6	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	2,3	6	2,2
Priseljenska gospodinjstva (%)	24,8	7	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	7,0	10	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	5,7	3	3,7
Družine			
Število	19.303	10	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	9,8	7	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	9,2	6	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	7,2	10	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	1,1	3	0,9
Vzpostavljene družine (%)	4,0	6	4,1
Stanovanja			
Število	29.850	9	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	425	4	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	3,0	10	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	15,6	3	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	21.863	10	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	3,1	4	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	27,0	9	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	7,2	3	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	3,5	6	3,5

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

Vir: SURS

Ta regija je bila tretja po deležu počitniških stanovanj. Pri tem je šlo za dva dejavnika: vinorodno območje in turistična privlačnost Term Čatež; številne zidanice v tem vinorodnem območju so preurejene v počitniška stanovanja, v omenjenem turističnem kompleksu pa je bila kar četrtina vseh počitniških stanovanj v tej regiji.

Grafikon 65: Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile, Slovenija, 1. 1. 2011

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v spodnjeposavski statistični regiji.

Vir: SURS

STATISTIČNA REGIJA JUGOVZHODNA SLOVENIJA

Jugovzhodna Slovenija združuje tri naravno-geografska območja, ki imajo malo skupnega in ki so med seboj tudi prometno precej slabo povezana (Dolenjska, Bela Krajina, Ribniško-Kočevo).

Znatno del prebivalstva te statistične regije sestavljajo pripadniki romske skupnosti, zato s svojimi demografskimi in socialno-ekonomskimi značilnostmi pomembno vplivajo tudi na kazalnike za celotno regijo.

Za jugovzhodno Slovenijo je značilna nadpovprečna rodnost. Ker ženske rodijo pravič precej prej kot v drugih regijah (razen v pomurski), je 1. 1. 2011 ta regija izkazovala največji delež žensk, ki so rodile 4 ali več otrok (vsaka dvanajsta). Posledično je imela največji delež velikih družin, to je družin s tremi ali več otroki (vsaka deveta družina).

Zaposlitvena sestava družin je kazala dve skrajnosti: visok delež družin, v katerih sta bila oba zakonca/zunajzakonska partnerja zaposlena (tretje mesto med regijami) in prav tako visok delež družin, v katerih sta bila oba brezposelna (drugo mesto).

Kljub neposredni bližini Hrvaške jugovzhodna Slovenija zaradi precejšnje nerazvitosti obmejnega področja ni v večji meri pritegnila čezmejne delovne sile, pa tudi sicer je bila selitvena mobilnost prebivalstva te regije podpovprečna. Tudi v nasprotni smeri ni bilo tokov delovne sile, področja z razvitim trgom dela pa so bila preveč oddaljena za dnevno ali tedensko migracijo delovne sile, zato je bil delež zaposlenih, ki so delali v tujini, v tej regiji najmanjši.

Tabela 46: Izbrani kazalniki za statistično regijo jugovzhodna Slovenija, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	142.483	5	2.050.189
Tuji državljani (%)	3,6	7	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	414	1	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	23,6	7	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,65	2	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	6,9	2	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	8,3	1	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	7,2	9	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	15,6	9	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	29,5	6	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	46	8	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	138	4	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	102	11	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,43	7	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	71,3	2	67,9
Zaposleni v tujini (%)	0,2	12	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	11,7	7	12,0
Upokojenci (%)	27,4	11	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	41,3	4	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	99	8	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	88,7	6	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	143	6	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	23,6	7	27,2

STATISTIČNA REGIJA JUGOVZHODNA SLOVENIJA

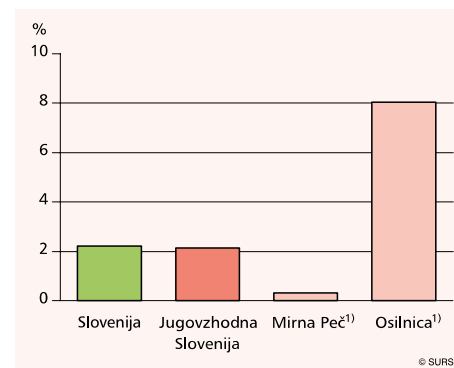
Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	53.611	5	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,62	2	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	31,0	10	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	4,3	2	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	7,9	3	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	25,8	6	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	22,4	10	22,9
Gospodinjstva z državljanji RS in tujimi državljanji (%)	1,9	8	2,2
Priseljska gospodinjstva (%)	24,8	6	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	5,8	11	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	6,3	1	3,7
Družine			
Število	38.704	5	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	8,4	11	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	11,6	1	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	8,5	6	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	1,2	2	0,9
Vzpostavljene družine (%)	3,1	11	4,1
Stanovanja			
Število	56.995	5	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	400	9	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	4,2	6	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	16,5	2	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	42.374	5	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	3,2	1	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	26,6	10	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	7,8	2	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	3,8	4	3,5

Podiplomsko izobrazbo (magisterij ali doktorat) je imelo skoraj enako število moških in žensk (zelo podobno razmerje je bilo samo še v zasavski in notranjsko-kraški regiji); zelo veliko teh je bilo zaposlenih v farmacevtski dejavnosti.

Ta regija je imela največji delež gospodinjstev brez kopalnice v stanovanju, pa tudi uporabna površina stanovanja na člana gospodinjstva je bila tu podpovprečna (s 26,6 m² je bila na desetem mestu).

V vinorodnem delu regije pa so se številna prazna stanovanja (tudi zidanice) uporabljala kot počitniška, zato je imela regija za gorenjsko drugi največji delež počitniških stanovanj.

Grafikon 66: **Gospodinjstva, sestavljena iz državljanov RS in tujih državljanov, Slovenija, 1. 1. 2011**

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v statistični regiji jugovzhodna Slovenija.

Vir: SURS

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

Vir: SURS

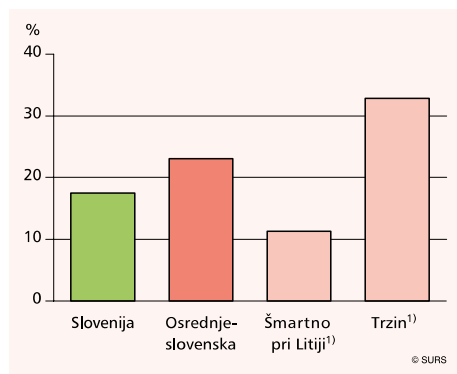

OSREDNJESLOVENSKA STATISTIČNA REGIJA

Osrednjeslovenska statistična regija je bila 1. 1. 2011 po številu prebivalcev največja slovenska regija. V njej je živel 26 % vseh prebivalcev Slovenije. Več kot dve tretjini prebivalcev te regije sta živeli v mestnih območjih.

Prebivalci te regije so bili v povprečju mlajši od prebivalcev drugih regij, kar gre pripisati dejstvu, da je regija močno univerzitetno in zaposlitveno središče. Več kot 7 % prebivalcev regije, starih 15 ali več let, je bilo študentov (povprečje za Slovenijo je bilo nekaj čez 5 %).

Grafikon 67: **Prebivalci s terciarno izobrazbo, Slovenija, 1. 1. 2011**

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v osrednjeslovenski statistični regiji.

Vir: SURS

Tabela 47: **Izbrani kazalniki za osrednjeslovensko statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011**

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	533.213	1	2.050.189
Tuji državljani (%)	5,3	2	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	309	11	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	22,4	10	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,40	12	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	4,0	12	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	4,9	10	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	10,1	1	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	11,3	12	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	38,2	1	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	107	1	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	133	8	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	119	8	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,39	10	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	68,5	6	67,9
Zaposleni v tujini (%)	0,3	10	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	9,1	12	12,0
Upokojenci (%)	27,4	12	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	42,1	3	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	140	2	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	89,9	4	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	172	2	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	33,3	1	27,2

OSREDNJESLOVENSKA STATISTIČNA REGIJA

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	209.837	1	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,48	7	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	34,4	2	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	3,6	4	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	7,2	5	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	36,5	1	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	21,8	11	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	2,8	3	2,2
Priseljska gospodinjstva (%)	32,4	2	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	9,4	6	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	2,5	11	3,7
Družine			
Število	142.673	1	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	10,1	6	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	9,7	3	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	16,5	1	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,6	9	0,9
Vzpostavljene družine (%)	3,8	8	4,1
Stanovanja			
Število	217.885	1	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	409	6	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	6,8	1	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	7,1	12	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	177.130	1	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	2,9	9	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	27,2	7	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	3,6	11	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	4,0	3	3,5

Vpliv največje slovenske univerze se je odražal tudi v izobrazbeni sestavi: več kot tri četrtine vseh prebivalcev regije, starih 15 ali več let, je imelo končano vsaj srednjo šolo, 23 % jih je imelo terciarno izobrazbo. Med vsemi regijami je bil delež priseljenih iz drugih regij, ki so imeli terciarno izobrazbo, prav v tej regiji največji – več kot 30-odstoten. V skoraj polovici tri- ali veččlanskih gospodinjstev je imel vsaj en član terciarno izobrazbo.

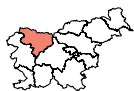
Polovica zaposlenih prebivalcev te regije je tudi delala v naselju, v katerem je živela (to je največ med vsemi regijami). K tako visokemu deležu je največ prispevalo največje slovensko mesto in zaposlitveno središče – skoraj vsi zaposleni prebivalci naselja Ljubljana so tam tudi delali. Manj kot 7 % zaposlenih v regiji je delalo v občini prebivališča, a v drugem naselju, enak delež pa je bilo tudi takšnih, ki so delali v drugi statistični regiji (oba deleža sta bila najmanjša med vsemi regijami).

Prebivalke osrednjeslovenske regije so v povprečju rodile najmanj otrok. Za otroke se odločajo pozneje, saj je bilo med ženskami, stariimi 15–24 let, le 4 % takšnih, ki so že rodile (najmanj med vsemi regijami). To dejstvo je neposredno povezano z vključenostjo v terciarno izobraževanje.

Ta regija je izstopala po najbolj pestri sestavi prebivalstva glede na državo državljanstva: poleg Slovenije je bilo zastopanih še 117 držav. Po deležu tujih državljanov med prebivalci je bila ta regija sicer na drugem mestu (za obalno-kraško statistično regijo).

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

Vir: SURS

GORENJSKA STATISTIČNA REGIJA

Gorenjska statistična regija je pred osamosvojitvijo veljala za eno najbolj industrializiranih območij v Sloveniji.

Zaradi propada številnih velikih industrijskih podjetij se je zaposlitvena sestava prebivalstva močno spremenila, tako da je bila 1. 1. 2011 po deležu zaposlenih v predelovalnih dejavnostih med statističnimi regijami šele na petem mestu. V preteklosti je bila zaradi dobrih zaposlitvenih možnosti in pomanjkanja domače delovne sile zelo privlačna za priseljevanje z območja nekdanje Jugoslavije (največ priseljencev, 56 %, iz Bosne in Hercegovine). Po deležu prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini se je uvrstila na peto mesto (ta delež je bil le neznatno nižji od slovenskega povprečja); med posameznimi območji te regije pa so bile velike razlike.

Regija je izkazovala nekatere zelo ugodne kazalnike, ki govorijo o sorazmerno dobri kakovosti življenja (najnižja dolgotrajna brezposelnost, visok delež prebivalcev s terciarno izobrazbo, najmanjši delež stanovanj brez osnovne infrastrukture, visok delež zaposlenosti obeh zakoncev/partnerjev). Pri tem je treba upoštevati, da so bile ugodne zaposlitvene razmere tudi posledica intenzivne dnevne migracije s celotnega območja te regije v osrednjeslovensko regijo (predvsem v Ljubljano); tam je namreč delalo 22 % prebivalcev gorenjske regije.

S 66 magistri ali doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo je bila ta regija na drugem mestu, kljub temu pa ni dosegala slovenskega povprečja (72) zaradi prevladujoče koncentracije najbolj izobraženega prebivalstva v osrednjeslovenski regiji.

Tabela 48: Izbrani kazalniki za gorenjsko statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	203.427	4	2.050.189
Tuji državljani (%)	3,6	8	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	322	9	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	24,4	5	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,55	7	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	5,4	10	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	6,4	5	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	7,6	7	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	15,5	10	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	32,6	3	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	66	2	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	127	11	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	148	1	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,43	9	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	63,4	10	67,9
Zaposleni v tujini (%)	0,3	8	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	9,3	10	12,0
Upokojenci (%)	29,6	4	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	40,5	5	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	109	5	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	90,1	3	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	127	7	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	25,6	4	27,2

GORENJSKA STATISTIČNA REGIJA

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	76.581	4	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,63	1	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	29,3	11	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	4,3	1	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	7,9	2	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	29,6	2	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	24,7	3	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	2,4	5	2,2
Priseljenska gospodinjstva (%)	26,2	4	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	7,9	8	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	2,1	12	3,7
Družine			
Število	56.680	4	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	10,7	5	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	11,3	2	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	11,4	2	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,6	10	0,9
Vzpostavljene družine (%)	4,3	4	4,1
Stanovanja			
Število	78.814	4	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	387	11	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	4,9	4	5,0
Počitniška stanovanja (% od nenaseljenih stanovanj)	24,2	1	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	64.702	4	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	3,1	5	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	27,9	5	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	2,7	12	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	3,3	7	3,5

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

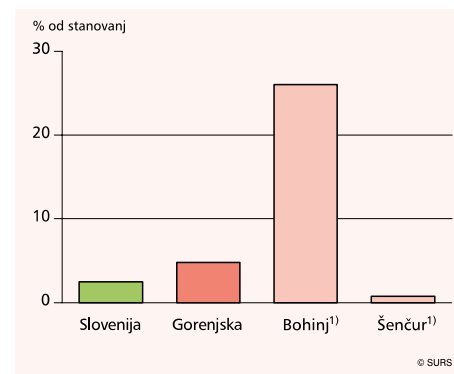
Vir: SURS

Zanimivo je, da je ta regija izkazovala največjo neenakost med moškimi in ženskami pri doseganju podiplomske izobrazbe (148 moških na 100 žensk z enako izobrazbo).

Gorenjska regija (še posebej njen predalpski hriboviti del) se uvršča med območja z največjo rodnostjo v Sloveniji, zato ne preseneča, da so v tej regiji prebivala v povprečju največja gospodinjstva (2,63 člana), velike družine (na drugem mestu – za jugovzhodno Slovenijo) in tudi veliko trigeneracijskih gospodinjstev (na drugem mestu – za pomursko regijo).

Zaradi naravnih danosti in posledično razvitega turizma je v tej regiji zelo veliko počitniških stanovanj (3.400 ali vsako četrto nenaseljeno stanovanje).

Grafikon 68: Počitniška stanovanja, Slovenija, 1. 1. 2011

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v gorenjski statistični regiji.

Vir: SURS

NOTRANJSKO-KRAŠKA STATISTIČNA REGIJA

Notranjsko-kraška statistična regija je druga najmanjša slovenska regija, vendar je v marsičem zelo povprečna.

Z dokončanjem avtocestnega kraka in zaradi dobre prometne povezanosti regije s središčem Slovenije in z Obalo že v preteklosti (prav skozi to regijo je bil zgrajen prvi del avtocestne povezave) in zaradi cenovno dostopnejših stanovanj je v tej regiji 1. 1. 2011 prebivalo največ prebivalcev, ki so se v to regijo priselili iz drugih regij (19 na 1.000). Regija je imela skoraj največ stanovanj v Sloveniji na 1.000 prebivalcev (433), vsako tretje pa je bilo tri- ali večsobno (65 %). V povprečju je en prebivalec živel na 29 m² stanovanja, kar je bilo za 1,5 m² več od slovenskega povprečja. Tudi zato je bil delež prenaseljenih stanovanj, to je takih, v katerih en prebivalec prebiva povprečno na manj kot 10 m² stanovanja, med najmanjšimi v Sloveniji (2,5 %).

Tudi drugi največji delež iz tujine priseljenih prebivalcev, ki so v to regijo prišli iz drugih držav nastalih na območju nekdanje Jugoslavije, je bil posledica polpretekle zgodovine; do osamosvojitve Slovenije so bile v tej regiji številne vojašnice nekdanje jugoslovanske armade in posledično močna koncentracija tam zaposlenega prebivalstva. Dodatni vzrok je bila tudi obmejna lega nekaterih občin v tej regiji. Posledica vsega tega so bila številna glede na državljanstvo mešana gospodinjstva; v skoraj vsakem tretjem gospodinjstvu je živel vsaj en prebivalec, ki je bil priseljenec ali njegov neposredni potomec.

Tabela 49: Izbrani kazalniki za notranjsko-kraško statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	52.287	11	2.050.189
Tuji državljani (%)	4,9	3	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	337	6	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	26,5	4	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,57	6	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	6,0	7	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	5,5	9	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	7,7	6	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	17,2	3	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	32,2	4	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	51	5	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	135	6	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	103	10	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,34	12	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	68,2	7	67,9
Zaposleni v tujini (%)	0,4	7	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	9,5	8	12,0
Upokojenci (%)	29,8	3	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	38,4	9	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	128	3	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	91,5	2	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	188	1	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	25,2	5	27,2

NOTRANJSKO-KRAŠKA STATISTIČNA REGIJA

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	20.413	11	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,53	5	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	31,6	8	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	3,0	8	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	5,9	10	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	27,1	5	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	24,5	4	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	3,0	2	2,2
Priseljenska gospodinjstva (%)	29,2	3	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	8,9	7	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	4,1	5	3,7
Družine			
Število	14.329	11	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	8,4	10	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	9,3	5	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	8,5	7	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,6	8	0,9
Vzpostavljene družine (%)	3,4	10	4,1
Stanovanja			
Število	22.621	11	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	433	2	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	4,4	5	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	9,5	10	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	17.537	11	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	2,9	8	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	28,9	2	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	5,6	5	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	2,5	11	3,5

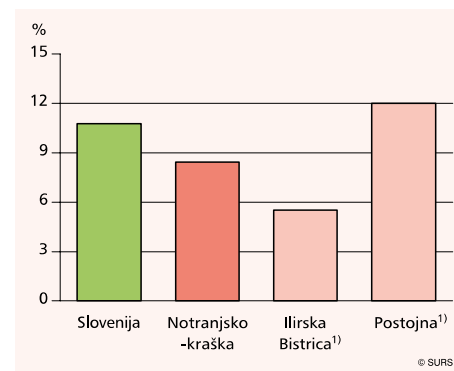
1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

Vir: SURS

Zunajzakonske skupnosti v tej regiji že tradicionalno niso pogoste; tudi število otrok, ki se rodijo neporočenim materam, je prav v tej regiji vsako leto najnižje. V vsaki dvanajsti družini moški in ženska nista bila poročena.

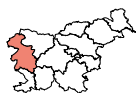
Sto zaposlenih v regiji je vzdrževalo najmanj otrok, šolajočih, brezposelnih ali upokojenih prebivalcev med vsemi regijami (134). Delež dolgotrajno brezposelnih je bil tukaj drugi najnižji; takih, ki so iskali službo dlje kot 3 leta, je bilo tukaj 10 %.

Grafikon 69: **Družine, v katerih imata oba partnerja terciarno izobrazbo, Slovenija, 1. 1. 2011**

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v notranjsko-kraški statistični regiji.

Vir: SURS

GORIŠKA STATISTIČNA REGIJA

Prebivalci goriške statistične regije v povprečju živijo najdlje, zato je bil 1. 1. 2011 delež upokojenih prebivalcev v tej regiji posledično skoraj najvišji (31,7 %), prav tako tudi delež gospodinjstev, v katerih so bili vsi člani prejemniki pokojnin (vsako četrto gospodinjstvo). V večini ostarelih gospodinjstev je prebivalec praviloma živel sam, in taki sta bili med tremi tudi dve upokojenski gospodinjstvi v goriški regiji.

V letih, ko otroci običajno že zapustijo svojo izvorno družino (30–39 let), pa jih je tukaj prebivalo skupaj s starši kar 29,5 %, največ med vsemi regijami. Večina prebivalcev (36,5 %) v omenjeni starosti si je sicer že ustvarila svoje družine, vendar pa predvsem moški, ki tradicionalno pozneje zapuščajo svojo izvorno družino, še živijo s starši ali z enim od njih. Pri 39 letih je v svoji izvorni družini prebival vsak četrti moški in vsaka deseta ženska v tej regiji.

Prebivalci te regije so med bolj izobraženimi. Visoka izobrazba – vsak tretji v starosti 30–34 let je zaključil vsaj višješolski program – pa prispeva k odlaganju odločitve za otroka, saj je bil delež mlajših žensk, ki še niso rodile, le še v osrednjeslovenski regiji višji kot tukaj. Skoraj največji delež žensk med regijami, ki do 40. leta še niso rodile (vsaka dvanajsta), pa nakazuje, da bo verjetno kar nekaj žensk v tej regiji ostalo brez otrok.

Tabela 50: Izbrani kazalniki za goriško statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	119.146	6	2.050.189
Tuji državljani (%)	4,2	4	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	313	10	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	29,5	1	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,58	5	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	4,5	11	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	6,2	6	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	8,2	2	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	17,3	2	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	33,1	2	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	47	7	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	130	9	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	136	3	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,43	8	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	72,7	1	67,9
Zaposleni v tujini (%)	2,4	2	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	9,2	11	12,0
Upokojenci (%)	31,7	2	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	39,5	7	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	87	9	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	82,7	10	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	113	11	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	31,1	2	27,2

GORIŠKA STATISTIČNA REGIJA

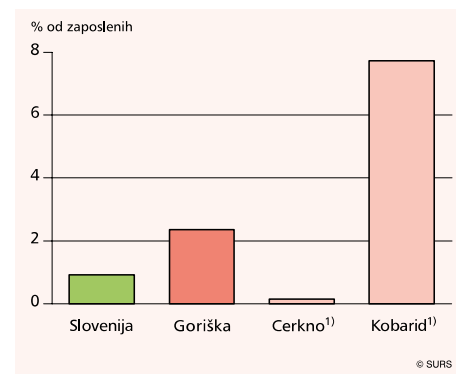
Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	46.309	6	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,54	4	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	31,5	9	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	3,3	5	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	6,8	7	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	28,0	4	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	25,1	2	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	1,9	7	2,2
Priseljenska gospodinjstva (%)	19,9	10	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	7,0	9	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	3,3	8	3,7
Družine			
Število	33.017	7	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	7,3	12	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	9,3	4	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	9,6	4	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,5	12	0,9
Vzpostavljene družine (%)	2,6	12	4,1
Stanovanja			
Število	51.215	7	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	430	3	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	3,5	8	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	13,5	7	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	39.371	7	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	3,0	7	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	29,4	1	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	4,6	8	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	2,2	12	3,5

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

Vir: SURS

Legja regije ob meji prispeva k intenzivnim čezmejnimi delovnim migracijam v tujino; vsak 45. zaposleni prebivalec regije je pridobil zaslužek z dnevnim/tedenskim potovanjem na delo v Italijo. Stopnja brezposelnosti v tej regiji je bila ena nižjih, stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane pa je bila tu najvišja.

Grafikon 70: **Prebivalci, ki delajo v tujini, Slovenija, 1. 1. 2011**

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v goriški statistični regiji.

Vir: SURS

Za goriško regijo je bil značilen najvišji delež tri- ali večsobnih stanovanj (73 %) in v povezavi s tem tudi najvišja povprečna površina stanovanja na osebo (29,4 m²) ter najnižji delež stanovanj, v katerih na eno osebo pride manj kot 10 m² uporabne površine.

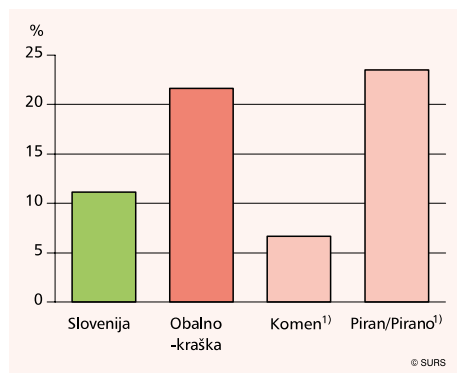

OBALNO-KRAŠKA STATISTIČNA REGIJA

Največja značilnost obalno-kraške statistične regije je pestra sestava prebivalstva po državi, od koder so se priselili v Slovenijo.

Med 1.000 prebivalci, ki so 1. 1. 2011 živeli v tej regiji, jih je 217 nekoč prebivalo v eni od 99 držav sveta. V največjem številu (21.000 ali 87 %) so prišli kot ekonomski migranti iz drugih držav, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije; po številčnosti priseljencev iz omenjenih držav so si te države sledile takole: Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Srbija, Makedonija in Kosovo. Med te države se je na peto mesto uvrstilo tudi 1.291 prebivalcev s prvim prebivališčem v sosednji Italiji; ti so bili na začetku januarja 2011 stari povprečno 49 let. Vsak tretji med njimi je bil starejši od 64 let in le vsak deveti mlajši od 15 let.

Grafikon 71: **Prvo prebivališče v tujini, Slovenija, 1. 1. 2011**

1) Prikazani sta občini z najnižjim in najvišjim deležem v obalno-kraški statistični regiji.

Vir: SURS

Tabela 51: **Izbrani kazalniki za obalno-kraško statistično regijo, Slovenija, 1. 1. 2011**

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Prebivalci			
Število	110.760	8	2.050.189
Tuji državljani (%)	7,8	1	4,0
Ženske, stare 85 ali več let, na 100 moških enake starosti	266	12	330
Prebivalci, stari 30–39 let, živijo s starši/z enim od staršev (%)	26,7	3	23,9
Rodnost			
Povprečno število živorojenih otrok na žensko	1,41	11	1,51
Ženske, stare 15–24 let, ki so rodile (%)	5,5	8	5,4
Ženske, ki so rodile 4 ali več otrok (% od žensk, ki so rodile)	3,1	12	6,0
Ženske, stare 40 ali več let, ki (še) niso rodile (%)	7,9	5	8,2
Izobrazba			
Prebivalci (19–24 let) z osnovnošolsko izobrazbo (%)	17,0	4	14,5
Prebivalci (30–34 let) s terciarno izobrazbo (%)	29,8	5	31,7
Magistri in doktorji znanosti na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo	56	4	72
Ženske s terciarno izobrazbo na 100 moških z enako izobrazbo	120	12	133
Moški z magisterijem ali doktoratom znanosti na 100 žensk z enako izobrazbo	126	5	124
Status aktivnosti			
Brezposelni in neaktivni na zaposlenega	1,35	11	1,45
Stopnja delovne aktivnosti za tuje državljane (%)	70,1	3	67,9
Zaposleni v tujini (%)	1,6	4	0,9
Stopnja brezposelnosti za ženske (%)	9,3	9	12,0
Upokojenci (%)	28,8	6	28,5
Selivnost			
Od rojstva živijo v naselju prvega prebivališča (%)	28,4	12	39,9
Prvo prebivališče v tujini na 1.000 prebivalcev	217	1	111
Prvo prebivališče v državah, nastalih na ozemlju nekdanje Jugoslavije, od vseh prebivalcev s prvim prebivališčem v tujini (%)	87,0	7	86,7
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije na 1.000 prebivalcev	167	3	139
Zadnja selitev, priseljeni iz druge statistične regije, stari 20 ali več let, s terciarno izobrazbo (%)	26,6	3	27,2

OBALNO-KRAŠKA STATISTIČNA REGIJA

Kazalnik	Regija	Rang ¹⁾	Slovenija
Gospodinjstva			
Število	45.712	7	813.531
Povprečna velikost (število članov)	2,39	9	2,48
Enočlanska gospodinjstva (%)	35,5	1	32,8
Gospodinjstva s šestimi ali več člani (%)	3,0	6	3,2
Trigeneracijska gospodinjstva (%)	7,5	4	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	29,5	3	28,4
Upokojska gospodinjstva (%)	22,4	8	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	3,9	1	2,2
Priseljska gospodinjstva (%)	46,5	1	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	9,8	4	9,4
Gospodinjstva brez kopalnice v stanovanju (%)	2,9	10	3,7
Družine			
Število	30.633	8	567.347
Zunajzakonske skupnosti (%)	9,8	8	10,8
Družine s tremi ali več otroki (% od družin z otroki)	5,2	12	8,6
Oba zakonca/partnerja imata terciarno izobrazbo (%)	10,3	3	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,6	11	0,9
Vzpostavljene družine (%)	4,0	7	4,1
Stanovanja			
Število	55.017	6	844.656
Stanovanja na 1.000 prebivalcev	497	1	412
Stanovanja, zgrajena v obdobju 2006–2010 (%)	6,3	2	5,0
Počitniška stanovanja (% od naseljenih stanovanj)	14,7	5	11,9
Naseljena stanovanja			
Število	39.558	6	670.127
Povprečno število oseb v stanovanju	2,7	12	3,0
Povprečna uporabna površina na stanovalca (m ²)	28,2	3	27,4
Naseljena stanovanja z nepopolno infrastrukturo (%)	4,9	7	5,0
Naseljena stanovanja z manj kot 10 m ² uporabne površine na osebo (%)	4,3	1	3,5

1) Rang je določen na podlagi razvrstitve od največje do najmanjše vrednosti.

Vir: SURS

Prebivalci obalno-kraške regije s prvim prebivališčem v eni od drugih držav, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije, so v Sloveniji v povprečju prebivali več kot 26 let, skoraj vsak drugi med njimi je imel osnovnošolsko ali nižjo izobrazbo in le vsak dvanajsti terciarno.

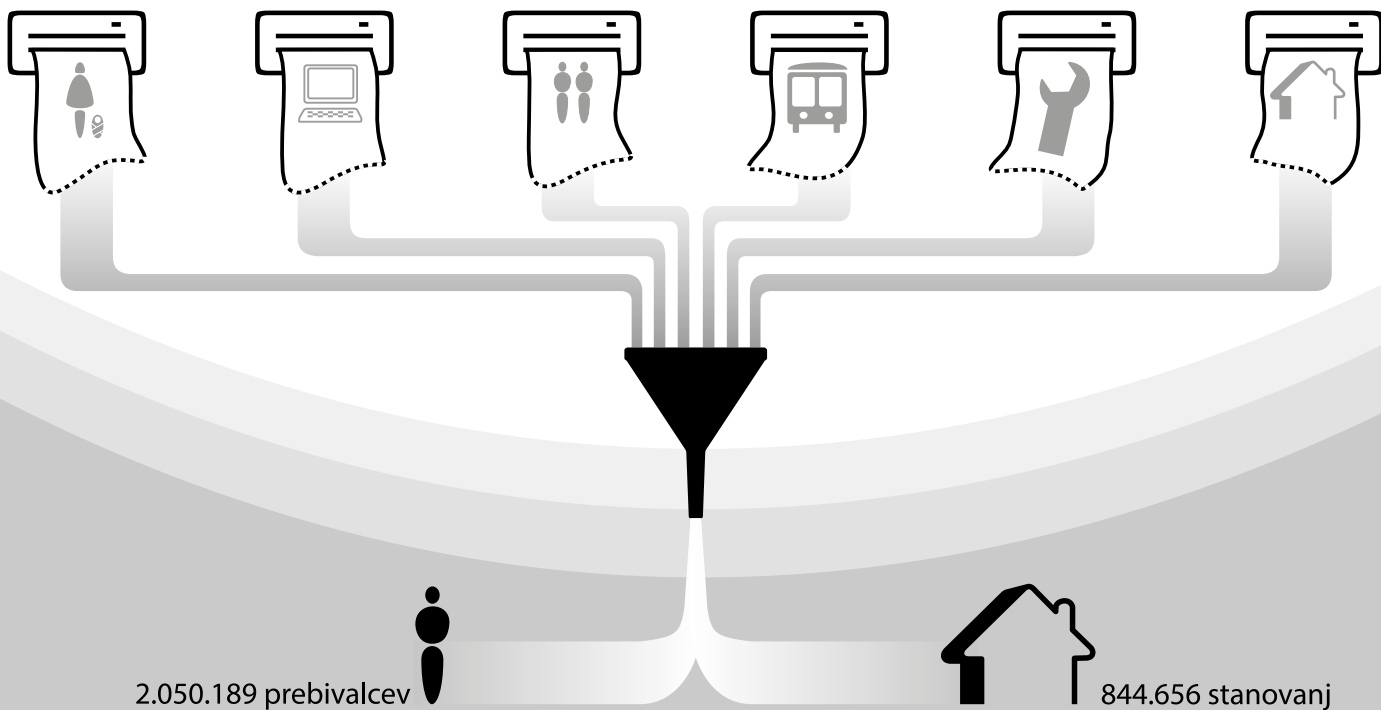
Regija je še vedno zaposlitveno zanimiva: med zaposlenimi prebivalci je kar 7,8 % tujih državljanov, njihova stopnja delovne aktivnosti (70,1 %) spada med višje v državi. Velika večina zaposlenih tujih državljanov je izhajala z območja nekdanje Jugoslavije (82 %), zaradi bližine meje je bilo veliko tudi italijanskih državljanov (6 %), po več kot 100 pa je bilo samo še državljanov Ukrajine in Bolgarije.

Regija je izkazovala največji delež gospodinjstev z enim članom (35,5 %) in v vsakem tretjem enočlanskem gospodinjstvu je živila oseba, ki je bila starejša od 64 let. V mestnih območjih je bila oseba v takem gospodinjstvu v povprečju stara 54 let, v nemestnih območjih pa je bila 4,2 leta starejša.

Visoko nad slovenskim povprečjem pa je bil tukaj tudi delež gospodinjstev, v katerih je prebivala vsaj ena oseba s priseljskim ozadjem: 46,5 %.

Za regijo je značilna ena najnižjih stopenj rodnosti v Sloveniji; ta se kaže v skoraj najnižjem povprečnem številu živorojenih otrok (1,41) in v deležu žensk, ki so rodile 4 ali več otrok (3,1 %).

METODOLOGIJA

POJASNILA O REGISTRSKEM POPISU 2011

Vsebina podatkov, ki je na voljo uporabnikom

PREBIVALSTVO

Demografske značilnosti

spol
starost
formalni zakonski stan
dejanski zakonski stan
število živorojenih otrok
državljanstvo
gospodinjstvi status
družinski status
status priseljenosti
status priseljenosti staršev

Selitve

prvo prebivališče
prebivanje v drugi državi
leto prve priselitve v Slovenijo
prejšnje običajno prebivališče
leto zadnje selitve
tip selitve
starost ob priselitvi
starost ob zadnji selitvi

Aktivnost

status aktivnosti
zaposlitveni status
poklic
dejavnost
institucionalni sektor
kraj dela

Izobrazba

dosežena izobrazba

Prednosti izvedbe popisa z registrsko metodo

Z vidika celotne družbe je največja prednost registrske metode proračunski prihranek, ki ga ocenjujemo na 14 milijonov evrov; toliko bi nas namreč stal popis, če bi ga morali izvesti klasično – s terenskim delom. Poleg tega je bil ta popis izveden z zelo majhnim številom redno zaposlenih statistikov metodologov in strokovnjakov za informacijsko tehnologijo s Statističnega urada, torej brez kakršnega koli dodatnega zaposlovanja.

Za posameznika je taka izvedba popisa razbremenitev (nobenih dodatnih vprašanj), saj so vse podatke, ki jih potrebujemo, že sporočili drugim državnim organom ali za kakšno drugo statistično raziskovanje. Večina prebivalcev sploh ni vedela, da ta sicer največja statistična akcija v Sloveniji sploh poteka.

Številne so tudi metodološke in procesne prednosti takega popisa; te najbolj čutimo na Statističnem uradu, posredno pa jih čutijo tudi uporabniki podatkov. Zanje je bilo morda še najpomembnejše dejstvo, da so bili prvi podatki iz registrskega popisa 2011 na voljo že štiri mesece po referenčnem datumu. Ker pa vsi vhodni podatki niso na voljo hkrati, je bilo treba temu prilagoditi tudi statistični proces. Ker je bilo mogoče zagotoviti enoten in nadzorovan metodološki pristop v vseh fazah procesa, so tudi podatki zelo kakovostni (česar pri množici deset tisoč popisovalcev v preteklosti ni bilo mogoče v celoti zagotavljati).

Osnovne enote popisa ter viri podatkov in njihovi upravljavci

Enota popisa	Vir podatkov	Upravljavec
Prebivalstvo	Centralni register prebivalstva	Ministrstvo za notranje zadeve
Gospodinjstva	Evidenca gospodinjstev	Ministrstvo za notranje zadeve
Stanovanja	Register nepremičnin	Geodetska uprava Republike Slovenije

Omejitve pri izvedbi popisa z registrsko metodo

Najpomembnejša omejitev je popolna odvisnost od obstoječih virov podatkov, njihove vsebine, kakovosti in tudi načina upravljanja, ker je običajno metodologija vodenja podatkovnih virov prilagojena administrativnim potrebam. Za uporabnike podatkov to pomeni, da od 2011 zaradi registrske izvedbe popisa ni več na voljo nekaterih podatkov za celotno prebivalstvo, ki so se v Sloveniji tradicionalno zbirali samo s popisi in ki jih lahko opredelimo kot mnenjske vsebine (npr. narodna pripadnost, veroizpoved, način in pogostnost potovanja na delo).

Z metodološkega vidika je glavna omejitev te metode predvsem pri uporabi več različnih virov podatkov neujemanje istovrstnih vsebin in podatkov v različnih virih (zaradi različnih časovnih presekov zbiranja podatkov, metodologije, ažurnosti posodabljanja podatkov), s procesnega vidika pa tudi nepravočasnost podatkov nekaterih administrativnih virov.

Temu zadnjemu dejstvu se je bilo mogoče prilagoditi tako, da smo celoten statistični proces razdelili v posamezne zaključene faze in po koncu te faze tudi objavili določen vsebinski sklop podatkov (npr. podatki o prebivalstvu so bili objavljeni konec aprila 2011, podatki o gospodinjstvih in družinah konec junija 2011, podatki o naseljenosti stanovanj pa junija 2012).

Viri podatkov o aktivnosti in njihovi upravljalci

Vir podatkov	Upravljavce
Statistični register delovno aktivnega prebivalstva - SRDAP	SURS
Registrirane brezposelne osebe	Zavod RS za zaposlovanje
Prejemniki pokojnin	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
Zdravstveno zavarovane osebe	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Prejemniki socialnih pomoči	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
Zavezanci za dohodnino	Davčna uprava Republike Slovenije
Statistična raziskovanja:	
Vpis v redni in izredni študij	SURS
Prejemniki štipendij	

Vsebina podatkov, ki je na voljo uporabnikom (nadaljevanje)

GOSPODINJSTVA IN DRUŽINE

Gospodinjstva

razmerje do referenčne osebe
tip gospodinjstva
velikost gospodinjstva
stanovanjsko razmerje
generacijska sestava

Družine

tip družine
velikost družine
sestava družine
število in starost otrok

STANOVANJA

naseljenost
uporaba
lastništvo
uporabna površina
število sob
kuhinja
infrastruktura v stanovanju
elektrika
vodovod
stranišče
kopalnica
kanalizacija
ogrevanje
vrsta stavbe
leto zgraditve

SPLOŠNO

prebivališče oz. lokacija stanovanja
kohezijska regija
statistična regija
občina
naselje
velikost naselja
mestno / nemestno območje

Takole vizionarsko so že pred 40 leti zapisali v posebni brošuri, ki jo je takratni Zavod za statistiko izdal pred popisom prebivalstva leta 1971, torej v času, ko v Sloveniji nismo poznali ne Centralnega registra prebivalstva, ne Registra nepremičnin.

Toda. Franci se neupravičeno boji.
Njegovega imena ne pišejo prvič.
Mnogokrat je že zapisano,
od matične knjige,
do katastra,
prek vseh spislov
in seznamov,
zato je dobro znano,
kakšne šole je opravil,
kje dela,
kdaj je zgradil hišo
in kakšne prostore
je uredil v njej.
To ni več skrivnost.
Da ne govorimo o članih njegovega
gospodinjstva.
Ve se, da so štirje.

Vir: Krivokapič, 1971

Izvedbo Registrskega popisa 2011 omogočila vzpostavitev novih podatkovnih virov

Statistični urad je po vzoru skandinavskih držav vzpostavil nekatere registre že v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja, v devetdesetih letih pa jih je predal v upravljanje drugim državnim organom. Ti registri tvorijo še danes osnovno ogrodje administrativnih virov v državi; to so Centralni register prebivalstva - CRP, Register prostorskih enot, Poslovni register Slovenije.

Vsi omenjeni administrativni viri so bili uporabljeni tudi v Registrskem popisu 2011. Manjkajoči Register nepremičnin (REN), ki je bil v popisu 2011 edini vir za podatke o stavbah in stanovanjih, je vzpostavila Geodetska uprava na osnovi podatkov, zbranih s terenskim popisom nepremičnin. Ta se je zaključil v letu 2007. Hkrati so bile določene številke stanovanj v večstanovanjskih stavbah, naslovi prebivalcev v CRP pa so se dopolnili s to številko; to je omogočilo povezavo med prebivalcem in njegovim stanovanjem. Poleg tega je Ministrstvo za notranje zadeve v okviru informatizacije upravnih notranjih zadev vzpostavilo elektronsko evidenco gospodinjstev, ki je bila pred tem vodena ročno v obliki kartotek. Evidenca gospodinjstev je slovenska posebnost; druge registrsko usmerjene države namreč nimajo tako kakovostnega vira podatkov o sestavi gospodinjstev.

Viri podatkov o izobrazbi ter njihovi upravljavci

Vir podatkov	Upravljavec
Statistični register delovno aktivnega prebivalstva - SRDAP	SURS
Maturanti splošne in poklicne mature ter podatki nacionalnega preverjanja znanja ob koncu 3. vzgojno-izobraževalnega obdobja v osnovni šoli	Državni izpitni center
Spričevala zbornica	Gospodarska zbornica, Obrotno-podjetniška zbornica, Trgovinska zbornica
Registrirane brezposelne osebe	Zavod RS za zaposlovanje
Statistična raziskovanja	
Diplomanti terciarnega izobraževanja	SURS
Vpis v redni in izredni študij	
Prejemniki štipendij	
Popis prebivalstva 2002 dokončana izobrazba	SURS

Metodološke novosti v Regstrskem popisu 2011

Ob Regstrskem popisu 2011 smo dosegli popolno uskladitev podatkov redne demografske statistike o prebivalstvu (objavljamo jih štirikrat letno) s popisnimi podatki. Ob popisu 2002 sta se podatka razlikovala za več kot 30.000 oseb. Pri definiciji običajnega prebivališča se upošteva nova definicija prebivalstva (ta poleg stalnega upošteva tudi začasno prebivališče).

Z uporabo administrativnih virov se je v regstrskem popisu opustila dosedanja definicija gospodinjstva, ki je temeljila na ekonomskih merilih (skupna poraba sredstev za osnovne življenjske potrebe). Gospodinjstvo je po novi definiciji skupnost prebivalcev (ali prebivalec, ki živi sam), ki prebivajo v istem stanovanju in imajo opredeljeno isto številko gospodinjstva.

Pri pripravi podatkov, za katere je bilo uporabljenih več virov (npr. izobrazba, status aktivnosti), je bila upoštevana metodologija hierarhije vira. Če je podatek o isti osebi na voljo (dostopen) v več virih, se po tej metodologiji upošteva podatek iz tistega vira, ki je označen z višjo stopnjo prioritete. Vsak predviden vir smo predhodno pregledali in ocenili njegovo primernost za uporabo z vidika kakovosti oz. zanesljivosti, ažurnosti, dostopnosti in primerljivosti podatkov ter mu določili stopnjo prioritete.

Pri analizi in uporabi podatkov iz Regstrskega popisa 2011 ter predvsem pri primerjavi podatkov s podatki iz prejšnjih popisov je treba upoštevati, da podatki o prebivališču in posledično o sestavi gospodinjstev in družin ter o naseljenosti stanovanj temeljijo na administrativno urejenem prebivališču, vendar to ni vedno tudi dejansko prebivališče osebe.

Viri podatkov o selitvah ter njihovi upravljavci

Vir podatkov	Upravljavce
Statistična raziskovanja Selitve 2002–2010 Rojeni 2002–2010 Prebivalstvo 1. 1. 2010	SURS
Popis prebivalstva 2002 prvo prebivališče zadnja selitev	SURS

Vir: Krivokapič, 1971 (avtor karikature Božo Kos)

DEFINICIJE NEKATERIH UPORABLJENIH POJMOV

PREBIVALSTVO

Delovno sposobno prebivalstvo so osebe, stare 15 ali več let.

Indeks staranja je razmerje med starim prebivalstvom (starim 65 ali več let) in mladim prebivalstvom (starim 0–14 let), pomnoženo s 100.

IZOBRAZBA je najvišja dosežena javno veljavna izobrazba, ki se praviloma pridobi z uspešnim končanjem javno veljavnega izobraževalnega oz. študijskega programa ali po drugih poteh izobraževanja (npr. mojstrski, delovodski ali poslovodski izpit). Pridobitev izobrazbe se dokazuje z javno listino (spričevalo, diplomo itd.).

Koeficient starostne odvisnosti mladih je razmerje med otroki (starimi 0–14 let) in delovno sposobnimi prebivalci (starimi 15–64 let), pomnoženo s 100. Koeficient starostne odvisnosti mladih pove, koliko otrok je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev.

Koeficient starostne odvisnosti starih je razmerje med starimi prebivalci (65 ali več let) in delovno sposobnimi prebivalci (starimi 15–64 let), pomnoženo s 100. Koeficient starostne odvisnosti starih pove, koliko starejših je odvisnih od 100 delovno sposobnih prebivalcev.

Povratni selivec je prebivalec s prvim prebivališčem v Sloveniji, ki se je odselil v tujino, od koder se je ponovno priselil v Slovenijo.

Prebivalec Slovenije je oseba, ne glede na državljanstvo, s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki v Sloveniji prebiva ali ima namen prebivati eno leto ali več in ni začasno odsotna iz Republike Slovenije eno leto ali več.

Prvo prebivališče je naselje in občina v Sloveniji ali tuja država, v katerem je imela oseba takoj po rojstvu svoje (prvo) prebivališče.

Selitev je sprememba naselja prebivališča.

Status aktivnosti pomeni razmerje osebe do gospodarske dejavnosti na podlagi referenčnega obdobja, ki je določeno v virih podatkov o aktivnosti. V najširšem smislu ločimo:

- **aktivno prebivalstvo**: zaposleni, brezposelni;
- **neaktivno prebivalstvo**: otroci, stari 0–14 let, učenci in dijaki, študenti, upokojenci, drugi neaktivni.

Stopnja aktivnosti je odstotni delež aktivnega prebivalstva med delovno sposobnim prebivalstvom.

Stopnja brezposelnosti je odstotni delež brezposelnih oseb med aktivnim prebivalstvom.

Stopnja delovne aktivnosti je odstotni delež zaposelnih med delovno sposobnim prebivalstvom.

Stopnja selivnosti je odstotni delež selivcev med celotnim prebivalstvom ali v posamezni skupini prebivalstva.

Terciarna izobrazba je izobrazba, pridobljena po uspešno končanih programih višješolskega oz. višješolskega strokovnega ter visokošolskega dodiplomskega in podiplomskega izobraževanja.

DRUŽINE IN GOSPODINJSTVA

Družina je življenjska skupnost oseb v okviru zasebnega gospodinjstva. To je:

- življenjska skupnost staršev (obeh ali enega) in neporočenih otrok, ki živijo z njima oziroma z enim od staršev. Starost otrok ni omejena, vendar pa le-ti nimajo svoje družine oziroma ne živijo v zunajzakonski skupnosti;
- življenjska skupnost moškega in ženske, ki sta sklenila zakonsko zvezo;
- življenjska skupnost partnerjev, ki živita v zunajzakonski skupnosti.

Gospodinjstvo je skupnost prebivalcev (ali prebivalec, ki živi sam), ki prebivajo v istem stanovanju in imajo opredeljeno isto številko gospodinjstva.

Gospodinjstvo je najemnik, če nihče od članov gospodinjstva ni lastnik stanovanja ali dela stanovanja, ima sklenjeno pogodbo o najemu in plačuje najemnino.

Priseljensko gospodinjstvo je gospodinjstvo, v katerem prebiva vsaj en član ali njegov neposredni potomec s prvim prebivališčem v tujini.

Razširjeno gospodinjstvo je veččlansko gospodinjstvo, v katerem je poleg družinskih članov vsaj en član, ki ne spada v nobeno družino v tem gospodinjstvu.

Tip družine je značilnost družine glede na razmerje med zakonci, zunajzakonskimi partnerji, starši in otroci. Osnovni tipi družine so:

- zakonski par brez otrok,
- zakonski par z otroki,
- mati z otroki,
- oče z otroki,
- zunajzakonska partnerja brez otrok,
- zunajzakonska partnerja z otroki.

Upokojensko gospodinjstvo je gospodinjstvo, v katerem so vsi člani po statusu aktivnosti upokojenci.

Vzpostavljena družina je družina, v kateri vsaj en otrok ni biološki otrok obeh staršev.

Zakonska skupnost je tip družine, ki jo sestavlja zakonski par brez otrok in zakonski par z otroki.

Zunajzakonska skupnost je dlje časa trajajoča življenjska skupnost moškega in ženske, ki nista sklenila medsebojne zakonske zveze. Zakonski stan zunajzakonskih partnerjev ni pomemben.

STANOVANJA

Stanovanje je strukturno ločen in neodvisen prostor na fiksni lokaciji, namenjen za trajno prebivanje ljudi in se uporablja kot prebivališče (**naseljeno stanovanje**), je prazno ali rezervirano za sezonsko, sekundarno ali počitniško rabo (**nenaseljeno stanovanje**).

Stanovanje z nepopolno infrastrukturo je stanovanje brez enega ali več elementov osnovne infrastrukture: voda, elektrika, kopalnica, notranje stranišče.

Tržno najemno stanovanje je stanovanje, ki se prosto oddaja na trgu.

Uporabna površina stanovanja je seštevek površin vseh sob, kuhinje in drugih pomožnih prostorov (kopalnice, stranišča, predsobe). V uporabno površino stanovanja ni všteta površina teras, balkonov in lož, površina gradbeno ločenih pomožnih prostorov, površina garaž, nebivalnih kleti in podstrešij.

KRAJŠAVE IN MERSKE ENOTE

CRP	Centralni register prebivalstva
EU	Evropska unija
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
REN	Register nepremičnin
RS	Republika Slovenija
SRDAP	Statistični register delovno aktivnega prebivalstva
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
ZDA	Združene države Amerike
mio.	milijon
%	odstotek
+	ali več (let, članov ...)
m ²	kvadratni meter
km ²	kvadratni kilometer

VIRI IN LITERATURA

- Registrski popis 2011. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 22. 11. 2012 s spletne strani: <http://www.stat.si/popis2011/>
- Demografsko in socialno področje. Prebivalstvo. SI-STAT podatkovni portal. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 22. 11. 2012 s spletne strani: http://www.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp
- Demografsko in socialno področje. Življenjska raven. SI-STAT podatkovni portal. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 22. 11. 2012 s spletne strani: http://www.stat.si/tema_demografsko_zivljenjska.asp
- Krivokapič, V. (1971). Koliko nas je? Ljubljana: Zavod SRS za statistiko. ČZP Komunist.
- Popisi na Slovenskem 1948–1991 in Popis 2002. (2001). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
- Registrski popis 2011 – nov razvojni dosežek slovenske statistike. (30. 12. 2010). Posebna objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3669
- Prebivalstvo, Slovenija, 1. januar 2011 - končni podatki. (29. 4. 2011). Prva objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3876
- Prebivalstvo po zakonskem stanu, podrobni podatki, Slovenija, 1. januar 2011 – končni podatki. (30. 6. 2011). E objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4026
- Ženske po številu otrok, Slovenija, 1. januar 2011 – končni podatki. (30. 6. 2011). Prva objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4030
- Gospodinjstva in družine, Slovenija, 1. januar 2011 - končni podatki. (30. 6. 2011). Prva objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4029
- Aktivnost, Slovenija, 1. januar 2011 – končni podatki. (28. 12. 2011). Prva objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4431
- Izobrazba, Slovenija, 1. januar 2011 – končni podatki. (29. 12. 2011). Prva objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4412
- Selitve, Slovenija, 1. januar 2011 – končni podatki. (30. 12. 2011). Prva objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4430
- Stanovanja, Slovenija, 1. januar 2011 - končni podatki. (21. 7. 2012). Prva objava. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 21. 1. 2013 s spletne strani: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=4771

KAKO DO STATISTIČNIH PODATKOV IN INFORMACIJ?

- **na spletnih straneh Statističnega urada RS**
www.stat.si
- **po pošti, telefonu, telefaksu ali elektronsko**
naslov: Statistični urad Republike Slovenije,
Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: (01) 241 64 04
telefaks: (01) 241 53 44
telefonski odzivnik: (01) 475 65 55
e-naslov: info.stat@gov.si
- **z naročilom statističnih publikacij**
naslov: Statistični urad Republike Slovenije,
Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: (01) 241 52 85
telefaks: (01) 241 53 44
e-naslov: prodaja.surs@gov.si
- **z obiskom v Informacijskem središču**
poslovni čas: od ponedeljka do četrтка od 9.00 do 15.30
petek od 9.00 do 14.30

ISBN 978-961-239-265-9

